**Šis dokuments ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. Attiecīgo tiesību aktu un to preambulu autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības "Oficiālajā Vēstnesī" un ir pieejamas datubāzē "Eur-Lex". Šie oficiāli spēkā esošie dokumenti ir tieši pieejami, noklikšķinot uz šajā dokumentā iegultajām saitēm**

►B

# KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2017/565

**(2016. gada 25. aprīlis),**

**ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem**

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

(OV L 87, 31.3.2017., 1. lpp.)

Grozīta ar:

| | | Oficiālais Vēstnesis | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Nr. | Lappuse | Datums |
| ►M1 | Komisijas Deleģētā regula (ES) 2017/2294 (2017. gada 28. augusts) | L 329 | 4 | 13.12.2017. |
| ►M2 | Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/1011 (2018. gada 13. decembris) | L 165 | 1 | 21.6.2019. |
| ►M3 | Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/527 (2020. gada 15. decembris) | L 106 | 30 | 26.3.2021. |
| ►M4 | Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/1253 (2021. gada 21. aprīlis) | L 277 | 1 | 2.8.2021. |
| ►M5 | Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/1254 (2021. gada 21. aprīlis) | L 277 | 6 | 2.8.2021. |

▼B

# KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2017/565

**(2016. gada 25. aprīlis),**

**ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem**

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

## I NODAĻA

## DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

### *1. pants*

### Priekšmets un darbības joma

▼M5

1. Šīs regulas II nodaļu un 1. līdz 4. iedaļu, 64. panta 4. punktu, 65. pantu, III nodaļas 6. līdz 8. iedaļu un, ciktāl pastāv saistība ar šiem noteikumiem, I nodaļu un VIII nodaļu piemēro pārvaldības sabiedrībām, kad tās sniedz pakalpojumus, atbilstoši 6. panta 4. punktam Direktīvā 2009/65/EK un 6. panta 6. punktam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/61/ES ([1]).

▼B

2. Atsauces uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām ietver kredītiestādes un atsauces uz finanšu instrumentiem ietver strukturētos noguldījumus saistībā ar visām prasībām, kuras ir paredzētas Direktīvas 2014/65/ES 1. panta 3. un 4. punktā un to īstenošanas noteikumos, kā ir noteikts šajā regulā.

### *2. pants*

### Definīcijas

Šajā regulā ir izmantotas šādas definīcijas:

1) “attiecīgā persona” saistībā ar ieguldījumu brokeru sabiedrību ir:

   a) sabiedrības direktors, partneris vai tiem pielīdzināta persona, vadītājs vai saistīts aģents;

   b) sabiedrības direktors, partneris vai tiem pielīdzināta persona, vai jebkura saistītā aģenta vadītājs;

   c) sabiedrības darbinieks vai tās saistītais aģents, kā arī cita fiziska persona, kas sabiedrības vai tās saistītā aģenta uzraudzībā piedāvā pakalpojumus un kas ir iesaistīta sabiedrības ieguldījumu pakalpojumu un darbību izpildē;

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

▼B

d) fiziska persona, kas ir tieši iesaistīta ārpakalpojuma sniegšanā ieguldījumu brokeru sabiedrībai vai tās saistītam aģentam, lai veiktu sabiedrības ieguldījumu pakalpojumus un darbības;

2) "finanšu analītiķis" ir attiecīgā persona, kas veic ieguldījuma pētījuma būtiskāko daļu;

3) "ārpakalpojums" ir jebkura veida vienošanās starp ieguldījumu brokeru sabiedrību un pakalpojuma sniedzēju, kad šis pakalpojuma sniedzējs izpilda procesu, pakalpojumu vai citu darbību, ko citādi darītu pati ieguldījumu brokeru sabiedrība;

3a) "persona, ar kuru attiecīgajai personai ir radnieciskas saites" ir:

a) attiecīgās personas laulātais vai partneris, kas ir pielīdzināts dzīvesbiedram valsts likuma izpratnē;

b) attiecīgās personas apgādībā esošs bērns vai pabērns;

c) attiecīgās personas cits radinieks, ar ko tas individuālā darījuma veikšanas brīdī ir dzīvojis vienā mājsaimniecībā vismaz vienu gadu;

4) "vērtspapīru finansēšanas darījums" ir vērtspapīru finansēšanas darījums, kurš ir definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/2365 ([1]) 3. panta 11. punktā.

5) "atalgojums" ir visu veidu maksājumi, materiāli vai nemateriāli labumi, kurus sabiedrības tieši vai netieši piešķir attiecīgajām personām ieguldījumu pakalpojumu vai papildpakalpojumu klientiem sniegšanas laikā;

6) "preces" ir jebkura veida atvietojamas preces, ko var piegādāt, tostarp metāli un to rūdas un sakausējumi, lauksaimniecības produkti un enerģija, piemēram, elektroenerģija;

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra Regula (ES) 2015/2365 par vērtspapīru finansēšanas darījumu un atkalizmantošanas pārredzamību un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 337, 23.12.2015., 1. lpp.).

▼M4

7) “vēlmes ilgtspējas jomā” ir klienta vai potenciālā klienta izvēle attiecībā uz to, vai un kādā mērā viņa ieguldījumā iekļauj vienu vai vairākus no šādiem finanšu instrumentiem:

a) finanšu instruments, attiecībā uz kuru klients vai potenciālais klients nosaka, ka minimālo daļu iegulda vides ziņā ilgtspējīgos ieguldījumos, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852 ([1]) 2. panta 1. punktā;

b) finanšu instruments, attiecībā uz kuru klients vai potenciālais klients nosaka, ka minimālo daļu iegulda ilgtspējīgos ieguldījumos, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/2088 ([2]) 2. panta 17. punktā;

c) finanšu instruments, kurā ņemta vērā svarīgākā negatīvā ietekme uz ilgtspējas faktoriem, klientam vai potenciālajam klientam nosakot kvalitatīvus vai kvantitatīvus elementus, kuri apliecina, ka šī negatīvā ietekme ir ņemta vērā;

8) “ilgtspējas faktori” ir ilgtspējas faktori, kā definēts Regulas (ES) 2019/2088 2. panta 24) punktā;

9) “ilgtspējas riski” ir ilgtspējas riski, kā definēts Regulas (ES) 2019/2088 2. panta 22) punktā.

▼B

*3. pants*

**Informācijas sniegšanai piemērojamie nosacījumi**

1. Ja šīs regulas nolūkiem ir noteikta prasība sniegt informāciju uz pastāvīga informācijas nesēja, kā ir noteikts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 62. apakšpunktā, ieguldījumu brokeru sabiedrībām ir tiesības sniegt šādu informāciju uz pastāvīga informācijas nesēja, kas nav papīra veidā, tikai tad, ja:

a) informācijas sniegšana uz šāda informācijas nesēja ir piemērota apstākļiem, kuros notiek vai notiks darījumi starp sabiedrību un klientu; kā arī

b) personai, kurai sniegs informāciju, tika piedāvāts izvēlēties, vai tā saņems informāciju uz papīra vai ar šo citu pastāvīgu informācijas nesēju, un tā ir īpaši norādījusi, ka vēlas saņemt informāciju ar šo citu informācijas nesēju.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar kuru groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2088 (2019. gada 27. novembris) par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē (OV L 317, 9.12.2019., 1. lpp.).

▼B

2. Ja saskaņā ar šīs regulas 46., 47., 48., 49., 50. pantu vai 66. panta 3. punktu ieguldījumu brokeru sabiedrība sniedz klientam informāciju tīmekļa vietnē, un šī informācija nav adresēta personiski klientam, ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina šādu nosacījumu izpildi:

a) informācijas sniegšana uz šāda informācijas nesēja ir piemērota apstākļiem, kuros notiek vai notiks darījumi starp sabiedrību un klientu;

b) klients ir īpaši norādījis, ka piekrīt šīs informācijas sniegšanai šādā veidā;

c) šim klientam elektroniski ir paziņota tīmekļa vietnes adrese un vieta tīmekļa vietnē, no kuras ir pieejama informācija;

d) informācija atbilst aktuālajai situācijai;

e) informācija šajā tīmekļa vietnē ir pastāvīgi pieejama tik ilgi, cik klientam ir pamatoti nepieciešams, lai varētu to pārbaudīt.

3. Šā panta nolūkiem informācijas sniegšanu ar elektronisko saziņas līdzekļu palīdzību uzskata par piemērotu apstākļiem, kādos notiek vai notiks darījumi starp sabiedrību un klientu, ja ir pierādīts, ka klientam ir regulāri pieejams tīmeklis. Ja klients ir norādījis e-pasta adresi darījumu veikšanai, to uzskata par šādu pierādījumu.

*4. pants*

**Ieguldījumu pakalpojuma neregulāra sniegšana**

(Direktīvas 2014/65/ES 2. panta 1. punkts)

Direktīvas 2014/65/ES 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētā izņēmuma mērķiem ieguldījumu pakalpojums uzskatāms par neregulāri sniegtu profesionālās darbības laikā, ja ir izpildīti visi šādi nosacījumi:

a) pastāv cieša un faktiska saikne starp profesionālo darbību un ieguldījumu pakalpojuma sniegšanu vienam un tam pašam klientam, līdz ar ko ieguldījumu pakalpojumu var uzskatīt par galvenās profesionālās darbības papildinājumu;

b) ieguldījumu pakalpojuma sniegšana galvenās profesionālās darbības klientiem nenotiek ar mērķi nodrošināt sistemātiskus ienākumus personai, kas veic profesionālo darbību, un

▼B

c) persona, kas veic profesionālo darbību, nereklamē vai citādi nepopularizē savu spēju sniegt ieguldījumu pakalpojumus, izņemot, ja tie klientiem tiek izpausti kā papildinājums galvenajiem profesionālajiem pienākumiem.

*5. pants*

**Vairumtirdzniecības energoprodukti, kam norēķinu veic ar fizisku piegādi**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 2. apakšpunkts)

1. Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 6. punkta vajadzībām vairumtirdzniecības energoproduktiem norēķinu veic ar fizisku piegādi, ja izpildīti visi šādi nosacījumi:

a) tas satur noteikumus, kas nodrošina, ka līguma puses ir veikušas pienācīgus pasākumus, lai varētu veikt pamatā esošās preces piegādi vai to pieņemt, līdzsvarošanas līgums ar pārvades sistēmas operatoru elektroenerģijas un gāzes jomā ir uzskatāms par pienācīgu pasākumu, ja līguma pusē jānodrošina elektroenerģijas vai gāzes fiziska piegāde;

b) tas paredz beznosacījumu, neierobežotas un izpildāmas līguma pušu saistības piegādāt pamatā esošo preci un pieņemt tās piegādi;

c) tas nepieļauj, ka kāda no pusēm fizisku piegādi varētu aizstāt ar norēķināšanos naudā;

d) līgumā paredzētajām saistībām nevar veikt ieskaitu pret saistībām no citiem konkrēto pušu starpā noslēgtajiem līgumiem, neskarot līguma pušu tiesības, lai apmierinātu to naudas maksājumu saistības;

d) punkta vajadzībām operatīvais ieskaits enerģijas un gāzes tirgos nav uzskatāms par līgumsaistību ieskaitu pret saistībām no citiem līgumiem.

2. Ar "operatīvo ieskaitu" saprot jebkādu enerģijas vai gāzes daudzuma noteikšanu pievadīšanai tīklā, ja to ir noteicis vai lūdz pārvades sistēmas operators Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK ([1]) 2. panta 4. punkta definīcijas izpratnē, par labu vienībai, kas valsts līmenī veic pārvades sistēmas operatoram ekvivalentu funkciju. Jebkāda daudzuma noteikšana operatīvā ieskaita kārtībā nav atkarīga tikai no līguma pušu ieskatiem.

3. Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 6. punkta vajadzībām "nepārvarama vara" ir jebkurš ārkārtas gadījums vai apstākļu kopums, kas atrodas ārpus līguma pušu kontroles, ko līguma puses nebūtu varējušas saprātīgi paredzēt vai novērst, rīkojoties ar pienācīgu un saprātīgu rūpību, un kas liedz vienai vai abām līguma pusēm pildīt to no līguma izrietošās saistības.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.).

▼B

4. Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 6. punkta vajadzībām "patiesa nespēja darboties" ietver jebkuru notikumu vai apstākļu kopumu, kas nav 3. punktā minētā nepārvarama vara, kas ir objektīvi un skaidri izklāstīts līguma noteikumos par vienas vai abu līguma pušu nespēju, rīkojoties labticīgi, pildīt savas līgumsaistības.

5. Tas, ka pastāv nepārvarama vara vai patiesa nespēja piegādāt preces, neliedz līgumu uzskatīt par tādu, kam norēķinu veic ar "fizisku piegādi" Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 6. punkta izpratnē.

6. Tas, ka pastāv noteikums par saistību neizpildi, kas paredz, ka pusei ir tiesības saņemt finansiālu kompensāciju saistību neizpildes vai neatbilstošas izpildes gadījumā, neliedz līgumu uzskatīt par tādu, kam norēķinu veic ar "fizisku piegādi" Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 6. punkta izpratnē.

7. Līgumu, kurus Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 6. punkta izpratnē uzskata par tādiem, kam norēķinu veic ar fizisku piegādi, piegādes metodes ietver vismaz:

a) attiecīgo preču fizisku piegādi;

b) tāda dokumenta piegādi, ar kuru tiek piešķirtas īpašuma tiesībām atbilstošas tiesības uz attiecīgajām precēm vai attiecīgu daudzumu preču;

c) citus paņēmienus, ar kuriem nodod īpašuma tiesībām atbilstošas tiesības uz attiecīgo daudzumu preču, tās fiziski nepiegādājot, tostarp paziņojumus, plānus vai pieteikumus energoapgādes tīkla operatoram, kas saņēmējam piešķir tiesības uz attiecīgo daudzumu preču.

*6. pants*

**Enerģētikas atvasināto instrumentu līgumi, kas attiecas uz naftas un ogļu, un vairumtirdzniecības energoproduktu tirdzniecību**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 2. apakšpunkts)

1. Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 6. punkta vajadzībām "enerģētikas atvasināto instrumentu līgumi, kas attiecas uz naftas tirdzniecību" ir līgumi, kuru pamatā ir jebkāda veida minerāleļļa un naftas gāzes kā šķidrā, tā gāzveida stāvoklī, ieskaitot naftas un naftas transporta degvielas produktus, sastāvdaļas un blakusproduktus, tostarp ar biodegvielas piedevām.

2. Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 6. punkta vajadzībām "enerģētikas atvasināto instrumentu līgumi, kas attiecas uz ogļu tirdzniecību" ir līgumi, kuru pamatā ir ogles, ko definē kā melnu vai tumši brūnu degošu minerālvielu, kas satur pārogļotu augu materiālu un ko izmanto kā degvielu.

▼B

3. Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 6. punkta vajadzībām atvasināto instrumentu līgumi, kam ir vairumtirdzniecības energoproduktu pazīmes atbilstoši Regulas (ES) Nr. 1227/2011 2. panta 4. punkta definīcijai, ir atvasinātie instrumenti, kuru pamatā ir elektroenerģija vai dabasgāze atbilstoši minētās regulas 2. panta 4. punkta b) un d) apakšpunktiem.

*7. pants*

**Citi atvasinātie finanšu instrumenti**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 2. apakšpunkts)

1. Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 7. punkta vajadzībām līgums, kas nav līgums par tūlītēju darījumu 2. punkta nozīmē un kuram nav komerciāla mērķa 4. punkta izpratnē, uzskatāms par līgumu, kuram piemīt citiem atvasinātiem finanšu instrumentiem raksturīgās īpašības un kurš nav paredzēts komerciāliem mērķiem, ja tas atbilst šādiem nosacījumiem:

a) tas atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

   i) to tirgo trešās valsts tirdzniecības vietā, kas veic regulētam tirgum vai DTS vai OTS līdzīgas funkcijas;

   ii) ir skaidri norādīts, ka to tirgo regulētā tirgū, DTS vai šādas trešās valsts tirdzniecības sistēmā vai tas ir pakļauts regulēta tirgus, DTS, OTS vai šādas trešās valsts tirdzniecības vietas noteikumiem;

   iii) tas ir ekvivalents līgumam, ko tirgo regulētā tirgū, DTS, OTS vai šādas trešās valsts tirdzniecības sistēmā, attiecībā uz cenu, loti, piegādes datumu un citiem līguma noteikumiem;

b) tas ir standartizēts, lai cenu, loti, piegādes datumu un citus noteikumus pamatā noteiktu, atsaucoties uz regulāri publicētām cenām, standartlotēm un parastajiem piegādes datumiem.

2. Līgums par tūlītēju darījumu 1. punkta vajadzībām ir līgums par preces, aktīva vai tiesību pārdošanu, saskaņā ar kura noteikumiem piegāde ir paredzēta kādā no šiem termiņiem, atkarībā no tā, kurš no tiem ir garāks:

a) 2 tirdzniecības dienu laikā;

b) laikposmā, kas vispārpieņemts tirgū kā šīs preces, aktīva vai tiesību parastais piegādes termiņš.

Līgums nav līgums par tūlītēju darījumu, ja, neraugoties uz tajā skaidri izklāstītajiem noteikumiem, līguma puses vienojas, ka bāzes aktīva piegāde jāatliek un nav jāveic 2. punktā minētajā termiņā.

▼B

3. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/39/EK ([1]) I pielikuma C iedaļas 10. punkta vajadzībām atvasināts līgums, kas saistīts ar attiecīgajā iedaļā vai šīs regulas 8. pantā minētu bāzes aktīvu, uzskatāms par līgumu, kuram piemīt citiem atvasinātiem finanšu instrumentiem raksturīgās īpašības, ja tas atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

a) par to norēķinās skaidrā naudā vai par to var norēķināties skaidrā naudā pēc vienas vai vairāku pušu izvēles, kas nav saistīta ar saistību nepildīšanu vai kādu citu iemeslu izbeigt līgumu;

b) to tirgo regulētā tirgū, DTS, OTS vai trešās valsts tirdzniecības sistēmā, kas veic regulētam tirgum, DTS vai OTS līdzīgas funkcijas;

c) attiecībā uz šo līgumu ir ievēroti 1. punktā minētie nosacījumi.

4. Līgumu uzskata par tādu, kam ir komerciāls mērķis Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 7. punkta izpratnē, un tādu, kam nav citu atvasinātu finanšu instrumentu pazīmju šā pielikuma C iedaļas 7. un 10. punkta izpratnē, ja ir izpildīti abi turpmāk minētie nosacījumi:

a) to ir noslēdzis, vai tas ir noslēgts ar enerģijas pārvades tīkla, enerģētiskā līdzsvara mehānisma vai cauruļvadu tīkla operatoru vai administratoru,

b) tas ir nepieciešams, lai saglabātu enerģijas pieprasījuma un patēriņa līdzsvaru konkrētā laikā, ieskaitot gadījumus, ja rezerves jauda, par ko līgumu noslēdzis pārvades sistēmas operators Direktīvas 2009/72/EK 2. panta 4. punkta izpratnē, tiek nodota no viena kvalificēta balansēšanas pakalpojuma sniedzēja citam kvalificētam balansēšanas pakalpojuma sniedzējam ar attiecīgā pārvades sistēmas operatora piekrišanu.

*8. pants*

**Atvasināti instrumenti Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 10. punkta izpratnē**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 2. apakšpunkts)

Papildus atvasināto instrumentu līgumiem, kas ir tieši minēti Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 10. punktā, minētās iedaļas noteikumus attiecina uz atvasināto instrumentu līgumiem, ja tie atbilst iedaļā un šīs regulas 7. panta 3. punktā paredzētajiem kritērijiem un ir saistīti ar kādu no turpmāk minētajiem:

a) telekomunikāciju frekvenču joslas platums;

b) preču noliktavietilpība;

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīva 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK (OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.).

▼B

c) pārvades vai transportēšanas jauda precēm, kuras piegādā, izmantojot kabeļus, caurules vai citus līdzekļus, izņemot ar elektroenerģijas pārvades starpzonu jaudu saistītas pārvades tiesības, ja tās galvenajā tirgū ir noslēdzis vai tās noslēgtas ar pārvades sistēmas operatoru vai jebkuru personu, kas tā vārdā darbojas kā pakalpojumu sniedzējs, lai sadalītu pārvades jaudu;

d) pabalsts, kredīts, atļauja, tiesības vai līdzīgs aktīvs, kas ir tieši saistīts ar tādas enerģijas piegādi, sadali vai patēriņu, kas iegūta no atjaunojamiem resursiem, izņemot, ja uz līgumu jau attiecas Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļa;

e) ģeoloģisks, vides vai cits mainīgs fizikāls faktors, izņemot, ja līgums attiecas uz jebkādām vienībām, kas atzītas par atbilstīgām Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK prasībām ([1]);

f) kāds cits atvietojams aktīvs vai tiesības, izņemot tiesības saņemt pakalpojumu, kas ir pārvedami;

g) cenas jeb vērtības vai apjoma rādītājs vai mērs darījumiem ar aktīviem, tiesībām, pakalpojumiem vai saistībām;

h) rādītājs vai mērs, kas ir balstīts uz aktuāro statistiku.

*9. pants*

**Ieguldījumu konsultācija**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 4. apakšpunkts)

Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 4) apakšpunktā minētā jēdziena "ieguldījumu konsultācijas" definīcijas nolūkiem par personisku ieteikumu uzskata ieteikumu, kas sniegts personai kā ieguldītājam vai potenciālam ieguldītājam, vai kā ieguldītāja vai potenciāla ieguldītāja aģentam.

Ieteikumam jābūt piemērotam šai personai, vai tas ir pamatojams ar šīs personas konkrēto situāciju, un tas ietver ieteikumu veikt vienu no šādiem pasākumu kopumiem:

c) pirkt, pārdot, parakstīties, apmainīt, atpirkt, parakstīt risku vai turēt noteiktu finanšu instrumentu;

d) izmantot vai neizmantot jebkuras tiesības, ko piešķir attiecīgais finanšu instruments, pirkt, pārdot, parakstīties uz to, apmainīt vai atpirkt finanšu instrumentu.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

▼B

Ieteikumu neuzskata par personisku ieteikumu, ja to dara zināmu tikai plašākai sabiedrībai.

*10. pants*

**Citu atvasinātu līgumu, kas attiecas uz valūtu, pazīmes**

1. Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 4. punkta vajadzībām citi atvasināto instrumentu līgumi, kas attiecas uz valūtu, nav finanšu instrumenti, ja līgums ir viens no turpmāk minētajiem:

a) līgums par tūlītēju darījumu šā panta 2. punkta nozīmē,

b) maksāšanas līdzeklis:

i) kuram norēķinu veic ar fizisku piegādi, izņemot saistību neizpildes vai citos izbeigšanas gadījumos;

ii) kuru noslēgusi vismaz viena persona, kas nav finanšu darījumu partneris Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012 ([1]) 2. panta 8. punkta izpratnē;

iii) noslēgts, lai veicinātu samaksu par identificējamām precēm, pakalpojumiem vai tiešajiem ieguldījumiem; un

iv) netiek tirgots tirdzniecības vietā.

2. Līgums par tūlītēju darījumu 1. punkta vajadzībām ir līgums par vienas valūtas apmaiņu pret citu valūtu, saskaņā ar kura noteikumiem piegāde ir paredzēta kādā no šiem termiņiem, atkarībā no tā, kurš no tiem ir garāks:

a) divas tirdzniecības dienas attiecībā uz jebkuru 3. punktā minēto galveno valūtu pāri;

b) jebkuram valūtu pārim, kurā vismaz viena valūta nav galvenā valūta – divas tirdzniecības dienas vai termiņš, kas konkrētā valūtu pāra tirgū ir vispārpieņemtais standarta piegādes termiņš, atkarībā no tā, kurš no minētajiem ir garāks;

c) ja līgums par šo valūtu maiņu tiek izmantots galvenokārt, lai pārdotu vai pirktu pārvedamu vērtspapīru vai kolektīvo ieguldījumu uzņēmuma vienību – termiņš, kas konkrētā pārvedamā vērtspapīra vai kolektīvo ieguldījumu uzņēmuma vienības tirgū ir vispārpieņemtais norēķinu termiņš, vai piecas tirdzniecības dienas, atkarībā no tā, kurš no minētajiem ir īsāks.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija Regula (ES) Nr. 648/2012 par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

▼B

Līgums nav līgums par tūlītēju darījumu, ja, neraugoties uz tajā skaidri izklāstītajiem noteikumiem, līguma puses vienojas, ka valūtas piegāde jāatliek un nav jāveic pirmajā apakšpunktā minētajā termiņā.

3. 2. punkta nolūkiem par "galvenajām valūtām" uzskata vienīgi ASV dolāru, euro, Japānas jenu, sterliņu mārciņu, Austrālijas dolāru, Šveices franku, Kanādas dolāru, Honkongas dolāru, Zviedrijas kronu, Jaunzēlandes dolāru, Singapūras dolāru, Norvēģijas kronu, Meksikas peso, Horvātijas kunu, Bulgārijas levu, Čehijas kronu, Dānijas kronu, Ungārijas forintu, Polijas zlotu un Rumānijas levu.

4. 2. punkta nolūkiem "tirdzniecības diena" ir jebkura parastās tirdzniecības diena abu saskaņā ar līgumu apmainīto valūtu jurisdikcijās šo valūtu apmaiņai un trešās valūtas jurisdikcijā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) šo valūtu apmaiņa ietver to konvertēšanu caur minēto trešo valūtu likviditātes vajadzībām;

b) šo valūtu apmaiņas standarta piegādes termiņš ietver norādi uz trešās valūtas jurisdikciju.

*11. pants*

**Naudas tirgus instrumenti**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 17. apakšpunkts)

Naudas tirgus instrumenti Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 17. apakšpunkta izpratnē ietver valsts kases parādzīmes, depozītu sertifikātus, īstermiņa parāda vērtspapīrus un citus instrumentus ar pēc būtības ekvivalentām pazīmēm, kam ir šādas īpašības:

a) to vērtību var noteikt jebkurā laikā;

b) tie nav atvasināti instrumenti;

c) to termiņš nav garāks par 397 dienām no emisijas.

*12. pants*

**Sistemātiski akciju, depozitāro sertifikātu, biržā tirgotu fondu, sertifikātu un citu līdzīgu finanšu instrumentu internalizētāji**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrību uzskata par sistemātisku internalizētāju Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkta izpratnē attiecībā uz katru akciju, depozitāro sertifikātu, biržā tirgotu fondu (ETF), sertifikātu un citu līdzīgu finanšu instrumentu, ja saistībā ar jebkādu šāda veida instrumentu tā internalizē atbilstoši šādiem kritērijiem:

a) atbilstoši biežuma un sistemātiskuma robežvērtībai – saistībā ar finanšu instrumentu, attiecībā uz kuru pastāv likvīds tirgus, kā definēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunkta b) punktā, ja iepriekšējo sešu mēnešu laikā:

▼B

i) tās savā vārdā veiktais ārpusbiržas darījumu skaits, izpildot klientu rīkojumus, ir vienāds vai lielāks par 0,4 % kopējā ar attiecīgo finanšu instrumentu veiktā darījumu skaita Savienībā jebkurā tirdzniecības vietā vai ārpus biržas konkrētajā laika periodā;

ii) tās savā vārdā veiktie ārpusbiržas darījumi, izpildot klientu rīkojumus, ar attiecīgo finanšu instrumentu notiek vidēji katru dienu;

b) atbilstoši biežuma un sistemātiskuma robežvērtībai – saistībā ar finanšu instrumentu, attiecībā uz kuru nepastāv likvīds tirgus, kā definēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunkta b) punktā, ja iepriekšējo sešu mēnešu laikā ārpusbiržas darījumi, ko tā veikusi savā vārdā, izpildot klientu rīkojumus, notikuši vidēji reizi dienā;

c) atbilstoši pamatīguma robežvērtībai – saistībā ar finanšu instrumentu, ar kuru tās savā vārdā veikto ārpusbiržas darījumu apmērs, izpildot klientu rīkojumus, pēdējo sešu mēnešu laikā ir vienāds ar vai lielāks par:

i) 15 % kopējā attiecīgā finanšu instrumentu apgrozījuma, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība savā vai klientu vārdā veikusi tirdzniecības vietā vai ārpus biržas;

ii) 0,4 % kopējā attiecīgā finanšu instrumentu apgrozījuma Savienībā tirdzniecības vietā vai ārpus biržas.

*13. pants*

**Sistemātiski obligāciju internalizētāji**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrību uzskata par sistemātisku internalizētāju Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkta izpratnē attiecībā uz visām kādas obligāciju kategorijas, ko emitējusi viena un tā pati juridiskā persona vai jebkura vienas un tās pašas grupas juridiskā persona, obligācijām, ja saistībā ar jebkādu šāda veida obligāciju tā internalizē atbilstoši šādiem kritērijiem:

a) atbilstoši biežuma un sistemātiskuma robežvērtībai – saistībā ar obligāciju, attiecībā uz kuru pastāv likvīds tirgus, kā definēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunkta a) punktā, ja iepriekšējo sešu mēnešu laikā:

i) tās savā vārdā veiktais ārpusbiržas darījumu skaits, izpildot klientu rīkojumus, ir vienāds vai lielāks par 2,5 % kopējā ar attiecīgo obligāciju veiktā darījumu skaita Savienībā jebkurā tirdzniecības vietā vai ārpus biržas konkrētajā laika periodā;

▼B

ii) tās savā vārdā veiktie ārpusbiržas darījumi, izpildot klientu rīkojumus, ar attiecīgo finanšu instrumentu notiek vidēji reizi nedēļā;

b) atbilstoši biežuma un sistemātiskuma robežvērtībai – saistībā ar obligāciju, attiecībā uz kuru nepastāv likvīds tirgus, kā definēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunkta a) punktā, ja iepriekšējo sešu mēnešu laikā ārpusbiržas darījumi, ko tā veikusi savā vārdā, izpildot klientu rīkojumus, notikuši vidēji reizi nedēļā;

c) atbilstoši pamatīguma robežvērtībai – saistībā ar obligāciju, ar kuru tās savā vārdā veikto ārpusbiržas darījumu apmērs, izpildot klientu rīkojumus, pēdējo sešu mēnešu laikā ir vienāds ar vai lielāks par jebkuru no šādiem rādītājiem:

i) 25 % kopējās tirdzniecības ar attiecīgo obligāciju apgrozījuma, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība savā vai klientu vārdā veikusi tirdzniecības vietā vai ārpus biržas;

ii) 1 % kopējās tirdzniecības ar attiecīgo obligāciju apgrozījuma Savienībā tirdzniecības vietā vai ārpus biržas.

*14. pants*

**Sistemātiski strukturētā finansējuma produktu internalizētāji**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrību uzskata par sistemātisku internalizētāju Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkta izpratnē attiecībā uz visiem kādas strukturētā finansējuma produktu kategorijas, ko emitējusi viena un tā pati juridiskā persona vai jebkura vienas un tās pašas grupas juridiskā persona, strukturētā finansējuma produktiem, ja saistībā ar jebkādu šāda veida atvasināto instrumentu tā internalizē atbilstoši šādiem kritērijiem:

a) atbilstoši biežuma un sistemātiskuma robežvērtībai – saistībā ar strukturētā finansējuma produktu, attiecībā uz kuru pastāv likvīds tirgus, kā definēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunkta a) punktā, ja iepriekšējo sešu mēnešu laikā:

i) tās savā vārdā veiktais ārpusbiržas darījumu skaits, izpildot klientu rīkojumus, ir vienāds vai lielāks par 4 % kopējā ar attiecīgo strukturētā finansējuma produktu veiktā darījumu skaita Savienībā jebkurā tirdzniecības vietā vai ārpus biržas konkrētajā laika periodā;

ii) tās savā vārdā veiktie ārpusbiržas darījumi, izpildot klientu rīkojumus, ar attiecīgo finanšu instrumentu notiek vidēji reizi nedēļā;

▼B

b) atbilstoši biežuma un sistemātiskuma robežvērtībai – saistībā ar strukturētā finansējuma produktu, attiecībā uz kuru nepastāv likvīds tirgus, kā definēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunkta a) punktā, ja iepriekšējo sešu mēnešu laikā ārpusbiržas darījumi, ko tā veikusi savā vārdā, izpildot klientu rīkojumus, notikuši vidēji reizi nedēļā;

c) atbilstoši pamatīguma robežvērtībai – saistībā ar strukturētā finansējuma produktu, ar kuru tās savā vārdā veikto ārpusbiržas darījumu apmērs, izpildot klientu rīkojumus, pēdējo sešu mēnešu laikā ir vienāds ar vai lielāks par jebkuru no šādiem rādītājiem:

i) 30 % kopējās tirdzniecības ar attiecīgo strukturētā finansējuma produktu apgrozījuma, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība savā vai klientu vārdā veikusi tirdzniecības vietā vai ārpus biržas;

ii) 2,25 % kopējās tirdzniecības ar attiecīgo strukturēto finansējuma produktu apgrozījuma Savienībā tirdzniecības vietā vai ārpus biržas.

*15. pants*

**Sistemātiski atvasināto instrumentu internalizētāji**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrību uzskata par sistemātisku internalizētāju Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkta izpratnē attiecībā uz visiem kādas atvasināto instrumentu kategorijas instrumentiem, ja saistībā ar jebkādu šāda veida atvasināto instrumentu tā internalizē atbilstoši šādiem kritērijiem:

a) atbilstoši biežuma un sistemātiskuma robežvērtībai – saistībā ar atvasināto instrumentu, attiecībā uz kuru pastāv likvīds tirgus, kā definēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunkta a) punktā, ja iepriekšējo sešu mēnešu laikā:

i) tās savā vārdā veiktais ārpusbiržas darījumu skaits, izpildot klientu rīkojumus, ir vienāds vai lielāks par 2,5 % kopējā ar attiecīgo atvasināto instrumentu kategoriju veiktā darījumu skaita Savienībā jebkurā tirdzniecības vietā vai ārpus biržas konkrētajā laika periodā;

ii) tās savā vārdā veiktie ārpusbiržas darījumi, izpildot klientu rīkojumus, ar attiecīgās kategorijas atvasinātajiem instrumentiem notiek vidēji reizi nedēļā;

b) atbilstoši biežuma un sistemātiskuma robežvērtībai – saistībā ar atvasināto instrumentu, attiecībā uz kuru nepastāv likvīds tirgus, kā definēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunkta a) punktā, ja iepriekšējo sešu mēnešu laikā ārpusbiržas darījumi ar attiecīgās kategorijas atvasinātajam instrumentam, ko tā veikusi savā vārdā, izpildot klientu rīkojumus, notikuši vidēji reizi nedēļā;

▼B

c) atbilstoši pamatīguma robežvērtībai – saistībā ar atvasināto instrumentu, ar kuru tās savā vārdā veikto ārpusbiržas darījumu skaits, izpildot klientu rīkojumus, pēdējo sešu mēnešu laikā ir vienāds ar vai lielāks par jebkuru no šādiem rādītājiem:

i) 25 % kopējās tirdzniecības ar attiecīgā atvasinātā instrumenta kategoriju apgrozījuma, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība savā vai klientu vārdā veikusi tirdzniecības vietā vai ārpus biržas;

ii) 1 % kopējās tirdzniecības ar attiecīgā atvasinātā instrumenta kategoriju apgrozījuma Savienībā tirdzniecības vietā vai ārpus biržas.

*16. pants*

**Sistemātiski emisiju kvotu internalizētāji**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrību uzskata par sistemātisku internalizētāju Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkta izpratnē attiecībā uz emisiju kvotām, ja saistībā ar jebkādu šāda veida instrumentu tā internalizē atbilstoši šādiem kritērijiem:

a) atbilstoši biežuma un sistemātiskuma robežvērtībai – saistībā ar emisijas kvotu, attiecībā uz kuru pastāv likvīds tirgus, kā definēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunkta a) punktā, ja iepriekšējo sešu mēnešu laikā:

i) tās savā vārdā veiktais ārpusbiržas darījumu skaits, izpildot klientu rīkojumus, ir vienāds vai lielāks par 4 % kopējā ar attiecīgo emisiju kvotu kategoriju veiktā darījumu skaita Savienībā jebkurā tirdzniecības vietā vai ārpus biržas konkrētajā laika periodā;

ii) tās savā vārdā veiktie ārpusbiržas darījumi, izpildot klientu rīkojumus, ar attiecīgo emisiju kvotu kategoriju notiek vidēji reizi nedēļā;

b) atbilstoši biežuma un sistemātiskuma robežvērtībai – saistībā ar emisiju kvotu, attiecībā uz kuru nepastāv likvīds tirgus, kā definēts Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunkta a) punktā, ja iepriekšējo sešu mēnešu laikā ārpusbiržas darījumi ar attiecīgās kategorijas emisiju kvotām, ko tā veikusi savā vārdā, izpildot klientu rīkojumus, notikuši vidēji reizi nedēļā;

c) atbilstoši pamatīguma robežvērtībai emisijas kvotu, ar kuru tās savā vārdā veikto ārpusbiržas darījumu apmērs, izpildot klientu rīkojumus, pēdējo sešu mēnešu laikā ir vienāds ar vai lielāks par jebkuru no šādiem rādītājiem:

▼B

i) 30 % kopējās tirdzniecības ar attiecīgo emisiju kvotu kategoriju apgrozījuma, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība savā vai klientu vārdā veikusi tirdzniecības vietā vai ārpus biržas;

ii) 2,25 % kopējās tirdzniecības ar attiecīgo emisiju kvotu kategoriju apgrozījuma Savienībā tirdzniecības vietā vai ārpus biržas.

▼M1

*16.a pants*

**Dalība sapārošanas mehānismos**

Nav uzskatāms, ka ieguldījumu brokeru sabiedrība veic darījumus savā vārdā Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20) apakšpunkta izpratnē, ja šī ieguldījumu brokeru sabiedrība piedalās sapārošanas mehānismos, kas noslēgti ar tajā pašā grupā neietilpstošām sabiedrībām, lai ārpus tirdzniecības vietas veiktu faktiski bezriska kompensējošus darījumus ar finanšu instrumentiem, vai arī piedalās tajos šādu jau veiktu darījumu dēļ.

▼B

*17. pants*

**Piemērojamie vērtēšanas laikposmi**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 20. apakšpunkts)

12.–16. pantā minētos nosacījumus izvērtē reizi ceturksnī, pamatojoties uz iepriekšējo 6 mēnešu datiem. Vērtēšanas laikposms sākas janvāra, aprīļa, jūlija un oktobra pirmajā darbdienā.

Jaunus instrumentus izvērtēšanā ņem vērā tikai tad, ja vēsturiskie dati aptver vismaz trīs mēnešus akciju, depozitāro sertifikātu, biržā tirgotu fondu, sertifikātu un līdzīgu instrumentu gadījumā vai sešas nedēļas – obligāciju, strukturētā finansējuma produktu un atvasināto instrumentu gadījumā.

*18. pants*

**Algoritmiskā tirdzniecība**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 39. apakšpunkts)

Lai sīkāk precizētu algoritmiskās tirdzniecības definīciju saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 39. apakšpunktu, sistēmu uzskata par tādu, kurā nav cilvēka līdzdalības vai tā ir minimāla, ja jebkura rīkojuma vai kotējuma ģenerēšanas procesā vai jebkurā rīkojumu izpildes optimizācijas procesā jebkurā – rīkojumu vai kotējumu sākšanas, ģenerēšanas, novirzīšanas vai izpildes – stadijā lēmumus pieņem automatizēta sistēma atbilstoši iepriekš noteiktiem parametriem.

*19. pants*

**Augstas intensitātes algoritmiskās tirdzniecības metode**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 40. apakšpunkts)

1. Augsts vienas dienas ziņojumu līmenis atbilstoši Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 40. apakšpunktam ir jebkurš no šādiem ziņojumu iesniegšanas vidējiem rādītājiem:

d) vismaz 2 ziņojumi sekundē par jebkuru atsevišķu finanšu instrumentu, ko tirgo tirdzniecības vietā;

▼B

e) vismaz 4 ziņojumi sekundē par visiem finanšu instrumentiem, ko tirgo tirdzniecības vietā.

2. 1. punkta vajadzībām aprēķinos iekļauj ziņojumus par finanšu instrumentiem, attiecībā uz kuriem pastāv likvīds tirgus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 600/2014 2. panta 1. punkta 17. apakšpunktu. Aprēķinos iekļauj ziņojumus, kas nosūtīti Direktīvas 2014/65/ES 17. panta 4. punkta kritērijiem atbilstošajam tirdzniecības mērķim.

3. 1. punkta vajadzībām aprēķinos būtu jāiekļauj ziņojumi, kas ieviesti, lai veiktu darījumus savā vārdā. Ja sabiedrības izpildes metodes ir strukturētas tā, lai izvairītos no izpildes savā vārdā, aprēķinā būtu jāiekļauj ziņojumi, kas ieviesti, izmantojot citas metodes, nevis paļaušanos uz tirdzniecību savā vārdā.

4. Lai 1. punkta vajadzībām aprēķinātu augstu vienas dienas ziņojumu līmeni attiecībā pret tiešas elektroniskas piekļuves pakalpojumu sniedzējiem, no aprēķiniem jāizslēdz ziņojumi, kurus sniedz to tiešas elektroniskas piekļuves klienti.

5. 1. punkta vajadzībām reizi mēnesī, divas nedēļas pēc kalendārā mēneša beigām tirdzniecības vietas pēc attiecīgo sabiedrību pieprasījuma dara tām pieejamu vidējo sekundē nosūtīto ziņojumu skaita aprēķinu, tādējādi iekļaujot visus ziņojumus, kas iesniegti iepriekšējo 12 mēnešu laikā.

*20. pants*

**Tieša elektroniska piekļuve**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 41. apakšpunkts)

1. Personu neuzskata par tādu, kas var elektroniski nosūtīt rīkojumus attiecībā uz finanšu instrumentu tieši tirdzniecības vietai Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 41. apakšpunkta izpratnē, ja šī persona nevar pieņemt lēmumu par konkrēto sekundes daļu, kad ievada rīkojumu, un rīkojuma darbības laiku šajā laika periodā.

2. Personu neuzskata par tādu, kas var tieši elektroniski nosūtīt rīkojumus, ja nosūtīšana notiek, izmantojot rīkojumu izpildes procesa optimizācijas pasākumus, kuri nosaka rīkojuma parametrus, neskaitot tirdzniecības vietu vai vietas, kam iesniegt rīkojumu, izņemot, ja šie pasākumi ir iegulti klientu, nevis regulēta tirgus biedra vai dalībnieka, DTS vai OTS klienta sistēmās.

▼B

II NODAĻA

**ORGANIZATORISKĀS PRASĪBAS**

*1. IEDAĻA*

***Organizācija***

*21. pants*

**Vispārējās organizatoriskās prasības**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts līdz10. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības ievēro šādas organizatoriskās prasības:

a) izveido, īsteno un nodrošina lēmumu pieņemšanas procedūras un organizatorisko struktūru, kas skaidri un dokumentētā veidā nosaka ziņojumu sniegšanas kārtību un piešķir funkcijas un pienākumus;

b) nodrošina, ka to attiecīgās personas ir informētas par procedūrām, kuras jāievēro, lai pienācīgi izpildītu savus pienākumus;

c) izveido, īsteno un nodrošina atbilstošus iekšējās kontroles mehānismus, kas paredzēti, lai visos ieguldījumu brokeru sabiedrības līmeņos nodrošinātu atbilstību lēmumiem un procedūrām;

d) pieņem darbā darbiniekus ar tādām spējām, zināšanām un kompetenci, kas ir nepieciešama tiem piešķirto pienākumu izpildē;

e) izveido, īsteno un nodrošina efektīvu iekšējo pārskatu sniegšanas un informēšanas sistēmu visos ieguldījumu brokeru sabiedrības līmeņos;

f) nodrošina atbilstošu un sakārtotu lietvedību par darījumiem un iekšējo organizāciju;

g) nodrošina, ka sabiedrību attiecīgajām personām uzdotā vairāku funkciju izpilde netraucē un nevar traucēt šīm personām izpildīt katru funkciju pareizi, godīgi un profesionāli.

▼M4

Ieguldījumu brokeru sabiedrības, pildot šajā punktā noteiktās prasības, ņem vērā ilgtspējas riskus.

Ievērojot šajā punktā minētās prasības, ieguldījumu brokeru sabiedrības ņem vērā sabiedrības darījumu raksturu, apjomu un sarežģītību, kā arī savas darbības laikā veikto ieguldījumu pakalpojumu un darbību raksturu un klāstu.

▼B

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido, īsteno un administrē sistēmas un procedūras, kas ir piemērotas, lai nodrošinātu informācijas drošību, integritāti un konfidencialitāti, ņemot vērā informācijas raksturu.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido, īsteno un administrē atbilstošu darbības nepārtrauktības politiku, kuras mērķis ir nodrošināt svarīgu datu un funkciju saglabāšanu un ieguldījumu pakalpojumu un darbību uzturēšanu gadījumā, ja tās sistēmās un procedūrās rodas pārtraukumi, vai – ja tas nav iespējams – iespēju laikus atjaunot šādus datus un funkcijas un laikus atsākt ieguldījumu pakalpojumus un darbības.

▼B

4. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido, īsteno un administrē grāmatvedības politiku un procedūras, kas nodrošina, ka pēc kompetentas iestādes pieprasījuma tās var savlaicīgi iesniegt kompetentajai iestādei finanšu pārskatus, kas sniedz pareizu un patiesu pārskatu par tās finansiālo stāvokli un kuri atbilst visiem piemērojamiem grāmatvedības standartiem un noteikumiem.

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrības kontrolē un regulāri novērtē saskaņā ar 1. līdz 4. punktu izveidoto sistēmu, iekšējās kontroles mehānismu un kārtības atbilstību un efektivitāti un veic atbilstošus pasākumus trūkumu novēršanai.

*22. pants*

**Atbilstība**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido, īsteno un nodrošina atbilstīgas politikas un procedūras, kas paredzētas, lai atklātu risku, ka sabiedrība var nepildīt Direktīvā 2014/65/ES paredzētos pienākumus, kā arī ar to saistītos riskus, un izstrādātu piemērotus pasākumus un procedūras, lai mazinātu šādus riskus un ļautu kompetentajām iestādēm efektīvi īstenot savas pilnvaras saskaņā ar minēto direktīvu.

Ieguldījumu brokeru sabiedrības ņem vērā uzņēmuma darījumu raksturu, apjomu un sarežģītību, kā arī savas darbības laikā veikto ieguldījumu pakalpojumu un darbību raksturu un klāstu.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido un nodrošina pastāvīgu un efektīvu atbilstības uzraudzītāju, kurš ir neatkarīgs un kuram ir šādi pienākumi:

a) pastāvīgi uzraudzīt un izvērtēt atbilstību un efektivitāti pasākumiem, politikai un procedūrām, kas ir izveidotas atbilstoši 1. punkta pirmajai daļai, un darbībām, kas novērš tos trūkumus, kuru dēļ sabiedrība nepilda šīs prasības;

b) sniegt padomus un palīdzēt attiecīgajām personām, kuras ir atbildīgas par ieguldījumu pakalpojumu un darbību veikšanu, nodrošināt sabiedrības atbilstību Direktīvas 2014/65/ES prasībām;

c) vismaz reizi gadā ziņot vadības struktūrai par vispārējās ieguldījumu pakalpojumu un darbību kontroles vides īstenošanu un efektivitāti, par identificētajiem riskiem un par sūdzību apstrādes ziņojumiem, kā arī pasākumiem, kas ir veikti vai tiks veikti;

d) uzraudzīt sūdzību apstrādes procesu un uzskatīt sūdzības par savu vispārīgo uzraudzības pienākumu būtiskas informācijas avotu.

▼B

Lai ievērotu šā punkta a) un b) apakšpunktus, atbilstības uzraudzītājs veic izvērtējumu, saskaņā ar kuru tas ievieš uz risku balstītu uzraudzības programmu, kurā ņem vērā visus ieguldījumu brokeru sabiedrības ieguldījumu pakalpojumus, darbības un jebkurus būtiskus palīgpakalpojumus, ieskaitot būtisku informāciju, kas iegūta, uzraugot sūdzību apstrādi. Uzraudzības programmā paredz prioritātes, kas noteiktas atbilstības riska izvērtējumā, nodrošinot, ka atbilstības risks tiek vispusīgi uzraudzīts.

3. Lai 2. punktā minētās atbilstības uzraudzības veicēji varētu veikt savus pienākumus pareizi un neatkarīgi, ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina šādu nosacījumu ievērošanu:

a) atbilstības uzraudzītājam ir vajadzīgās pilnvaras, resursi, kompetence un pieeja visai būtiskajai informācijai;

b) vadības struktūra ieceļ un nomaina atbilstības amatpersonu, kas ir atbildīga par atbilstības uzraudzību un par jebkuru ziņošanu par atbilstību, ko paredz Direktīvas 2014/65/ES un šīs regulas 25. panta 2. punkts;

c) atbilstības uzraudzītājs, ja tas ir konstatējis būtisku risku, ka sabiedrība nevarēs ievērot savas Direktīvā 2014/65/ES paredzētās saistības, *ad hoc* kārtībā ziņo tieši vadības struktūrai;

d) attiecīgās personas, kas veic atbilstības uzraudzību, nav iesaistītas to pakalpojumu un darbību izpildē, ko tās uzrauga;

e) atalgojuma noteikšanas metode attiecīgajām personām, kuras veic atbilstības uzraudzību, neietekmē to objektivitāti un nepieļauj šādu iespēju.

4. Ieguldījumu brokeru sabiedrībai nav jānodrošina atbilstība 3. punkta d) vai e) apakšpunktam, ja tā spēj pierādīt, ka, ņemot vērā šīs sabiedrības darījumu raksturu, apjomu un sarežģītību un ieguldījumu pakalpojumu un darbību raksturu un klāstu, d) vai e) apakšpunkta prasības nav samērīgas un ka sabiedrības atbilstības uzraudzītājs turpina būt efektīvs. Šādā gadījumā ieguldījumu brokeru sabiedrība izvērtē, vai necieš atbilstības uzraudzītāja efektivitāte. Izvērtējumu regulāri atjaunina.

*23. pants*

**Riska pārvaldība**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 5. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības attiecībā uz riska pārvaldību veic šādas darbības:

▼M4

a) izveido, īsteno un uztur atbilstīgu riska pārvaldības politiku un procedūras, ar kurām identificē riskus, kas saistīti ar sabiedrības darbībām, procesiem un sistēmām, un attiecīgā gadījumā nosaka sabiedrības pieļaujamo riska pakāpi. To darot, ieguldījumu brokeru sabiedrības ņem vērā ilgtspējas riskus;

▼B

b) pieņem efektīvus pasākumus, procesus un mehānismus, lai pārvaldītu riskus, kas ir saistīti ar sabiedrības darbībām, procesiem un sistēmām, ņemot vērā šo pieļaujamo riska pakāpi;

c) uzrauga šādus faktorus:

i) ieguldījumu brokeru sabiedrības riska pārvaldības politikas un procedūru atbilstību un efektivitāti;

ii) ieguldījumu brokeru sabiedrības un tās attiecīgo personu atbilstības pakāpe attiecībā uz pasākumiem, procesiem un mehānismiem, kas pieņemti saskaņā ar b) punktu;

iii) atbilstība un efektivitāte veiktajiem pasākumiem, kas novērš minēto politikas, procedūru, pasākumu, procesu un mehānismu trūkumus, ieskaitot attiecīgo personu nespēju atbilst šādiem pasākumiem, procesiem un mehānismiem vai ievērot šādu politiku un procedūras.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, ja vajadzīgs un proporcionāli to darbības raksturam, apjomam un sarežģītībai un savas darbības laikā veikto ieguldījumu pakalpojumu un darbību raksturam un klāstam, izveido un nodrošina riska pārvaldības funkciju, kas darbotos neatkarīgi un veiktu šādus uzdevumus:

a) šā panta 1. punktā minētās politikas un procedūru īstenošana;

b) pārskati un ieteikumi augstākajai vadībai atbilstoši 25. panta 2. punktam.

Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība neizveido un nenodrošina riska pārvaldības funkciju saskaņā ar 1. apakšpunktu, tā pēc pieprasījuma pierāda, ka politika un procedūras, ko tā pieņēmusi saskaņā ar 1. apakšpunktu, atbilst tajā paredzētajām prasībām.

*24. pants*

**Iekšējā revīzija**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 5. punkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrības, ja vajadzīgs un proporcionāli to darbības raksturam, apjomam un sarežģītībai un savas darbības laikā veikto ieguldījumu pakalpojumu un darbību raksturam un klāstam, izveido un nodrošina iekšējās revīzijas funkciju, kas ir nodalīta un neatkarīga no citām ieguldījumu brokeru sabiedrības funkcijām un darbībām un kas veic šādus uzdevumus:

a) izveido, īsteno un nodrošina revīziju plānu, lai pārbaudītu un izvērtētu atbilstību un efektivitāti ieguldījumu brokeru sabiedrības sistēmām, iekšējās kontroles mehānismiem un pasākumiem;

b) sniedz ieteikumus, pamatojoties uz darba rezultātiem, kas veikts saskaņā ar a) punktu, un pārbauda, vai šie ieteikumi tiek ievēroti;

c) ziņo par iekšējās revīzijas jautājumiem saskaņā ar 25. panta 2. punktu.

▼B

*25. pants*

**Augstākās vadības atbildība**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, nosakot iekšējās funkcijas, nodrošina, ka augstākā vadība un, ja nepieciešams, uzraudzības funkcija, ir atbildīga par to, ka sabiedrība atbilst Direktīvas 2014/65/ES prasībām. Jo īpaši jāpieprasa, lai augstākā līmeņa vadība un, ja vajadzīgs, uzraudzības funkcija, novērtētu un periodiski pārskatītu to politiku, sistēmu un procedūru efektivitāti, kas ieviestas, lai izpildītu Direktīvā 2014/65/ES noteiktās, un veiktu atbilstošus pasākumus jebkuru trūkumu novēršanai.

Būtisko funkciju sadale starp augstākā līmeņa vadītājiem skaidri nosaka, kas atbild par uzņēmuma organizatorisko prasību uzraudzību un administrēšanu. Būtisku funkciju sadalījuma ierakstus aktualizē.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka to augstākā vadība pastāvīgi un vismaz reizi gadā saņem rakstveida pārskatus par jautājumiem, kas noteikti 22., 23. un 24. pantā, jo īpaši norādot, vai ir veikti atbilstoši pasākumi atklāto trūkumu novēršanai.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka, ja pastāv uzraudzības funkcija, tā regulāri saņem rakstveida ziņojumus par 22., 23. un 24. pantā paredzētajiem jautājumiem.

4. Šā panta nolūkiem "uzraudzības funkcija" ir ieguldījumu brokeru sabiedrības funkcija, kas atbild par tās augstākās vadības uzraudzību.

*26. pants*

**Sūdzību apstrāde**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības ievieš, īsteno un nodrošina efektīvu un pārskatāmu sūdzību pārvaldības politiku un procedūras, lai ātri apstrādātu klientu vai potenciālo klientu sūdzības. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido saņemto sūdzību un to risināšanai veikto pasākumu uzskaiti.

Sūdzību pārvaldības politikai jāsatur skaidra, precīza un aktuāla informācija par sūdzību apstrādes procesu. Šo politiku apstiprina uzņēmuma vadības struktūra.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības publisko ziņas par procesu, kas tiek ievērots, apstrādājot sūdzību. Minētās ziņas ietver informāciju par sūdzību pārvaldības politiku un sūdzību pārvaldības funkcijas kontaktinformāciju. Šo informāciju klientiem vai potenciālajiem klientiem sniedz pēc pieprasījuma vai apstiprinot sūdzības saņemšanu. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka klienti un potenciālie klienti var iesniegt sūdzības bez maksas.

▼B

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido sūdzību pārvaldības funkciju, kas atbild par sūdzību izskatīšanu. Šo funkciju var veikt atbilstības uzraudzības funkcija.

4. Apstrādājot sūdzību, ieguldījumu brokeru sabiedrības ar klientiem vai potenciālajiem klientiem sazinās skaidri un vienkāršos vārdos, ko ir viegli saprast, un atbild uz sūdzību bez nepamatotas kavēšanās.

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrība informē klientus vai potenciālos klientus par sabiedrības nostāju pret sūdzību un informē klientus vai potenciālos klientus par tiem pieejamajiem rīcības variantiem, ieskaitot to, ka tiem var būt tiesības vērsties ar sūdzību strīdu alternatīvās risināšanas vienībā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/11/ES ([1]) par patērētāju SAI 4. panta h) punktam, vai ka klienti var iesniegt civilprasību.

6. Ieguldījumu brokeru sabiedrības informāciju par sūdzībām un sūdzību apstrādi sniedz attiecīgajām kompetentajām iestādēm, un, ja to paredz valsts tiesību akti – strīdu alternatīvās izšķiršanas (SAI) vienībai.

7. Ieguldījumu brokeru sabiedrību atbilstības uzraudzītājs analizē sūdzības un sūdzību apstrādes datus, lai nodrošinātu, ka tās identificē un risina jebkurus riskus vai problēmas.

*27. pants*

**Atlīdzības politikas un prakse**

(Direktīvas 2014/65/ES 16., 23. un 24. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības definē un īsteno atlīdzības politiku un praksi saskaņā ar piemērotām iekšējām procedūrām, ņemot vērā visu sabiedrības klientu intereses, ar mērķi nodrošināt, ka attieksme pret klientiem ir godīga un uzņēmuma pieņemtā atlīdzības prakse nekaitē to īstermiņa, vidējā termiņa vai ilgtermiņa interesēm.

Atlīdzības politika un prakse jāveido tā, lai neradītu interešu konfliktu vai stimulu, kas attiecīgās personas varētu rosināt dot priekšroku savām vai uzņēmuma interesēm, potenciāli kaitējot jebkuram klientam.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka to atlīdzības politika un prakse tiek piemērota visām attiecīgajām personām, kam ir tieša vai netieša ietekme uz uzņēmuma sniegtajiem ieguldījumu pakalpojumiem un palīgpakalpojumiem vai uz tās korporatīvo rīcību neatkarīgi no klientu veida, ciktāl šādu personu atlīdzība un līdzīgi stimuli var radīt interešu konfliktu, kas veicina to darbību pret jebkura uzņēmuma klienta interesēm.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Direktīva 2013/11/ES par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK (Direktīva par patērētāju SAI) (OV L 165, 18.6.2013., 63. lpp.).

▼B

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības vadības struktūra pēc konsultēšanās ar atbilstības uzraudzītāju apstiprina uzņēmuma atalgojuma politiku. Ieguldījumu brokeru sabiedrības augstākā līmeņa vadība atbild par atalgojuma politikas īstenošanu ikdienā un ar politiku saistīto atbilstības risku novērošanu.

4. Atalgojumu un tam līdzīgus stimulus nenosaka, balstoties tikai vai galvenokārt uz kvantitatīviem komerciāliem kritērijiem, un tie pilnībā ņem vērā attiecīgus kvalitatīvos kritērijus, kuri atspoguļo piemērojamo noteikumu ievērošanu, taisnīgu attieksmi pret klientiem un klientiem sniegto pakalpojumu kvalitāti.

Starp atlīdzības fiksēto un mainīgo daļu nepārtraukti jānodrošina līdzsvars, lai atlīdzības struktūra ieguldījumu brokeru sabiedrības vai tās attiecīgo personu interesēm nedotu priekšrocības pret jebkura klienta interesēm.

*28. pants*

**Personīgo darījumu darbības joma**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts)

Šīs direktīvas 29. un 37. panta nolūkiem "personīgais darījums" ir tirdzniecības darījums ar finanšu instrumentu, ko ir veikusi attiecīgā persona vai kas veikts tās vārdā, ja ir ievērots vismaz viens no šādiem kritērijiem:

a) attiecīgā persona rīkojas ārpus to darbību jomas, kuras tā veic kā savus profesionālos pienākumus;

b) darījums tiek veikts kādas turpmāk minētās personas vārdā:

   i) attiecīgā persona;

   ii) jebkura persona, ar kuru tai ir radnieciskas saites vai ar kuru tai ir ciešas saites;

   iii) persona, attiecībā uz kuru attiecīgajai personai par darījuma rezultātu ir tieša vai netieša mantiska ieinteresētība darījuma iznākumā, kas nav maksa vai komisijas maksa par darījuma izpildi.

*29. pants*

**Personīgie darījumi**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido, īsteno un nodrošina attiecīgu sistēmu, kas novērš 2., 3. un 4. punktā minētās darbības, ko varētu veikt attiecīgā persona, kurai saistībā ar tās veikto darbību sabiedrības vārdā ir iespējams interešu konflikts vai ir pieejama iekšējā informācija Regulas (ES) Nr. 596/2014 7. panta 1. punkta nozīmē vai cita konfidenciāla informācija, kas ir saistīta ar klientiem, darījumiem ar klientiem vai darījumiem klientu vārdā.

▼B

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka attiecīgās personas neveic personīgu darījumu, kas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

a) šai personai saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 596/2014 ir aizliegts veikt šādu darījumu;

b) darījums ietver šādas konfidenciālas informācijas ļaunprātīgu izmantošanu vai neatbilstošu izpaušanu;

c) darījums ir konfliktā vai var nonākt konfliktā ar Direktīvas 2014/65/ES prasībām attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka attiecīgās personas nesniedz konsultācijas vai informāciju citādi, nekā tas ir prasīts darba pienākumos vai pakalpojumu līgumā, jebkurai citai personai, lai veiktu darījumu, kas saistīts ar finanšu instrumentiem, uz kuru attiecīgās personas personīga darījuma gadījumā attiektos 2. punkts vai 37. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunkts vai 67. panta 3. punkts.

4. Neskarot Regulas (ES) Nr. 596/2014 10. panta 1. punktu, ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka attiecīgās personas neizpauž informāciju vai atzinumu kādai citai personai citādi, nekā tas ir prasīts darba pienākumos vai pakalpojumu līgumā, ja attiecīgā persona zina vai tai loģiski vajadzētu zināt, ka informācijas paziņošanas rezultātā šī persona veiks, vai ir paredzams, ka tā veiks kādu no šādām darbībām:

a) veiks darījumu ar finanšu instrumentiem, uz kuru attiecīgās personas personīga darījuma gadījumā attiektos 2. vai 3. punkts, 37. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunkts vai 67. panta 3. punkts;

b) ieteiks citai personai vai pārliecinās citu personu veikt šādu darījumu.

5. Šā panta 1. punktā paredzētā kārtība jāizveido tā, lai nodrošinātu, ka:

a) katra attiecīgā persona, uz kuru attiecas 1., 2., 3. un 4. punkta noteikumi, ir informēta par ieguldījumu brokeru sabiedrības noteiktajiem ierobežojumiem attiecībā uz personīgiem darījumiem un iedibināto kārtību saistībā ar personīgajiem darījumiem un informācijas izpaušanu saskaņā ar 1., 2., 3. un 4. punktu;

b) sabiedrība tiek nekavējoties informēta par attiecīgās personas personīgo darījumu, informējot par šādu darījumu, vai citādā veidā, kas ļauj sabiedrībai atklāt šādu darījumu;

c) tiek izveidota personīgo darījumu uzskaite, par kuriem sabiedrība ir saņēmusi informāciju vai kurus tā pati ir atklājusi, ieskaitot jebkurus pilnvarojumus vai aizliegumus saistībā ar šo darījumu.

▼B

Ja tiek izmantoti ārpakalpojumi, ieguldījumu brokeru sabiedrība pārliecinās, ka sabiedrība, kurai tiek uzticēts ārpakalpojums, veic to personīgo darījumu uzskaiti, kas noslēgti ar attiecīgajām personām, un pēc pieprasījuma nekavējoties sniedz šo informāciju ieguldījumu brokeru sabiedrībai.

6. 1. līdz 5. punktu nepiemēro šādiem personīgiem darījumiem:

a) personīgie darījumi, ko veic, izmantojot diskrecionārus portfeļa pārvaldīšanas pakalpojumus, kad saistībā ar darījumu nav notikusi iepriekšēja saziņa starp portfeļa pārvaldītāju un attiecīgo personu vai citu personu, uz kuras rēķina tiek veikts darījums;

b) personīgi darījumi ar pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) vai alternatīvajiem ieguldījumu fondiem, kas ir pakļauti uzraudzībai atbilstīgi dalībvalsts tiesību aktiem, ar kuriem pieprasa nodrošināt vienādu riska sadalījumu to aktīvos, ja attiecīgā persona un jebkura cita persona, kuras vārdā tiek veikts darījums, nav iesaistīta attiecīgā uzņēmuma pārvaldībā.

*2. IEDAĻA*

***Ārpakalpojumi***

*30. pants*

**Kritisko un svarīgo darbības funkciju joma**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts un 16. panta 5. punkta pirmā daļa)

1. Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 5. punkta pirmajā daļā minētā darbības funkcija ir uzskatāma par kritisku vai svarīgu, ja tās nepilnīga izpilde vai izpildes trūkums būtiski vājinātu ieguldījumu brokeru sabiedrības nepārtrauktu atbilstību darbības atļaujā paredzētajiem nosacījumiem un saistībām vai citiem tās pienākumiem saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES, vai tās finansiālo stāvokli, vai stabilitāti, vai tās ieguldījumu pakalpojumu un darbību nepārtrauktību.

2. Neskarot jebkuras citas funkcijas statusu, par kritiskām vai svarīgām 1. punkta nolūkiem neuzskata šādas funkcijas:

a) konsultāciju pakalpojumi un citi pakalpojumi, kuri nav sabiedrības ieguldījumu pakalpojumi, tostarp juridiskas konsultācijas sabiedrībai, sabiedrības darbinieku apmācība, rēķinu apstrādes pakalpojumi un sabiedrības telpu un darbinieku apsardze;

b) standartizēti pakalpojumi, ieskaitot tirgus informācijas pakalpojumus un informēšanu par cenu izmaiņām.

▼B

*31. pants*

**Ārpakalpojumu uzticēšana attiecībā uz kritisku vai būtisku darbības funkciju veikšanu**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts un 16. panta 5. punkta pirmā daļa)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas izmanto kritisku vai būtisku darbības funkciju ārpakalpojumus, saglabā pilnu atbildību par pienākumu izpildi saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES noteikto saistību izpildi un ievēro šādus nosacījumus:

a) ar ārpakalpojumiem neparedz augstākās vadības atbildības deleģēšanu;

b) ieguldījumu brokeru sabiedrības saistības un pienākumi attiecībā uz tās klientiem saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES netiek mainīti;

c) nepasliktinās nosacījumi, kuri jāievēro ieguldījumu brokeru sabiedrībai, lai saņemtu atļauju saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 5. pantu un saglabātu to;

d) netiek atcelti vai grozīti jebkuri citi nosacījumi, ar kādiem sabiedrībai tika izsniegta atļauja.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības rīkojas pietiekami prasmīgi, rūpīgi un uzcītīgi, uzsākot, pārvaldot un izbeidzot jebkuru ārpakalpojuma pasākumu ar pakalpojumu sniedzēju par kritisku vai būtisku darbības funkciju nodošanu, un veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti šādi nosacījumi:

a) pakalpojumu sniedzējam ir prasmes, iespējas, pietiekami resursi, atbilstoša organizatoriskā struktūra, kas atbalsta ārpakalpojuma funkciju veikšanu, un visas tiesību aktos pieprasītās atļaujas, lai ārpakalpojuma funkcijas veiktu droši un profesionāli;

b) pakalpojumu sniedzējs veic ārpakalpojumus efektīvi un atbilstoši piemērojamajiem tiesību aktiem un regulatīvajām prasībām, un šajā sakarā sabiedrība ir noteikusi metodes un procedūras, lai novērtētu pakalpojuma sniedzēja darbu un pastāvīgi izvērtētu pakalpojumu sniedzēja sniegtos pakalpojumus;

c) pakalpojumu sniedzējs pienācīgi uzrauga ārpakalpojuma funkciju izpildi un pienācīgi pārvalda ar ārpakalpojumu uzticēšanu saistītos riskus;

d) tiek veikti atbilstoši pasākumi, ja tiek konstatēts, ka pakalpojumu sniedzējs nevar veikt funkcijas efektīvi un saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem un normatīvajām prasībām;

▼B

e) ieguldījumu brokeru sabiedrība efektīvi uzrauga ārpakalpojumā nodotās funkcijas vai pakalpojumus un pārvalda ar ārpakalpojumu izmantošanu saistītos riskus, un šim nolūkam sabiedrība nodrošina nepieciešamo kompetenci, lai efektīvi uzraudzītu ārpakalpojumā nodotās funkcijas un pārvaldītu šos riskus;

f) pakalpojuma sniedzējs ir informējis ieguldījumu brokeru sabiedrību par jebkurām izmaiņām, kas var būtiski ietekmēt tā spēju efektīvi izpildīt ārpakalpojumā nodoto funkciju atbilstīgi piemērojamiem tiesību aktiem un normatīvajām prasībām;

g) vajadzības gadījumā, bet, ja tas ir tās klientu interesēs – nekavējoties, ieguldījumu brokeru sabiedrība spēj pārtraukt ārpakalpojumu izmantošanu, nekaitējot savu pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktībai un kvalitātei;

h) pakalpojumu sniedzējs sadarbojas ar ieguldījumu brokeru sabiedrības kompetentajām iestādēm saistībā ar ārpakalpojumu funkcijām;

i) ieguldījumu brokeru sabiedrībai, tās revidentiem un attiecīgajām kompetentajām iestādēm ir efektīva pieeja datiem saistībā ar ārpakalpojuma funkcijām, kā arī attiecīgajām pakalpojuma sniedzēja darba telpām, ja tas nepieciešams, lai saskaņā ar šo pantu veiktu efektīvu uzraudzību, un kompetentās iestādes spēj īstenot savas piekļuves tiesības;

j) pakalpojuma sniedzējs aizsargā jebkuru konfidenciālu informāciju, kas attiecas uz ieguldījumu brokeru sabiedrību un tās klientiem;

k) ieguldījumu brokeru sabiedrība un pakalpojuma sniedzējs ir izstrādājuši, ieviesuši un nodrošinājuši ārkārtas stāvokļa plānu negadījumu seku novēršanai un dublējuma iekārtu periodiskai pārbaudei, ja tas ir nepieciešams attiecībā uz funkciju, pakalpojumu vai darbību, kas ir uzticēta kā ārpakalpojums;

l) ieguldījumu brokeru sabiedrība ir nodrošinājusi, ka ārpakalpojumā nodoto funkciju vai pakalpojumu nepārtrauktība un kvalitāte saglabājas arī gadījumā, kad ārpakalpojuma izmantošana tiek pārtraukta, nododot ārpakalpojuma funkcijas vai pakalpojumus citai trešai personai vai veicot tās pati.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrību un pakalpojuma sniedzēja attiecīgās tiesības un pienākumi ir skaidri noteikti un noformēti kā rakstveida vienošanās. Konkrēti ieguldījumu brokeru sabiedrība saglabā savas norādījumu sniegšanas un līguma izbeigšanas tiesības, tiesības uz informāciju, tiesības veikt pārbaudes un tiesības piekļuvei uzskaites datiem un telpām. Līgumam jānodrošina, ka pakalpojumu sniedzēja veiktā ārpakalpojumu sniegšana notiek vienīgi ar ieguldījumu brokeru sabiedrības rakstveida piekrišanu.

4. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība un pakalpojuma sniedzējs ir vienas grupas locekļi, ieguldījumu brokeru sabiedrība, lai izpildītu šā panta un 32. panta prasības, var ņemt vērā pakāpi, kādā sabiedrība kontrolē pakalpojuma sniedzēju vai spēj ietekmēt tā darbības.

▼B

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrība pēc pieprasījuma dara kompetentajai iestādei pieejamu visu informāciju, kas vajadzīga, lai iestāde uzraudzītu ārpakalpojumu funkciju izpildes atbilstību Direktīvā 2014/65/ES un tās īstenošanas pasākumos noteiktajām prasībām.

*32. pants*

**Pakalpojumu sniedzēji no trešām valstīm**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts un 16. panta 5. punkta pirmā daļa)

1. Papildus 31. pantā noteiktajām prasībām, ja ieguldījumu brokeru sabiedrība uztic ārpakalpojumu sniedzējam trešā valstī funkcijas, kas saistītas ar privāto klientu portfeļu pārvaldes ieguldījumu pakalpojumiem, šī ieguldījumu brokeru sabiedrība nodrošina šādu nosacījumu izpildi:

a) pakalpojuma sniedzējs savā piederības valstī ir saņēmis atļauju šāda pakalpojuma sniegšanai vai ir reģistrēts kā tā sniedzējs, un to efektīvi uzrauga attiecīgās trešās valsts kompetentā iestāde;

b) starp ieguldījumu brokeru sabiedrības kompetento iestādi un pakalpojuma sniedzēja uzraudzības iestādi ir noslēgts atbilstošs sadarbības līgums.

2. 1. punkta b) apakšpunktā minētais sadarbības līgums nodrošina, ka ieguldījumu brokeru sabiedrības kompetentās iestādes var vismaz:

a) pēc pieprasījuma saņemt informāciju, kas ir nepieciešama, lai tās veiktu savus uzraudzības uzdevumus saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES un Regulu (ES) Nr. 600/2014;

b) iegūt piekļuvi dokumentiem, kas ir būtiski to trešā valstī pārvaldīto uzraudzības pienākumu veikšanai;

c) iespējami ātri saņemt informāciju no trešās valsts uzraudzības iestādes, lai izmeklētu varbūtējos Direktīvas 2014/65/ES un tās īstenošanas pasākumu, kā arī Regulas (ES) Nr. 600/2014 prasību pārkāpumus;

d) piedalīties izpildes nodrošināšanā atbilstīgi valstu un starptautiskajiem tiesību aktiem, kas piemērojami trešās valsts uzraudzības iestādei un Savienības kompetentajām iestādēm gadījumos, ja notikuši Direktīvas 2014/65/ES, tās īstenošanas pasākumu un atbilstošo valsts tiesību aktu prasību pārkāpumi.

3. Kompetentās iestādes savā mājaslapā publicē trešo valstu uzraudzības iestāžu sarakstu, ar kurām tām ir 1. punktā b) apakšpunktā minētais sadarbības līgums.

Kompetentās iestādes atjaunina sadarbības līgumus, kas noslēgti pirms regulas piemērošanas sākuma, sešu mēnešu laikā no minētā datuma.

▼B

*3. IEDAĻA*

***Interešu konflikti***

▼M4

*33. pants*

**Klientam iespējami kaitējoši interešu konflikti**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts un 23. pants)

Tādu interešu konfliktu veidu identificēšanai, kas rodas, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus vai papildpakalpojumus, vai abus, un kuru esamība var kaitēt klienta interesēm, tostarp tā vēlmēm ilgtspējas jomā, ieguldījumu brokeru sabiedrības ņem vērā kā minimālo kritēriju jautājumu, vai ieguldījumu brokeru sabiedrība, attiecīgā persona vai persona, kas ir tieši vai netieši saistīta ar sabiedrības kontroli, un neatkarīgi no tā, vai veicot ieguldījumu pakalpojumus vai papildpakalpojumus, vai citādi, ir iesaistīta kādā no šādām situācijām:

a) sabiedrība vai šī persona iespējami gūst finansiālu ienākumu vai novērš finansiālu zaudējumu uz klienta rēķina;

b) sabiedrībai vai šai personai ir interese attiecībā uz klientam sniegtā pakalpojuma rezultātu vai darījumu, kas tiek veikts klienta vārdā, kas ir atšķirīgs no klienta intereses attiecībā uz pakalpojuma rezultātu;

c) sabiedrībai vai šai personai ir finansiāls vai cits rosinājums dot priekšroku cita klienta vai klientu grupas interesēm, nevis attiecīgā klienta interesēm;

d) sabiedrība vai šī persona veic tādu pašu uzņēmējdarbību kā klients;

e) sabiedrība vai šī persona saņem vai saņems no personas, kas nav klients, pamudinājumu saistībā ar klientam sniegtajiem pakalpojumiem monetāru vai nemonetāru labumu vai pakalpojumu izteiksmē.

▼B

*34. pants*

**Interešu konfliktu politika**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts un 23. pants)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido, īsteno un nodrošina efektīvu politiku attiecībā uz interešu konfliktiem, kas ir izklāstīta rakstveidā un atbilst sabiedrības darījumu raksturam, apmēram un sarežģītībai.

Ja sabiedrība ir kādas grupas locekle, šī politika arī ņem vērā visus apstākļus, par ko sabiedrība zina vai par ko tai būtu jābūt informētai, kas grupas citu locekļu uzņēmējdarbības vai struktūras dēļ var izraisīt interešu konfliktu.

▼B

2. Atbilstoši 1. punktam sabiedrības politikā attiecībā uz interešu konfliktiem jāiekļauj šādi elementi:

a) tā nosaka apstākļus, kuri rada vai var izraisīt interešu konfliktu, kas savukārt rada apdraudējumu vai kaitējumu viena vai vairāku klientu interesēm attiecībā uz noteiktiem ieguldījumu pakalpojumiem un darbībām un papildpakalpojumiem, ko veic ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tās vārdā;

b) tā nosaka procedūras, kas jāievēro, un pasākumus, kas jāveic, lai novērstu vai pārvaldītu šādus konfliktus.

3. 2. punkta b) apakšpunktā paredzētās procedūras un pasākumi ir izstrādāti tā, lai nodrošinātu, ka attiecīgās personas, kuras ir iesaistītas dažādās uzņēmējdarbības aktivitātēs, kas ietver interešu konfliktu, kā norādīts 2. punkta a) apakšpunktā, veic šīs darbības ar tādu neatkarības pakāpi, kas atbilst ieguldījumu brokeru sabiedrības un grupas, kurai tā pieder, lielumam un darbībām, kā arī klientu interešu apdraudējuma nopietnībai.

2. punkta b) apakšpunkta nolūkiem izpildāmās procedūras un pieņemtie pasākumi ietver šādas turpmākajā sarakstā minētas procedūras un pasākumus, kas ir nepieciešami, lai sabiedrība varētu nodrošināt prasīto neatkarības pakāpi:

a) efektīvas procedūras, lai novērstu vai kontrolētu informācijas apmaiņu starp attiecīgām personām, kuras ir iesaistītas darbībās, kurās pastāv interešu konflikta risks, kur šāda informācijas apmaiņa var kaitēt viena vai vairāku klientu interesēm;

b) atsevišķa uzraudzība attiecīgām personām, kuru galvenās funkcijas ietver darbību veikšanu klientu vārdā vai pakalpojumu sniegšanu klientiem, kuru intereses var būt konfliktā, vai kuri citādā veidā pārstāv citas intereses, kas var būt konfliktā, ieskaitot sabiedrības intereses;

c) jebkuras tiešas saiknes novēršana starp to attiecīgo personu atalgojumu, kuras galvenokārt iesaistītas vienā darbībā, un citu attiecīgo personu atalgojumu vai gūtiem ienākumiem, kuras galvenokārt iesaistītas citā darbībā, ja saistībā ar šīm darbībām var rasties interešu konflikts;

d) pasākumi, lai novērstu vai ierobežotu iespēju, ka kāda persona izraisa neatbilstīgu ietekmi uz to, kā attiecīgā persona veic ieguldījumu pakalpojumus, papildpakalpojumus vai darbības;

e) pasākumi, lai novērstu vai kontrolētu attiecīgās personas vienlaicīgu vai secīgu iesaistīšanu atsevišķos ieguldījumu pakalpojumos, papildpakalpojumos vai darbībās, ja šāda iesaistīšana var vājināt pareizu pārvaldi attiecībā uz interešu konfliktiem.

▼B

4. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka informācijas atklāšana klientiem Direktīvas 2014/65/ES 23. panta 2. punkta kārtībā ir galējais līdzeklis, ko izmanto vienīgi tad, ja ar faktisko organizatorisko un administratīvo kārtību, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība izveidojusi, lai novērstu vai pārvaldītu tās interešu konfliktus saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 23. pantu, nav pietiekami, lai ticami nodrošinātu, ka tiks novērsts risks kaitēt klienta interesēm.

Atklājot informāciju klientiem, skaidri jānorāda, ka organizatoriskā un administratīvā kārtība, ko izveidojusi ieguldījumu brokeru sabiedrība, lai novērstu vai pārvaldītu konkrēto konfliktu, ir nepietiekama, lai ticami nodrošinātu, ka tiks novērsts risks kaitēt klienta interesēm. Atklātā informācija ietver konkrētu tā interešu konflikta aprakstu, kas rodas, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus un/vai palīgpakalpojumus, ņemot vērā klientu, kam tiek atklāta informācija. Interešu konflikta vispārīgo būtību un iemeslus, kā arī riskus, kas klientam rodas interešu konflikta rezultātā, un pasākumus, kas veikti, lai mazinātu šos riskus, aprakstā izskaidro pietiekami detalizēti, lai klients varētu pieņemt informētu lēmumu attiecībā uz ieguldījumu pakalpojumu vai palīgpakalpojumu, saistībā ar kuru rodas interešu konflikts.

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrības ne retāk kā reizi gadā izvērtē un periodiski pārskata saskaņā ar 1.–4. punktu ieviesto interešu konfliktu politiku un veic nepieciešamos pasākumus, lai novērstu jebkurus trūkumus. Pārlieku paļaušanos uz informācijas par interešu konfliktiem atklāšanu uzskata par ieguldījumu brokeru sabiedrības interešu konfliktu politikas trūkumu.

*35. pants*

**Tādu pakalpojumu vai darbību uzskaite, kuras izraisa kaitējumu radošu interešu konfliktu**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 6. punkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido un regulāri atjaunina uzskaiti par tāda veida ieguldījumu pakalpojumiem, papildpakalpojumiem vai darbībām, ko veikusi sabiedrība vai kas veikti tās vārdā, kad ir radies vai, vēl notiekošas darbības gadījumā, var rasties tāds interešu konflikts, kas būtiski apdraud viena vai vairāku klientu intereses.

Augstākā vadība regulāri un vismaz vienu reizi gadā saņem rakstveida pārskatus pār šajā pantā minētajām situācijām.

*36. pants*

**Ieguldījumu izpēte un tirgvedības paziņojumi**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 3. punkts)

1. 37. panta nolūkiem "ieguldījumu izpēte" ir izpēte vai cita informācija, ar kuru tieši vai netieši rekomendē vai iesaka ieguldījumu stratēģiju attiecībā uz vienu vai vairākiem finanšu instrumentiem vai finanšu instrumentu emitentiem, ietverot jebkuru atzinumu par šādu instrumentu pašreizējo vai iespējamo vērtību vai cenu, un kas ir paredzēta izplatīšanas kanāliem vai sabiedrībai, un attiecībā uz kuru ir izpildīti šādi nosacījumi:

▼B

a) izpēte vai informācija ir definēta vai aprakstīta kā ieguldījumu izpēte vai līdzīgi, vai citādi atspoguļota kā mērķis vai neatkarīgs skaidrojums par rekomendācijā iekļautiem jautājumiem;

b) ja minēto rekomendāciju sniedz ieguldījumu brokeru sabiedrība klientam, tā netiek uzskatīta par ieguldījumu konsultāciju Direktīvas 2014/65/ES nolūkiem.

2. Tāda veida rekomendāciju, uz kuru attiecas Regulas (ES) Nr. 596/2014 3. panta 1. punkta 35) apakšpunkts, bet kura neatbilst 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, uzskata par tirgvedības paziņojumu Direktīvas 2014/65/ES nolūkiem, un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas sagatavo vai izplata šādu rekomendāciju, nodrošina, ka tā tiek skaidri norādīta.

Turklāt šīs sabiedrības nodrošina, ka šāda rekomendācija satur skaidru un nepārprotamu apgalvojumu (arī sniedzot mutisku rekomendāciju), ka tā nav sagatavota atbilstoši tiesiskām prasībām, kuras paredz ieguldījumu izpētes neatkarības veicināšanu, un uz to neattiecas ierobežojumi, kas regulē ieguldījumu izpētes izplatīšanu.

*37. pants*

**Papildu organizatoriskās prasības ieguldījumu izpētei un tirgvedības paziņojumiem**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas izstrādā vai organizē ieguldījumu izpētes izstrādi, ko ir paredzēts izplatīt sabiedrības klientiem vai plašākai sabiedrībai uz savu vai grupas locekļu atbildību, nodrošina visu 34. panta 3. punktā paredzēto pasākumu īstenošanu attiecībā uz finanšu analītiķiem, kas ir iesaistīti ieguldījumu izpētes sagatavošanā, un citām attiecīgām personām, kuru atbildība vai uzņēmējdarbības intereses var nonākt konfliktā ar to personu interesēm, kurām tiek izplatīta ieguldījumu izpēte.

Pirmajā daļā paredzētie pienākumi attiecas arī uz ieteikumiem, kas minēti 36. panta 2. punktā.

2. 1. punkta pirmajā daļā minētās ieguldījumu brokeru sabiedrības ievieš pasākumus, kas izstrādāti, lai nodrošinātu šādu nosacījumu izpildi:

a) finanšu analītiķi un citas attiecīgās personas drīkst veikt personīgos darījumus vai tirdzniecību tikai kā tirgus līderi, kas rīkojas godprātīgi un saskaņā ar tirgus līderu ierasto kārtību, vai, citas personas vārdā, tai skaitā arī ieguldījumu brokeru sabiedrības vārdā, izpildot nepieprasītu klienta uzdevumu ar finanšu instrumentiem, uz kuriem attiecas ieguldījumu izpēte, vai ar saistītiem finanšu instrumentiem, ja tiek izmantotas zināšanas par šīs ieguldījumu izpētes iespējamiem termiņiem vai saturu, kas nav publiski pieejams vai nav pieejams klientiem un nav viegli izsecināms no publiski pieejamās informācijas, kamēr ieguldījumu izpētes saņēmējiem nav pamatotas iespējas rīkoties saskaņā ar to;

▼B

b) apstākļos, kas nav aprakstīti a) apakšpunktā, finanšu analītiķi un citas attiecīgās personas, kuras ir iesaistītas ieguldījumu izpētes sagatavošanā, neveic personīgus darījumus ar finanšu instrumentiem, uz kuriem attiecas ieguldījumu izpēte, vai ar saistītiem finanšu instrumentiem pretrunā esošajām rekomendācijām; tas ir iespējams tikai ārkārtas apstākļos un, saņemot iepriekšēju piekrišanu no sabiedrības amatpersonas, kas atbild par juridisko vai atbilstības funkciju;

c) pastāv finanšu analītiķu, kuri ir iesaistīti ieguldījumu izpētes sagatavošanā, fiziska nodalīšana no citām attiecīgajām personām, kuru pienākumi vai uzņēmējdarbības intereses var nonākt pretrunā to personu interesēm, kurām tiek izplatīta ieguldījumu izpēte, vai, ja tas, ņemot vērā uzņēmuma lielumu un organizāciju, kā arī tā uzņēmējdarbības būtību, apmērus un sarežģītību, būtu uzskatāms par nepiemērotu – atbilstošu alternatīvu informācijas barjeru noteikšana un īstenošana;

d) ieguldījumu brokeru sabiedrība, finanšu analītiķi un citas attiecīgās personas, kas ir iesaistītas ieguldījumu izpētes sagatavošanā, nepieņem pamudinājumus no tādām personām, kurām ir mantiska ieinteresētība ieguldījumu izpētes priekšmetā;

e) ieguldījumu brokeru sabiedrība, finanšu analītiķi un citas attiecīgās personas, kas ir iesaistītas ieguldījumu izpētes sagatavošanā, nesola emitentiem labvēlīgu izpētes rezultātu;

f) pirms ieguldījumu izpētes izplatīšanas emitentiem, attiecīgām personām, kas nav finanšu analītiķi, un jebkurām citām personām nav atļauts pārskatīt ieguldījumu izpētes projektu, lai pārbaudītu faktus, kas minēti šajā izpētē vai citiem mērķiem, izņemot atbilstības pārbaudi attiecībā uz sabiedrības tiesisko saistību ievērošanu, ja projekts satur rekomendāciju vai mērķa cenu.

Šā punkta nolūkiem “saistītais finanšu instruments” ir jebkurš finanšu instruments, kura cenu tieši ietekmē šā cita finanšu instrumenta cenas svārstības, kurš ir ieguldījumu izpētes priekšmets un ietver šā cita finanšu instrumenta atvasinājumu.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras izplata citu personu sagatavotu ieguldījumu izpēti plašākai sabiedrībai vai saviem klientiem, ir atbrīvotas no 1. punkta noteikumu izpildes, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) persona, kas sagatavo ieguldījumu izpēti, nav tās grupas locekle, kurai pieder ieguldījumu brokeru sabiedrība;

b) ieguldījumu brokeru sabiedrība neveic būtiskas izmaiņas ieguldījumu izpētē sniegtajās rekomendācijās;

c) ieguldījumu brokeru sabiedrība neapgalvo, ka tā ir sagatavojusi ieguldījumu izpēti;

d) ieguldījumu brokeru sabiedrība pārliecinās, ka uz izpētes sagatavotāju attiecas prasības, kas ir pielīdzināmas šīs regulas prasībām attiecībā uz izpētes sagatavošanu, vai tas ir izstrādājis politiku, kas paredz šādas prasības.

▼B

*38. pants*

**Papildu prasības attiecībā uz riska parakstīšanu vai izvietošanu**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts, 23. pants un 24. pants)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas sniedz konsultācijas korporatīvās finanšu stratēģijas jautājumos, kā minēts I pielikuma B iedaļas 3. punktā, un sniedz riska parakstīšanas vai finanšu instrumentu izvietošanas pakalpojumus, pirms piedāvājuma pārvaldīšanas uzdevuma pieņemšanas izstrādā pasākumus, lai informētu emitējošo klientu par šādiem jautājumiem:

a) dažādās sabiedrībai pieejamas finansējuma alternatīvas un ar katru alternatīvu saistīto darījuma maksu summas aplēse;

b) laika grafiks un process attiecībā uz korporatīvajām finanšu konsultācijām par piedāvājuma cenas noteikšanu;

c) laika grafiks un process attiecībā uz korporatīvajām finanšu konsultācijām par piedāvājuma izvietošanu;

d) informācija par potenciālajiem ieguldītājiem, kam uzņēmums plāno piedāvāt finanšu instrumentus;

e) amata nosaukumi un nodaļas, kurā strādā attiecīgās personas, kas ir iesaistītas korporatīvo finanšu konsultāciju sniegšanā attiecībā uz finanšu instrumentu cenu un piešķiršanu; un

f) sabiedrības pasākumi interešu konfliktu novēršanai vai pārvaldīšanai, kuri var rasties, ja sabiedrība attiecīgos finanšu instrumentus izvieto saviem ieguldījumu klientiem vai savā īpašumtiesību reģistrā.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izstrādā centralizētu procedūru visu sabiedrības riska parakstīšanas un izvietošanas operāciju identifikācijai un uzskaita minēto informāciju, ieskaitot datumu, kad sabiedrība tikusi informēta par iespējamām riska parakstīšanas un izvietošanas operācijām. Sabiedrības identificē visus iespējamos interešu konfliktus, kas rodas no citām ieguldījumu brokeru sabiedrības vai grupas darbībām, un ievieš attiecīgas pārvaldības procedūras. Gadījumos, kad ieguldījumu brokeru sabiedrība nevar pārvaldīt interešu konfliktu, īstenojot atbilstīgas procedūras, ieguldījumu brokeru sabiedrība operāciju neveic.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas sniedz izpildes un izpētes pakalpojumus, kā arī nodarbojas ar riska parakstīšanu un izvietošanu, nodrošina, ka ir ieviesta atbilstoša kontrole, lai pārvaldītu jebkādus iespējamos interešu konfliktus starp šīm darbībām un starp to atšķirīgajiem klientiem, kas šos pakalpojumus saņem.

▼B

*39. pants*

**Papildu prasības attiecībā uz piedāvājuma cenas noteikšanu saistībā ar finanšu instrumentu emisiju**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts, 23. pants un 24. pants)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības administrē sistēmas, kontroli un procedūras, lai identificētu un novērstu vai pārvaldītu interešu konfliktus, kas rodas saistībā ar iespējamu pārāk zemu vai pārāk augstu emisijas cenu vai attiecīgo personu iesaistīšanos procesā. Jo īpaši ieguldījumu brokeru sabiedrības ievieš, īsteno un administrē vismaz tādus iekšējos pasākumus, lai nodrošinātu turpmāk minēto:

a) piedāvājuma cena neveicina citu klientu vai paša uzņēmuma intereses tādā veidā, kas varētu nonākt konfliktā ar emitējošā klienta interesēm, un

b) tiek novērstas vai pārvaldītas situācijas, kad personas, kas ir atbildīgas par pakalpojumu sniegšanu sabiedrības ieguldījumu klientiem, ir tieši iesaistītas lēmumu pieņemšanā par cenu korporatīvo finanšu konsultāciju sniegšanu emitējošajiem klientiem.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības sniedz klientiem informāciju par to, kā tiek formulēts ieteikums par piedāvājuma cenu un ar to saistītajiem termiņiem. Sabiedrībai jo īpaši jāinformē emitējošais klients un ar to jāapspriež jebkuras riska ierobežošanas vai stabilizēšanas stratēģijas, ko tā plāno izmantot piedāvājumā, ieskaitot to, kā minētās stratēģijas varētu ietekmēt emitējošā klienta intereses. Piedāvājuma procesa laikā sabiedrības arī veic visus nepieciešamos pasākumus, lai informētu emitējošo klientu par izmaiņām attiecībā uz emisijas cenu.

*40. pants*

**Papildu prasības attiecībā uz izvietošanu**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts, 23. pants un 24. pants)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas izvieto finanšu instrumentus, ievieš, īsteno un nodrošina efektīvus pasākumus, lai novērstu, ka izvietošanas ieteikumus neatbilstoši ietekmē jebkādas esošas vai nākotnes attiecības.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības ievieš, īsteno un nodrošina efektīvus pasākumus, lai novērstu vai pārvaldītu interešu konfliktus, kas rodas, ja personas, kas ir atbildīgas par pakalpojumu sniegšanu sabiedrības ieguldījumu klientiem, ir tieši iesaistītas lēmumu pieņemšanā par izvietošanas ieteikumiem emitējošajam klientam.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nepieņem nekādus trešo pušu maksājumus vai labumus, ja šie maksājumi vai labumi neatbilst pamudinājumu prasībām, kas ir paredzētas Direktīvas 2014/65/ES 24. pantā. Jo īpaši šāda prakse ir uzskatāma par neatbilstošu šīm prasībām un līdz ar to jāuzskata par nepieņemamu:

▼B

a) piešķīrums, kas veikts, lai stimulētu nepamatoti augstu maksu iekasēšanu par nesaistītiem pakalpojumiem, ko sniedz ieguldījumu brokeru sabiedrība *(laddering)*, piemēram, ieguldījumu klienta samaksāta nesamērīgi augsta maksa vai komisijas nauda, vai ieguldījumu klienta nodrošināts nesamērīgi liels komercdarbības apjoms par normālo komisijas naudu kā kompensācija par emisijas daļas saņemšanu;

b) piešķīrums esoša vai iespējama ieguldījumu klienta vadošam darbiniekam vai uzņēmuma amatpersonai apmaiņā pret nākotnes vai agrāku korporatīvo uzņēmumu darījumu organizēšanu *(spinning)*;

c) piešķīrums, kas tieši vai netieši ir atkarīgs no tā, vai ieguldījumu klients vai jebkurš cits uzņēmums, kura amatpersona ir ieguldītājs, nākotnē iesniegs rīkojumu vai iegādāsies citu pakalpojumu no ieguldījumu brokeru sabiedrības.

4. Ieguldījumu brokeru sabiedrības ievieš, īsteno un nodrošina sadalīšanas politiku, kas nosaka sadalīšanas ieteikumu izstrādes procesu. Sadalīšanas politiku izsniedz emitējošajam klientam pirms piekrišanas uzņemties sniegt jebkādus izvietošanas pakalpojumus. Politikai jāatspoguļo šajā stadijā pieejamā nozīmīgā informācija par ieteikto emisijas sadalīšanas metodoloģiju.

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrībām jāiesaistās diskusijās ar emitējošo klientu par izvietošanas procesu, lai sabiedrība varētu izprast un ņemt vērā klienta intereses un mērķus. Ieguldījumu brokeru sabiedrībai jāsaņem emitējošā klienta piekrišana tās ieteiktajam darījuma sadalījumam pa klientu tipiem saskaņā ar sadalīšanas politiku.

*41. pants*

**Papildu prasības attiecībā uz konsultācijām, izplatīšanu un pašreklāmu**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts, 23. pants un 24. pants)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina sistēmas, kontroli un procedūras, lai identificētu un novērstu vai pārvaldītu interešu konfliktus, kas rodas, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus ieguldījumu klientam, lai piedalītos jaunā emisijā, ja ieguldījumu brokeru sabiedrība saņem komisijas naudu, maksu vai jebkādu finansiālu vai nefinansiālu labumu saistībā ar emisijas organizēšanu. Jebkurai komisijas naudai, maksām vai finansiāliem vai nefinansiāliem labumiem jāatbilst Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 7. punkta, 8. punkta un 9. punkta prasībām, jābūt dokumentētiem ieguldījumu brokeru sabiedrības interešu konfliktu politikā un atspoguļotiem sabiedrības pamudinājumu kārtībā.

▼B

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas nodarbojas ar finanšu instrumentu, ko tās emitējušas pašas vai to grupas juridiskas personas, izvietošanu saviem klientiem, ieskaitot esošos noguldījumu klientus kredītiestāžu gadījumā, vai to grupas uzņēmumu pārvaldītos ieguldījumu fondos, ievieš, īsteno un nodrošina skaidrus un efektīvus pasākumus, lai identificētu, novērstu vai pārvaldītu iespējamos interešu konfliktus, kas varētu rasties saistībā ar šāda veida darbībām. Šādiem pasākumiem jāietver apsvērumi par atteikšanos veikt darbību, ja interešu konfliktus nevar atbilstoši pārvaldīt tā, lai novērstu jebkādu klientiem nelabvēlīgu ietekmi.

3. Ja nepieciešams atklāt interešu konfliktu, ieguldījumu brokeru sabiedrības ievēro 34. panta 4. punkta prasības, tostarp paskaidrojot no darbības izrietošā interešu konflikta būtību un iemeslu, sniedzot ziņas par konkrētajiem šādas prakses riskiem, lai ļautu klientiem pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu par ieguldīšanu.

4. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas finanšu instrumentus, kurus tās emitējušas pašas vai citas to grupas juridiskas personas, piedāvā saviem klientiem, un kuri ir iekļauti prudenciālo prasību aprēķinos, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013 ([1]), Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/36/ES ([2]) vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/59/ES ([3]), minētajiem klientiem sniedz papildu informāciju un izskaidro atšķirības starp finanšu instrumentu un bankas noguldījumiem attiecībā uz ienesīgumu, risku, likviditāti un jebkādu aizsardzību, kas tiek sniegta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/49/ES ([4]).

*42. pants*

**Papildu prasības attiecībā uz aizdošanu vai kredīta piešķiršanu riska parakstīšanas vai izvietošanas kontekstā**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts, 23. pants un 24. pants)

1. Ja iepriekšējs ieguldījumu brokeru sabiedrības vai tās pašas grupas uzņēmuma aizdevums vai kredīts emitējošajam klientam var tikt

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.)

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.)

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maij Direktīva 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.)

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīva 2014/49/ES par noguldījumu garantiju sistēmām (OV L 173, 12.6.2014., 149. lpp.).

▼B

atmaksāts, izmantojot ienākumus no emisijas, ieguldījumu brokeru sabiedrība izstrādā pasākumus, lai identificētu un novērstu vai pārvaldītu jebkādus interešu konfliktus, kas tādējādi varētu rasties.

2. Ja pasākumi, kas ir veikti, lai pārvaldītu interešu konfliktus, izrādās nepietiekami, lai nodrošinātu, ka kaitējuma risks emitējošajam klientam tiks novērsts, ieguldījumu brokeru sabiedrība atklāj emitējošajam klientam konkrētos interešu konfliktus, kas ir radušies saistībā ar tās vai tās grupas uzņēmumu darbību kā kredīta izsniedzējam un to ar vērtspapīru piedāvājumu saistīto darbību.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrību interešu konfliktu politika paredz, ka informācija par emitenta finanšu stāvokli tiek nodota grupas uzņēmumiem, kas darbojas kā kredīta izsniedzēji, ja šāda rīcība nepārkāpj informācijas barjeras, ko noteikusi sabiedrība, lai aizsargātu klienta intereses.

*43. pants*

**Riska parakstīšanas vai izvietošanas uzskaite**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts, 23. pants un 24. pants)

Ieguldījumu brokeru sabiedrības glabā ierakstus par klientu sniegto rīkojumu saturu un laiku. Par katru operāciju pieņemtos lēmumus par sadalījumu uzskaita, lai nodrošinātu pilnīgu revīzijas izsekojamību starp izmaiņām, kas reģistrētas klientu kontos, un ieguldījumu brokeru sabiedrības saņemtajiem rīkojumiem. Jo īpaši galīgais sadalījums katram ieguldījumu klientam ir skaidri jāpamato un jāuzskaita. Pilno riska parakstīšanas un izvietošanas procesa būtisko soļu revīzijas izsekojamību pēc pieprasījuma dara pieejamu kompetentajām iestādēm.

III NODAĻA

**IEGULDĪJUMU BROKERU SABIEDRĪBU DARBĪBAS NOSACĪJUMI**

*1. IEDAĻA*

***Informācija klientiem un potenciāliem klientiem***

*44. pants*

**Prasības taisnīgai, skaidrai un nemaldinošai informācijai**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 3. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka visa informācija, kas adresēta vai izplatīta tādā veidā, ka to varētu saņemt privātais vai profesionālais klients vai potenciāls privātais vai profesionālais klients, ieskaitot tirgvedības paziņojumus, atbilst 2. līdz 8. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

▼B

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrība nodrošina, ka 1. punktā minētā informācija atbilst šādām prasībām:

a) informācijā ir iekļauts ieguldījumu brokeru sabiedrības nosaukums;

b) informācija ir precīza un vienmēr sniedz godīgu un redzamu norādi par jebkuriem saistītajiem riskiem, ja tiek minēts jebkāds iespējamais labums no kāda ieguldījumu pakalpojuma vai finanšu instrumenta;

c) informācijā, norādot saistītos riskus, tiek izmantots burtu izmērs, kas ir vismaz tāds pats kā galvenais viscaur informācijā izmantotais burtu izmērs, un izkārtojums nodrošina, ka šī norāde ir redzama;

d) informācija ir pietiekama un tiek atspoguļota tādā veidā, lai to varētu saprast vidusmēra pārstāvis grupā, kurai tā ir nosūtīta vai kura to var saņemt;

e) informācijā netiek slēptas, padarītas nenozīmīgas vai sagrozītas svarīgas ziņas, ziņojumi vai brīdinājumi;

f) informācija ir konsekventi izklāstīta vienā un tajā pašā valodā visos informācijas un tirgvedības materiālos, kas tiek piedāvāti katram klientam, ja klients nav piekritis saņemt informāciju vairāk nekā vienā valodā;

g) informācija ir atjaunināta un atbilst izmantotajam saziņas līdzeklim.

3. Ja informācijā ir sniegts salīdzinājums ieguldījumu pakalpojumiem un papildpakalpojumiem, finanšu instrumentiem vai personām, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus vai papildpakalpojumus, ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka tiek ievēroti šādi nosacījumi:

a) salīdzinājums ir pamatots un atspoguļots godīgi un izsvērti;

b) ir norādīti salīdzinājumam izmantotie informācijas avoti;

c) ir ietverti salīdzinājumam izmantotie svarīgākie fakti un pieņēmumi.

4. Ja informācija satur norādi par finanšu instrumenta, finanšu indeksa vai ieguldījumu pakalpojuma agrākiem rezultātiem, ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka tiek ievēroti šādi nosacījumi:

a) šī norāde nav visredzamākā paziņojuma daļa;

▼B

b) informācijā ir iekļautas atbilstīgas ziņas par izpildi pēdējo 5 gadu laikā vai par visu termiņu, kurā tika piedāvāts finanšu instruments, noteikts finanšu indekss vai sniegts ieguldījumu pakalpojums, ja šis termiņš ir īsāks par 5 gadiem, vai par garāku termiņu pēc sabiedrības ieskatiem; jebkurā gadījumā ziņas par izpildi tiek sniegtas, pamatojoties uz pabeigtiem 12 mēnešu periodiem;

c) skaidri ir norādīts attiecīgais periods un informācijas avots;

d) informācija satur nepārprotamu brīdinājumu, ka skaitļi attiecībā uz pagātni un rezultāti pagātnē nav drošs rādītājs rezultātiem nākotnē;

e) ja šāda norāde pamatojas uz skaitļiem, kas izteikti valūtā, kas nav oficiālā valūta dalībvalstī, kurā privāts klients vai potenciāls privāts klients ir rezidents, tiek skaidri norādīta valūta un iekļauts brīdinājums, ka ienākumi var palielināties vai samazināties valūtas kursa svārstību rezultātā;

f) ja norāde ir izteikta bruto skaitļos, tiek sniegta informācija par komisijas maksu, maksu vai citu maksājumu ietekmi.

5. Ja informācija satur norādi vai atsauci uz modelētiem agrākiem rezultātiem, ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka informācija ir saistīta ar finanšu instrumentu vai finanšu indeksu, un tiek ievēroti šādi nosacījumi:

a) modelētie agrākie rezultāti ir pamatoti ar viena vai vairāku finanšu instrumentu vai finanšu indeksu, kuri ir pielīdzināmi vai būtībā pielīdzināmi attiecīgajam finanšu instrumentam vai ir tā pamatā, faktiskiem agrākiem rezultātiem;

b) attiecībā uz a) apakšpunktā minētajiem faktiskajiem agrākiem rezultātiem tiek ievēroti 4. punkta a) līdz c), e) un f) apakšpunktā paredzētie nosacījumi;

c) informācija satur nepārprotamu brīdinājumu, ka skaitļi attiecas uz modelētiem agrākiem rezultātiem un rezultāti pagātnē nav drošs rādītājs izpildei nākotnē.

6. Ja informācija satur informāciju par nākotnes prognozēm, ieguldījumu brokeru sabiedrība nodrošina, ka tiek ievēroti šādi nosacījumi:

a) informācija nav pamatota ar modelētiem agrākiem rezultātiem un neatsaucas uz tiem;

b) informācija ir pamatota ar objektīviem un pamatotiem pieņēmumiem, kas balstās uz objektīviem datiem;

c) ja informācija ir izteikta bruto skaitļos, tiek sniegta informācija par komisijas maksu, maksu vai citu maksājumu ietekmi;

▼B

d) informācija ir balstīta uz darbības rezultātu prognozēm dažādos tirgus apstākļos (kā negatīviem, tā pozitīviem scenārijiem) un atspoguļo konkrēto analīzē iekļauto instrumentu veidu būtību un riskus;

e) informācija satur nepārprotamu brīdinājumu, ka šādas prognozes nav ticams rādītājs rezultātiem nākotnē.

7. Ja informācija attiecas uz noteiktu nodokļu režīmu, nepārprotami jānorāda, ka nodokļu režīms var būt atkarīgs no katra klienta īpašajiem apstākļiem un nākotnē tas var mainīties.

8. Informācija nesatur nevienas kompetentās iestādes nosaukumu tādā veidā, ka tiktu norādīts vai būtu secināms, ka šī iestāde ir atbalstījusi vai atzinīgi novērtējusi ieguldījumu brokeru sabiedrības produktus vai pakalpojumus.

*45. pants*

**Informācija par klientu iedalījumu kategorijās**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības paziņo jauniem klientiem un esošajiem klientiem, ka atbilstīgi Direktīvai 2014/65/ES tās ir noteikušas jaunu iedalījumu kategorijās, vai atbilstīgi minētajai direktīvai iedalījušas šos klientus privātu klientu, profesionālu klientu vai tiesīgu darījumu partneru kategorijā.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju, informē klientus par klienta tiesībām pieprasīt iedalījumu citā kategorijā un par visiem ar iedalījumu citā kategorijā saistītiem klienta aizsardzības līmeņa ierobežojumiem.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības pēc savas iniciatīvas vai pēc attiecīgā klienta pieprasījuma klientu var uzskatīt par:

a) profesionālu vai privātu klientu, kas citos gadījumos būtu klasificējams kā tiesīgs darījumu partneris saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 30. panta 2. punktu;

b) privātu klientu, ja tāds klients saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES II pielikuma I iedaļu uzskatāms par profesionālu klientu.

*46. pants*

**Vispārējas prasības informācijai, ko sniedz klientiem**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības laikus, pirms klientam vai potenciālam klientam saistības uzliek kāds līgums par ieguldījumu pakalpojumiem vai papildpakalpojumiem vai pirms šādu pakalpojumu sniegšanas, atkarībā no tā, kas notiek agrāk, sniedz klientam vai potenciālajam klientam šādu informāciju:

a) šāda līguma noteikumi;

▼B

b) ar šo līgumu vai ieguldījumu pakalpojumiem vai papildpakalpojumiem saistīta informācija, kas pieprasīta 47. pantā.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības klientiem vai potenciālajiem klientiem pirms ieguldījumu pakalpojumu vai papildpakalpojumu sniegšanas laikus dara zināmu 47. līdz 50. pantā pieprasīto informāciju.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minēto informāciju sniedz uz pastāvīga informācijas nesēja vai tīmekļa vietnē (kur to neuzskata par pastāvīgu informācijas nesēju) ar noteikumu, ka ir izpildīti 3. panta 2. punkta nosacījumi.

4. Ieguldījumu brokeru sabiedrības laikus informē klientu par jebkādām būtiskām izmaiņām informācijā, kura minēta 47. līdz 50. pantā un kura ir saistīta ar pakalpojumiem, ko sabiedrība sniedz klientam. Šo paziņojumu sniedz uz pastāvīga informācijas nesēja, ja informācija, ar kuru tas ir saistīts, arī ir sniegta uz pastāvīga informācijas nesēja.

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka tirgvedības paziņojumā ietvertā informācija ir saskaņota ar jebkuru citu informāciju, ko sabiedrība izplata klientiem, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus un papildpakalpojumus.

6. Tirgvedības paziņojumos ir ietverta 47. līdz 50. pantā minētā informācija, ciktāl tā ir piemērojama, ja paziņojums satur šāda rakstura piedāvājumu vai uzaicinājumu un norāda atbildes veidu vai ietver veidlapu, ar kuru iespējams sniegt atbildi:

a) piedāvājums noslēgt līgumu par finanšu instrumentu vai ieguldījumu pakalpojumu vai papildpakalpojumu ar jebkuru personu, kas atbild uz šo paziņojumu;

b) uzaicinājums jebkurai personai, kas atbild uz šo paziņojumu, izteikt piedāvājumu par līguma noslēgšanu attiecībā uz finanšu instrumentu vai ieguldījumu pakalpojumu vai papildpakalpojumu.

Tomēr punkta pirmo daļu nepiemēro, ja, atbildot uz tirgvedības paziņojumā izteikto piedāvājumu vai uzaicinājumu, potenciālajam klientam jāizmanto cits atsauces dokuments vai dokumenti, kurā vai kuru kopumā ir norādīta šī informācija.

*47. pants*

**Informācija, ko sniedz klientiem un potenciālajiem klientiem, par ieguldījumu brokeru sabiedrību un tās pakalpojumiem**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības attiecīgā gadījumā sniedz klientiem vai potenciālajiem klientiem šādu vispārēju informāciju:

a) ieguldījumu brokeru sabiedrības nosaukums un adrese, un kontaktinformācija, lai klienti varētu efektīvi sazināties ar sabiedrību;

▼B

b) valodas, kurās klients var sazināties ar ieguldījumu brokeru sabiedrību, saņemt dokumentus un citu informāciju no sabiedrības;

c) saziņas metodes, ko izmanto starp sabiedrību un klientu, ieskaitot, ja piemērojams, metodes rīkojuma nosūtīšanai un saņemšanai;

d) paziņojums, ka sabiedrībai ir izsniegta atļauja, un kompetentās iestādes, kura izsniegusi šo atļauju, nosaukums un kontakta adrese;

e) ja sabiedrība veic pakalpojumus, izmantojot saistīto aģentu, paziņojums par to, norādot dalībvalsti, kurā ir reģistrēts šis aģents;

f) veids, biežums un termiņi ieguldījumu brokeru sabiedrības pakalpojumu izpildes paziņojumam, ko saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 6. punktu ieguldījumu brokeru sabiedrība sniedz klientam;

g) ja ieguldījumu brokeru sabiedrība tur klienta finanšu instrumentus vai naudas līdzekļus, kopsavilkuma apraksts par pasākumiem, ko sabiedrība veic, lai nodrošinātu to aizsardzību, ieskaitot informācijas kopsavilkumus par jebkuru attiecīgo ieguldītāju kompensācijas sistēmu vai noguldījumu garantiju sistēmu, ko sabiedrība piemēro attiecībā uz savām darbībām dalībvalstī;

h) apraksts, ko var sniegt kā kopsavilkumu, par politiku attiecībā uz interešu konfliktiem, ko sabiedrība īsteno saskaņā ar 34. pantu;

i) pēc klienta pieprasījuma – sīkāka informācija par politiku attiecībā uz interešu konfliktiem uz pastāvīga informācijas nesēja vai tīmekļa vietnē (ja tā nav uzskatāma par pastāvīgu informācijas nesēju), ja ir izpildīti 3. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi.

informāciju, kas uzskaitīta a) līdz i) apakšpunktā, sniedz laikus pirms ieguldījumu pakalpojumu vai papildpakalpojumu sniegšanas klientiem vai potenciālajiem klientiem.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, sniedzot portfeļa pārvaldības pakalpojumus, izstrādā piemērotu novērtēšanas un salīdzinājumu metodi, piemēram, pamatotu etalonu, pamatojoties uz klienta ieguldījumu mērķiem un klienta portfelī iekļauto finanšu instrumentu veidiem, lai klientam, kuram tiek sniegti šie pakalpojumi, nodrošinātu iespēju novērtēt sabiedrības darbības rezultātus.

3. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrības sniedz vai piedāvā sniegt portfeļa pārvaldības pakalpojumus klientam vai potenciālajam klientam, tās papildus 1. punktā prasītajai informācijai klientam sniedz norādīto informāciju:

a) informācija par klienta portfeļa finanšu instrumentu izvērtēšanas metodi un biežumu;

b) sīka informācija par klienta portfeļa visu finanšu instrumentu vai naudas līdzekļu vai to daļu pārvaldības deleģēšanu;

▼B

c) etalona noteikšana, ar kuru tiks salīdzināta klienta portfeļa izpilde;

d) finanšu instrumentu veidi, ko var iekļaut klienta portfelī, un darījumu veidi, ko var veikt ar šādiem instrumentiem, ieskaitot jebkurus ierobežojumus;

e) pārvaldības mērķi, riska pakāpe, ko paredz vadītāja rīcības brīvības īstenošana, un īpaši ierobežojumi saistībā ar šo rīcības brīvību.

Informāciju, kas uzskaitīta a) līdz e) apakšpunktā, sniedz laikus pirms ieguldījumu pakalpojumu vai papildpakalpojumu sniegšanas klientiem vai potenciālajiem klientiem.

*48. pants*

**Informācija par finanšu instrumentiem**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības laikus pirms ieguldījumu pakalpojumu vai papildpakalpojumu sniegšanas klientiem vai potenciālajiem klientiem sniedz vispārīgu aprakstu par finanšu instrumentu specifiku un riskiem, jo īpaši ņemot vērā klientu iedalījumu kategorijās – vai klients ir privāts klients, profesionāls klients vai tiesīgs darījumu partneris. Šajā aprakstā pietiekami detalizēti izskaidro attiecīgā instrumenta veida specifiku, finanšu instrumenta darbību un darbības rādītājus dažādās – gan pozitīvās, gan negatīvās – tirgus situācijās, kā arī riskus, kas ir raksturīgi šim instrumenta veidam, lai klienta saņemtā informācija būtu pietiekama ieguldījumu lēmumu pieņemšanai.

2. Šā panta 1. punktā minētajā risku aprakstā attiecīgā gadījumā, ņemot vērā attiecīgā instrumenta veidu un klienta statusu un zināšanu līmeni, iekļauj šādus elementus:

a) riski saistībā ar šāda veida finanšu instrumentiem, ietverot skaidrojumu par izlietojumu un tā sekām, un risku zaudēt visu ieguldījumu, tostarp riski, kas saistīti ar emitenta maksātnespēju vai tādiem saistītiem notikumiem kā, piemēram, iekšējā rekapitalizācija;

b) šādu instrumentu cenas nepastāvība un jebkuri ierobežojumi attiecībā uz šādu instrumentu pieejamo tirgu;

c) informācija par traucējumiem vai ierobežojumiem aktīvu pārdošanai vai likvidēšanai, piemēram, attiecībā uz nelikvīdiem finanšu instrumentiem vai finanšu instrumentiem, kuriem ir noteikts ieguldījuma termiņš, norādot iespējamās izstāšanās metodes un izstāšanās sekas, finanšu instrumenta pārdošanas iespējamos ierobežojumus un prognozēto pārdošanas grafiku līdz sākotnējo izmaksu atgūšanai darījumam ar attiecīgā veida finanšu instrumentiem;

▼B

d) tas, ka ieguldītājam darījumi ar šādiem instrumentiem var uzlikt finanšu saistības un citus papildpienākumus, tostarp jebkuras iespējamās saistības, papildus instrumentu iegādes izmaksām;

e) jebkuras drošības rezerves prasības vai līdzīgi pienākumi, kas piemērojami šāda veida instrumentiem.

3. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība sniedz privātam klientam vai potenciālam privātam klientam informāciju par finanšu instrumentu, kas ir iekļauts aktuālā piedāvājumā plašākai sabiedrībai, un par šo piedāvājumu ir publicēts prospekts atbilstīgi Direktīvai 2003/71/EK, sabiedrība laikus pirms ieguldījumu pakalpojumu vai papildpakalpojumu sniegšanas klientiem vai potenciālajiem klientiem informē klientu vai potenciālo klientu par to, kur šis prospekts ir pieejams sabiedrībai.

4. Ja finanšu instrumentu veido divi vai vairāki dažādi finanšu instrumenti vai pakalpojumi, ieguldījumu brokeru sabiedrība atbilstīgi apraksta finanšu instrumenta juridisko statusu, šā instrumenta elementus un to, kā šo elementu mijiedarbība ietekmē ieguldījuma risku.

5. Attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas ietver garantiju vai kapitāla aizsardzību, ieguldījumu brokeru sabiedrība klientam vai potenciālajam klientam sniedz informāciju par šādas garantijas vai kapitāla aizsardzības tvērumu un būtību. Ja garantiju sniedz trešā persona, tad informācijā par garantiju iekļauj pietiekamus datus par galvotāju un garantijas noteikumiem, kas klientam vai potenciālam klientam nodrošina iespēju pareizi novērtēt garantiju.

*49. pants*

**Informācija par klientu finanšu instrumentu vai līdzekļu aizsardzību**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuru turējumā ir finanšu instrumenti vai līdzekļi, kas pieder klientiem, attiecīgos gadījumos sniedz šiem klientiem vai potenciālajiem klientiem informāciju, kas norādīta 2. līdz 7. punktā.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrība informē klientu vai potenciālo klientu, ja šā klienta finanšu instrumentus vai līdzekļus var turēt trešā persona ieguldījumu brokeru sabiedrības vārdā, kā arī informē par valsts tiesību aktos paredzēto ieguldījumu brokeru sabiedrības atbildību par trešās puses darbībām vai bezdarbību un sekām, ko klientam rada trešās personas maksātnespēja.

3. Ja valsts tiesību aktos atļauts, ka klienta vai potenciāla klienta finanšu instrumentus trešā persona var turēt vispārējā kontā, ieguldījumu brokeru sabiedrība informē klientu par šo faktu un sniedz nepārprotamu brīdinājumu par izrietošajiem riskiem.

▼B

4. Ieguldījumu brokeru sabiedrība informē klientu vai potenciālo klientu, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem nav iespējams, ka klienta finanšu instrumenti, ar kuriem rīkojas trešā persona, ir atsevišķi identificējami no šai trešai personai vai ieguldījumu brokeru sabiedrībai piederošajiem finanšu instrumentiem, un sniedz nepārprotamu brīdinājumu par izrietošajiem riskiem.

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrība informē privāto klientu vai potenciālo privāto klientu, ja kontos iekļautajiem finanšu instrumentiem vai līdzekļiem, kas pieder klientam vai potenciālam klientam, ir vai būs piemērojami citas valsts tiesību akti, kas nav attiecīgā dalībvalsts, un norāda uz iespējamām atšķirībām klienta vai potenciālā klienta tiesībās attiecībā uz šiem finanšu instrumentiem vai līdzekļiem.

6. Ieguldījumu brokeru sabiedrība informē klientu par to, vai pastāv jebkādi procenti no vērtspapīriem vai pārņemti apgrūtinājumi, uz ko sabiedrībai ir vai varētu būt tiesības, un to nosacījumiem, vai par jebkurām tiesībām uz kompensāciju, kas tai ir attiecībā uz šiem instrumentiem vai naudas līdzekļiem. Ja vajadzīgs, ieguldījumu brokeru sabiedrība informē klientu par faktu, ka depozitārijam var būt procenti no vērtspapīriem vai pārņemts apgrūtinājums, vai tiesības uz kompensāciju saistībā ar šiem instrumentiem vai naudas līdzekļiem.

7. Ieguldījumu brokeru sabiedrība, pirms veic vērtspapīru finansēšanas darījumus ar finanšu instrumentiem, ko tā tur klienta vārdā, vai pirms citādi izmanto šādus finanšu instrumentus savā vārdā vai cita klienta vārdā, laikus pirms šo instrumentu izmantošanas sniedz klientam skaidru, pilnīgu un precīzu informāciju pastāvīgā informācijas nesējā par ieguldījumu brokeru sabiedrības pienākumiem un atbildību attiecībā šo finanšu instrumentu izmantošanu, ieskaitot to atgriešanas noteikumus, un ar to saistītajiem riskiem.

*50. pants*

**Informācija par izmaksām un saistītām maksām**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts)

1. Lai saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punktu klientiem sniegtu informāciju par visām izmaksām un maksām, ieguldījumu brokeru sabiedrības izpilda 2. līdz 10. punktā uzskaitītās sīki izstrādātas prasības.

Neskarot pienākumus, kas noteikti Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punktā, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus profesionāliem klientiem, ir tiesības vienoties ar šiem klientiem par šajā pantā noteikto sīki izstrādāto prasību piemērošanu ierobežotā mērā. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nedrīkst vienoties par šādiem ierobežojumiem gadījumos, kad sniedz ieguldījumu konsultāciju vai portfeļa pārvaldības pakalpojumus vai kad, neatkarīgi no sniegtā ieguldījumu pakalpojuma, attiecīgajos finanšu instrumentos iekļauts atvasināts instruments.

Neskarot pienākumus, kas noteikti Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punktā, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas sniedz pakalpojumus atbilstīgiem darījumu partneriem, ir tiesības vienoties par šajā pantā noteikto sīki izstrādāto prasību piemērošanu ierobežotā mērā, izņemot

▼B

gadījumus, kad, neatkarīgi no sniegtā ieguldījumu pakalpojuma, attiecīgajos finanšu instrumentos iekļauts atvasināts instruments un atbilstīgais darījumu partneris plāno piedāvāt šos instrumentus saviem klientiem.

2. Lai klientiem izpaustu *ex ante* un *ex post* informāciju par izmaksām un maksām, ieguldījumu brokeru sabiedrības apkopo norādītos elementus:

a) visas izmaksas un maksas, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība vai citas puses, ja klients ir nosūtīts pie šādām citām pusēm, uzliek par klientam sniegtajiem ieguldījumu pakalpojumiem un/vai papildpakalpojumiem;

b) visas izmaksas un saistītās maksas, kas attiecas uz finanšu instrumentu izstrādi un pārvaldību.

Izmaksas, kas minētas a) un b) apakšpunktā, ir uzskaitītas šīs regulas II pielikumā. Šā panta a) apakšpunkta īstenošanas nolūkā trešo pušu maksājumi, ko ieguldījumu brokeru sabiedrības saņēmušas saistībā ar klientam sniegto ieguldījumu pakalpojumu, norāda atsevišķos punktos un apkopotās izmaksas un maksas saskaita un izsaka gan kā naudas summu, gan kā procentuālo daļu.

3. Ja kāda no izmaksu un maksu kopējās summas daļām jāmaksā vai tiek atspoguļota kā summa ārvalstu valūtā, jānorāda attiecīgā valūta un piemērojamie valūtas konvertācijas koeficienti un izmaksas. Ieguldījumu brokeru sabiedrības sniedz informāciju arī par maksāšanas kārtību vai citu izpildi.

4. Attiecībā uz informācijas izpaušanu par produkta izmaksām un maksām, kas nav iekļautas PVKIU ieguldītājiem paredzētajā pamatinformācijā, ieguldījumu brokeru sabiedrības aprēķina un izpauž šīs izmaksas, piemēram, sadarbojoties ar PVKIU pārvaldības sabiedrībām, lai iegūtu attiecīgo informāciju.

5. Pienākums iepriekš laikus izpaust informāciju par kopējām izmaksām un maksām, kas attiecas uz finanšu instrumentu, ieguldījumu vai sniegto papildpakalpojumu, ieguldījumu brokeru sabiedrībām jāpilda šādās situācijās:

a) ja ieguldījumu brokeru sabiedrība iesaka vai tirgo finanšu instrumentus klientiem; vai

b) ja ieguldījumu brokeru sabiedrībai, kas sniedz jebkādus ieguldījumu pakalpojumus, saskaņā ar Savienības tiesību aktu noteikumiem ir obligāti jānodrošina klientiem attiecībā uz PVKIU ieguldītājiem paredzēto pamatinformāciju vai KPIAIP pamatinformācijas dokumentu par attiecīgajiem finanšu instrumentiem.

▼B

6. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība neiesaka vai netirgo finanšu instrumentus klientiem vai tai nav obligāti jānodrošina klientiem pamatinformācijas dokuments/ieguldītājiem paredzētās pamatinformācijas dokuments saskaņā ar Savienības tiesību aktu noteikumiem, tā saviem klientiem sniedz informāciju par visām izmaksām un maksām saistībā ar sniegto ieguldījumu pakalpojumu un/vai papildpakalpojumu.

7. Ja klientam ieguldījumu pakalpojumu vai papildpakalpojumu sniedz vairāk nekā viena ieguldījumu brokeru sabiedrība, katra ieguldījumu brokeru sabiedrība sniedz informāciju par savu sniegto ieguldījumu pakalpojumu vai papildpakalpojumu izmaksām. Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas klientiem iesaka vai tirgo citas sabiedrības sniegtus pakalpojumus, apkopo savu sniegto pakalpojumu izmaksas un maksas un citas sabiedrības sniegto pakalpojumu izmaksas un maksas. Ieguldījumu brokeru sabiedrība uzskaita izmaksas un maksas, kas saistītas ar citu sabiedrību sniegtajiem ieguldījumiem vai papildpakalpojumiem, ja tā ir nosūtījusi klientu uz šīm citām sabiedrībām.

8. Veicot izmaksu un maksu iepriekšēju aprēķinu, ieguldījumu brokeru sabiedrības, lai noteiktu prognozēto izmaksu un maksu aizstājējvērtību, izmanto faktiskās izmaksas. Ja faktiskās izmaksas nav pieejamas, ieguldījumu brokeru sabiedrība veic šo izmaksu pamatotas aplēses. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, pamatojoties uz *ex post* novērtējumu, veic iepriekšējo pieņēmumu pārskatīšanu un vajadzības gadījumā koriģē šos pieņēmumus.

9. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrības ieteikušas vai tirgojušas finanšu instrumentus, vai sniegušas klientiem pamatinformācijas dokumentu/ieguldītājiem paredzētās pamatinformācijas dokumentu par finanšu instrumentiem, vai tām gada laikā ir vai ir bijušas pastāvīgas attiecības ar klientu, tās reizi gadā sniedz informāciju par visām izmaksām un maksām, kas saistītas gan ar finanšu instrumentiem un ieguldījumu, gan ar papildpakalpojumiem. Šādu informāciju pamato ar faktiskajām izmaksām un sniedz atbilstīgi katram klientam.

Ieguldījumu brokeru sabiedrības šādu apkopotu informāciju par ieguldījumu pakalpojumu un finanšu instrumentu izmaksām un maksām var izvēlēties sniegt, iekļaujot to klientiem sniegtajos regulārajos ziņojumos.

10. Ieguldījumu brokeru sabiedrības sniedz saviem klientiem piemēru, kur parādīta izmaksu kumulatīvā iedarbība uz ieguldījumu ienesīgumu, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus. Šādu piemēru sniedz, atspoguļojot gan *ex ante*, gan *ex pos*t informāciju. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka piemērs atbilst šādām prasībām:

a) piemērā parādīta kopējo izmaksu un maksu iedarbība uz ieguldījuma ienesīgumu;

b) piemērā parādīta prognozētā izmaksu paaugstināšanās un izmaksu svārstības; un

▼B

c) piemēru papildina piemēra apraksts.

*51. pants*

**Informācija, ko sniedz saskaņā ar Direktīvu 2009/65/EK un Regulu (ES) Nr. 1286/2014**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas izplata savus sertifikātus kolektīvo ieguldījumu uzņēmumos vai KPIAIP, saviem klientiem sniedz papildu informāciju par visām pārējām izmaksām un saistītajām maksām saistībā ar produktu, kas var nebūt iekļautas PVKIU pamatinformācijas dokumentā vai KPIAIP pamatinformācijas dokumentā, un par izmaksām un maksām saistībā ar to sniegtajiem ieguldījumu pakalpojumiem attiecībā uz konkrēto finanšu instrumentu.

*2. IEDAĻA*

***Ieguldījumu konsultācijas***

*52. pants*

**Informācija par ieguldījumu konsultācijām**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības skaidri un īsi paskaidro, kādos gadījumos uzskata, ka ieguldījumu konsultācijas ir neatkarīgas un kādos – saistītas, kā arī ierobežojumu veidu un būtību, tostarp – sniedzot neatkarīgas konsultācijas par ieguldījumiem – stimulēšanas aizliegumu.

Ja vienam un tam pašam klientam sniedz gan neatkarīgas, gan saistītas konsultācijas, ieguldījumu brokeru sabiedrības izskaidro abu pakalpojumu tvērumu, lai ieguldītāji varētu izprast to atšķirības; tās nedrīkst paziņot, ka sniedz neatkarīgus konsultāciju pakalpojumus par attiecīgo darbību kopumā. Paziņojumos, ko sniedz klientiem, sabiedrības nepamatoti neuzsver, kādas ir neatkarīgu ieguldījumu konsultāciju pakalpojumu priekšrocības, salīdzinot ar saistītu konsultāciju pakalpojumiem.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas sniedz gan neatkarīgas, gan saistītas ieguldījumu konsultācijas, paskaidro klientiem, kādu finanšu instrumentu klāstu tās var ieteikt, paskaidrojot arī sabiedrības attiecības ar šo instrumentu emitentiem vai piedāvātājiem.

▼M4

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības sniedz aprakstu par:

a) attiecīgo finanšu instrumentu veidiem;

b) finanšu instrumentu klāstu un to piedāvātājiem, kuri analizēti par katru instrumentu veidu atbilstīgi pakalpojuma tvērumam;

c) attiecīgā gadījumā – ilgtspējas faktoriem, kas ņemti vērā finanšu instrumentu atlases procesā;

d) sniedzot neatkarīgas konsultācijas, par to, kā sniegtais pakalpojums atbilst nosacījumiem par neatkarīgu ieguldījumu konsultāciju sniegšanu, un faktoriem, kas ņemti vērā atlases procesā, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība izmanto, lai ieteiktu finanšu instrumentus, tostarp finanšu instrumentu riskiem, izmaksām un sarežģītību.

▼B

4. Ja finanšu instrumentu klāstā, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība novērtē, sniedzot neatkarīgas ieguldījumu konsultācijas, ir pašas ieguldījumu brokeru sabiedrības finanšu instrumenti vai finanšu instrumenti, ko emitējušas vai piedāvā vienības, kurām ir cieša saikne vai citas ciešas juridiskās vai saimnieciskās attiecības ar ieguldījumu brokeru sabiedrību, kā arī finanšu instrumenti, kuriem ir citi emitenti vai piedāvātāji, kuri nav saistīti ar ieguldījumu brokeru sabiedrību vai kuriem nav attiecību ar ieguldījumu brokeru sabiedrību, ieguldījumu brokeru sabiedrība attiecībā uz katru finanšu instrumentu veidu nošķir to finanšu instrumentu klāstu, kurus emitējušas vai piedāvā vienības, kas nav saistītas ar ieguldījumu brokeru sabiedrību.

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas periodiski novērtē ieteikto finanšu instrumentu piemērotību saskaņā ar 54. panta 12. punktu, sniedz informāciju par:

a) periodiskā piemērotības novērtējuma biežumu un apmēru un – vajadzības gadījumā – nosacījumiem, saskaņā ar kuriem šāds novērtējums jāveic;

b) iepriekš iegūtās informācijas pārvērtēšanas apmēru; un

c) klientam sniegtā atjauninātā ieteikuma paziņošanas veidu.

*53. pants*

**Neatkarīgas ieguldījumu konsultācijas**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts un 24. panta 7. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas sniedz neatkarīgas ieguldījumu konsultācijas, nosaka un ievieš atlases procedūru, lai saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 7. punkta a) apakšpunktu novērtētu un salīdzinātu pietiekami lielu klāstu tirgū pieejamo finanšu instrumentu. Atlases procedūra ietver šādus elementus:

a) izvērtēto finanšu instrumentu skaits un daudzveidība ir samērīgi ar neatkarīga ieguldījuma konsultanta sniegto ieguldījumu pakalpojumu tvērumu;

b) izvērtēto finanšu instrumentu skaits un daudzveidība pienācīgi ataino tirgū pieejamos finanšu instrumentus;

c) ieguldījumu brokeru sabiedrības vai ar ieguldījumu brokeru sabiedrību cieši saistīto vienību emitēto finanšu instrumentu skaits un daudzveidība ir samērīgs ar kopējo izvērtēto finanšu instrumentu apjomu; un

d) dažādu finanšu instrumentu atlases kritērijos iekļauj visus būtiskos aspektus, piemēram, riskus, izmaksas un sarežģītību, kā arī ieguldījumu brokeru sabiedrības klientu aprakstu, un šie kritēriji nodrošina potenciāli ieteicamo finanšu instrumentu atlases objektivitāti.

▼B

Ja uzņēmējdarbības modeļa vai sniegtā pakalpojuma tvēruma dēļ šāds salīdzinājums nav iespējams, ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas sniedz ieguldījumu konsultācijas, nepiedāvā neatkarīgas konsultācijas.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kura sniedz neatkarīgas ieguldījumu konsultācijas un kura galveno uzmanību pievērš konkrētām finanšu instrumentu kategorijām vai konkrētam finanšu instrumentu klāstam, izpilda šādas prasības:

a) sabiedrība reklamē sevi tā, lai piesaistītu tikai klientus, kuri ir ieinteresēti iegādāties šo kategoriju vai šā klāsta finanšu instrumentus;

b) sabiedrība prasa, lai klienti norāda, ka viņi ir ieinteresēti iegādāties tikai šo kategoriju vai šā klāsta finanšu instrumentus; un

c) pirms pakalpojumu sniegšanas sabiedrība, ņemot vērā sava uzņēmējdarbības modeļa atbilstību klienta vajadzībām un mērķiem, kā arī klientam piemēroto finanšu instrumentu klāstu, nodrošina, ka tās pakalpojumi ir piemēroti katram jaunajam klientam. Ja tas nav iespējams, sabiedrība klientam šādu pakalpojumu nesniedz.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas sniedz gan neatkarīgas, gan saistītas ieguldījumu konsultācijas, izpilda šādus pienākumus:

a) laikus pirms pakalpojumu sniegšanas ieguldījumu brokeru sabiedrība uz pastāvīga informācijas nesēja saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkta a) apakšpunktu ir informējusi savus klientus par to, vai konsultācija tiek sniegta neatkarīgi;

b) ieguldījumu brokeru sabiedrība ir paziņojusi par savu neatkarību attiecībā uz pakalpojumiem, par kuriem tā sniedz neatkarīgas ieguldījumu konsultācijas;

c) ieguldījumu brokeru sabiedrības ir ieviesušas atbilstīgas organizatoriskās prasības un kontroles pasākumus, lai nodrošinātu, ka abu veidu konsultāciju pakalpojumi savstarpēji ir skaidri nošķirti un ka klienti netiek maldināti par saņemtās konsultācijas veidu, kā arī klientiem tiek sniegta piemērota veida konsultācija. Ieguldījumu brokeru sabiedrība neļauj fiziskai personai sniegt gan neatkarīgas, gan saistītas konsultācijas.

▼B

*3. IEDAĻA*

***Piemērotības un atbilstības novērtēšana***

*54. pants*

**Piemērotības novērtēšana un ziņojumi par piemērotību**

(Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 2. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nerada nenoteiktību vai neskaidrību par saviem pienākumiem procesā, ko veic, lai saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 2. punktu novērtētu ieguldījumu pakalpojumu vai finanšu instrumentu piemērotību. Veicot piemērotības novērtējumu, sabiedrība skaidri un vienkārši informē klientus vai potenciālos klientus, ka piemērotības novērtējumu veic, lai sabiedrība varētu rīkoties klientu labākajās interesēs.

Ja ieguldījumu konsultācijas vai portfeļa pārvaldības pakalpojumus pilnīgi vai daļēji sniedz automatizētā vai daļēji automatizētā sistēmā, piemērotības novērtējumu veic ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas sniedz pakalpojumu, un to neaizstāj ar elektroniskas sistēmas izmantošanu individuālu ieteikumu sniegšanai vai tirgošanas lēmuma pieņemšanai.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nosaka tās informācijas apjomu, kas jāiegūst no klientiem, ņemot vērā visas šiem klientiem sniedzamo ieguldījumu konsultāciju vai portfeļa pārvaldības pakalpojumu iezīmes. Ieguldījumu brokeru sabiedrības iegūst no klientiem vai potenciāliem klientiem to informāciju, kas sabiedrībai ir vajadzīga, lai uzzinātu nepieciešamos faktus par klientu un būtu pietiekams pamats noteikt, pienācīgi ievērojot piedāvāto pakalpojumu veidu un apjomu, ka konkrētais ieteiktais vai veiktais darījums, sniedzot portfeļa pārvaldības pakalpojumu, atbilst šādiem kritērijiem:

▼M4

a) tas atbilst attiecīgā klienta ieguldījumu mērķiem, tostarp klienta noturībai pret risku un jebkādām vēlmēm ilgtspējas jomā;

▼B

b) tas ir tāds, ka klients spēj finansiāli uzņemties jebkurus ieguldījumu riskus, kas ir saistīti ar viņa ieguldījumu mērķiem;

c) tas ir tāds, ka klientam ir vajadzīgā pieredze un zināšanas, lai saprastu ar darījumu vai ar viņa portfeļa pārvaldību saistīto risku.

3. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība sniedz ieguldījumu pakalpojumu profesionālam klientam, tai ir tiesības pieņemt, ka saistībā ar produktiem, darījumiem un pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem klientu klasificē šādi, klientam ir nepieciešamā pieredze un zināšanas 2. punkta c) apakšpunkta mērķiem.

▼B

Ja ieguldījumu pakalpojums ir ieguldījumu konsultācijas sniegšana profesionālam klientam, uz kuru attiecas Direktīvas 2014/65/ES II pielikuma 1. iedaļa, ieguldījumu brokeru sabiedrībai 2. punkta b) apakšpunkta nolūkiem ir tiesības pieņemt, ka klients ir spējīgs finansiāli uzņemties ieguldījumu riskus, kas ir saistīti ar šā klienta ieguldījumu mērķiem.

4. Informācija par klienta vai potenciālā klienta finansiālo stāvokli ietver, ja vajadzīgs, informāciju par viņa regulāro ienākumu avotiem un apjomu, viņa aktīviem, ieskaitot likvīdos aktīvus, ieguldījumiem un nekustamajiem īpašumiem, un par viņa regulārām finanšu saistībām.

▼M4

5. Informācija par klienta vai potenciālā klienta ieguldījumu mērķiem ietver, ja vajadzīgs, informāciju par termiņu, uz kādu klients vēlas turēt ieguldījumu, viņa/viņas izvēli saistībā ar riska uzņemšanos, viņa/viņas riska toleranci, ieguldījuma mērķi un arī viņa/viņas vēlmes ilgtspējas jomā.

▼B

6. Ja klients ir juridiska persona vai divu vai vairāku fizisku personu grupa vai ja vienu vai vairākas fiziskas personas pārstāv cita fiziska persona, ieguldījumu brokeru sabiedrība izveido un ievieš politiku, ko piemēro, lai noteiktu, kuras personas piemērotība jāvērtē un kā šis novērtējums praktiski jāveic, tostarp norādot, no kuras personas jāiegūst informācija par zināšanām un pieredzi, finansiālo stāvokli un ieguldījumu mērķiem. Ieguldījumu brokeru sabiedrība dokumentē šo politiku.

Ja fizisko personu pārstāv cita fiziska persona vai ja juridiskai personai, kas pieprasījusi, lai viņu uzskata par profesionālu klientu saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES II pielikuma 2. iedaļu, jāveic piemērotības novērtējums, šīs personas finanšu stāvoklim un ieguldījumu mērķiem jāatbilst juridiskai personai vai attiecībā uz fizisku personu – galvenajam klientam, nevis tā pārstāvim. Zināšanām un pieredzei jāatbilst fiziskās personas pārstāvim vai personai, kas pilnvarota veikt darījumus galvenā klienta vārdā.

7. Ieguldījumu brokeru sabiedrības veic visus attiecīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka informācija, kas apkopota par to klientiem vai potenciālajiem klientiem, ir ticama. Cita starpā šāda rīcība ietver norādītās darbības:

a) nodrošināt, ka klienti apzinās pareizas un atjauninātas informācijas sniegšanas nozīmi;

b) nodrošināt, ka visi rīki, piemēram, riska novērtējuma profilēšanas rīki vai klienta zināšanu un pieredzes novērtēšanas rīki, ko izmanto piemērotības novērtēšanas procesā, ir piemēroti paredzētajam nolūkam un ir atbilstīgi izstrādāti izmantošanai klientiem, ir konstatēti un piemērotības novērtēšanas procesā ir aktīvi mazināti visi ierobežojumi;

▼B

c) nodrošināt, ka procesā uzdotie jautājumi būs saprotami klientam, nodrošināt klienta mērķu un vajadzību apzināšanu un pareizu atspoguļošanu, kā arī piemērotības novērtējumam vajadzīgo informāciju; un

d) veikt attiecīgos pasākumus, lai nodrošinātu klienta informācijas atbilstību, piemēram, izvērtējot, vai klientu sniegtā informācija nav acīmredzami neprecīza.

Ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kurām ir pastāvīgas attiecības ar klientiem, piemēram, pastāvīgi sniedzot konsultācijas vai portfeļa pārvaldības pakalpojumus, ir ieviestas un pierādāmas politika un procedūras, ko izmanto, lai uzturētu atbilstīgu un atjauninātu informāciju par klientiem tādā mērā, kāds vajadzīgs, lai izpildītu 2. punktā noteiktās prasības.

8. Ja, sniedzot ieguldījumu konsultāciju pakalpojumus vai veicot portfeļa pārvaldību, ieguldījumu brokeru sabiedrība nav ieguvusi Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 2. punktā prasīto informāciju, sabiedrība neiesaka klientam vai potenciālajam klientam ieguldījumu pakalpojumus vai finanšu instrumentus.

▼M4

9. Ieguldījumu brokeru sabiedrībām ir ieviesta un pierādāma politika un procedūras, ko izmanto, lai nodrošinātu, ka tās apzinās saviem klientiem atlasīto ieguldījumu pakalpojumu un finanšu instrumentu būtību, īpatnības, tostarp izmaksas un riskus, kā arī visus ilgtspējas faktorus, un ka tās, ņemot vērā izmaksas un sarežģītību, novērtē, vai līdzvērtīgi ieguldījumu pakalpojumi vai finanšu instrumenti varētu atbilst klientu profilam.

10. Sniedzot ieguldījumu konsultāciju pakalpojumus vai veicot portfeļa pārvaldību, ieguldījumu brokeru sabiedrība neiesaka vai un nepieņem lēmumu tirgot tādus pakalpojumus vai instrumentus, kas nav piemēroti klientam.

Ieguldījumu brokeru sabiedrība neiesaka finanšu instrumentus vai nenolemj tirgot šādus instrumentus, lai apmierinātu klienta vai potenciālā klienta vēlmes ilgtspējas jomā, ja šie finanšu instrumenti neatbilst minētajām vēlmēm. Ieguldījumu brokeru sabiedrība klientam vai potenciālajiem klientiem paskaidro iemeslus, kāpēc tā to nedara, un veic uzskaiti par šiem iemesliem.

Ja neviens finanšu instruments neatbilst klienta vai potenciālā klienta vēlmēm ilgtspējas jomā un klients nolemj pielāgot savas vēlmes ilgtspējas jomā, ieguldījumu brokeru sabiedrība veic uzskaiti par klienta lēmumu, tostarp par šāda lēmuma iemesliem.

▼B

11. Sniedzot ieguldījumu konsultāciju vai veicot portfeļa pārvaldības pakalpojumus, kas ietver instrumentu maiņu, pārdodot vienu instrumentu un pērkot citu instrumentu vai izmantojot tiesības veikt esošā instrumenta izmaiņas, ieguldījumu brokeru sabiedrība iegūst vajadzīgo informāciju par klienta esošajiem ieguldījumiem un ieteiktajiem jaunajiem instrumentiem un veic maiņas izmaksu un ieguvumu analīzi, lai tās pamatoti spētu pierādīt, ka maiņas izraisītie ieguvumi ir lielāki par izmaksām.

▼M4

12. Sniedzot ieguldījumu konsultācijas, ieguldījumu brokeru sabiedrības privātam klientam sniedz ziņojumu, kurā īsi apraksta sniegtās konsultācijas un sniegtā ieteikuma piemērotību privātajam klientam, norādot tā atbilstību klienta ieguldījumu mērķiem un viņa/viņas konkrētajai situācijai saistībā ar vajadzīgo ieguldījuma termiņu, klienta zināšanām un pieredzi, kā arī klienta gatavību uzņemties risku, viņa/viņas spēju uzņemties zaudējumus un vēlmes ilgtspējas jomā.

▼B

Ieguldījumu brokeru sabiedrības vērš klienta uzmanību uz to, ka ieteiktie pakalpojumi vai instrumenti varētu būt tādi, ka privātam klientam būtu jāprasa periodiski pārskatīt to nosacījumus, un šo informāciju iekļauj piemērotības ziņojumā.

Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība sniedz pakalpojumu, saistībā ar kuru jāveic periodiska piemērotības pārbaude un jāsniedz ziņojumi, nākamajos ziņojumos pēc sākotnēja pakalpojuma izveidošanas var iekļaut tikai iesaistīto pakalpojumu vai instrumentu un/vai klienta situācijas izmaiņas un tajā nav jāatkārto visa pirmajā ziņojumā iekļautā informācija.

13. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas periodiski veic piemērotības novērtējumu, vismaz reizi gadā pārskata sniegto ieteikumu piemērotību, lai uzlabotu pakalpojuma piemērotību. Šā novērtējuma biežumu palielina, ņemot vērā klienta riska profilu un ieteiktā finanšu instrumenta veidu.

▼M4

Prasības klientu vai potenciālo klientu vēlmju ilgtspējas jomā ievērošanai attiecīgā gadījumā nemaina pirmajā daļā paredzētos nosacījumus.

▼B

*55. pants*

**Piemērotības vai atbilstības novērtējumam piemērojamie kopējie noteikumi**

(Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 2. punkts un 25. panta 3. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka informācija par klienta vai potenciālā klienta zināšanām un pieredzi ieguldījumu jomā ietver šādas ziņas atkarībā no klienta statusa, veicamā pakalpojuma veida un apjoma, un produkta vai paredzētā darījuma veida, ņemot vērā to sarežģītību un ar tiem saistīto risku:

a) pakalpojumu, darījumu un finanšu instrumentu veidi, kurus klients pārzina;

▼B

b) informācija par klienta darījumu ar finanšu instrumentiem būtību, apjomu un biežumu, kā arī laika periodu, kurā tie tika veikti;

c) informācija par klienta vai potenciālā klienta izglītības līmeni un profesiju vai attiecīgo agrāko profesiju.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrība neattur klientu vai potenciālu klientu sniegt informāciju, kas tiek prasīta Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 2. un 3. punkta vajadzībām.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrība ir tiesīga paļauties uz savu klientu vai potenciālo klientu sniegto informāciju, ja vien tai nav zināms vai būtu jāzina, ka šī informācija ir acīmredzami novecojusi, neprecīza vai nepilnīga.

*56. pants*

**Piemērotības novērtēšana un saistītie dokumentācijas pienākumi**

(Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 3. punkts un 25. panta 5. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 3. punktu novērtējot ieguldījumu pakalpojuma piemērotību klientam, nosaka, vai klientam ir vajadzīgā pieredze un zināšanas, lai apzinātos ar piedāvāto vai pieprasīto produktu vai ieguldījumu pakalpojumu saistītos riskus.

Ieguldījumu brokeru sabiedrībai ir tiesības pieņemt, ka profesionālam klientam ir vajadzīgā pieredze un zināšanas, lai saprastu riskus, kas saistīti ar šiem īpašajiem pakalpojumiem vai darījumiem vai darījumu vai produktu veidiem, attiecībā uz kuriem klients ir klasificēts kā profesionāls klients.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības dokumentē veiktos piemērotības novērtējumus, ierakstot norādītos elementus:

a) piemērotības novērtējuma rezultātus;

b) visus klientam izteiktos brīdinājumus gadījumos, kad ieguldījumu pakalpojums vai produkta iegāde novērtēti kā potenciāli nepiemēroti klientam, ja klients prasījis turpināt darījumu, lai gan saņēmis brīdinājumu, un ja sabiedrība apstiprinājusi klienta pieprasījumu turpināt darījumu;

c) visus klientam izteiktos brīdinājumus gadījumos, kad klients nav sniedzis pietiekamu informāciju, lai sabiedrība varētu veikt piemērotības novērtējumu, ja klients prasījis turpināt darījumu, lai gan saņēmis šādu brīdinājumu, un ja sabiedrība apstiprinājusi klienta pieprasījumu turpināt darījumu.

▼B

*57. pants*

**Ar vienkāršiem finanšu instrumentiem saistītu pakalpojumu sniegšana**

(Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 4. punkts)

Uzskata, ka finanšu instruments, kas nav skaidri norādīts Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 4. punkta a) apakšpunktā, ir vienkāršs instruments Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 4. punkta a) apakšpunkta vi) punkta īstenošanai, ja tas atbilst norādītajiem kritērijiem:

a) uz to neattiecas Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 44. apakšpunkta c) punkts vai tās I pielikuma C iedaļas 4. līdz 11. punkts;

b) pastāv iespēja bieži laist apgrozībā, atpirkt, vai citādi pārdot šo instrumentu par tirgus dalībniekiem publiski pieejamām cenām, kas ir tirgus cenas vai cenas, kuras ir pieejamas vai apstiprinātas no emitenta neatkarīgās vērtēšanas sistēmās;

c) tas neietver nekādas pastāvošas vai iespējamas saistības klientam, kas pārsniedz instrumenta iegādes izmaksas;

d) tas neietver klauzulu, noteikumu vai nosacījumu, kas varētu būtiski mainīt ieguldījuma būtību, risku vai, piemēram, ieguldījumi, kas ietver tiesības pārvērst instrumentu citā ieguldījumā;

e) tas neietver tiešas vai netiešas izstāšanās maksas, kuru dēļ ieguldījums varētu zaudēt likviditāti arī tad, ja būtu vairākas tehniskas iespējas to pārdot, izpirkt vai citādi realizēt;

f) atbilstīga informācija par tā īpašībām ir publiski pieejama, un var pieņemt, ka tā ir viegli saprotama un ļauj vidusmēra privātam klientam pieņemt apzinātu lēmumu par to, vai veikt darījumu ar šo instrumentu.

*58. pants*

**Līgumi ar privātiem un profesionāliem klientiem**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 1. punkts un 25. panta 5. punkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas klientiem sniedz ieguldījumu pakalpojumus vai papildpakalpojumus, kas minēti Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma B iedaļas 1. punktā, pēc datuma, kad jāsāk piemērot šī regula, ar klientu rakstiski noslēdz pamatlīgumu, kas fiksēts uz papīra vai cita pastāvīga informācijas nesēja, kur ar klientu vienojas par sabiedrības un klienta galvenajām tiesībām un pienākumiem. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas sniedz ieguldījumu konsultācijas, pilda šo pienākumu tikai tad, ja periodiski tiek veikts ieteikto finanšu instrumentu vai pakalpojumu piemērotības novērtējums.

▼B

Rakstiski noslēgtajā līgumā nosaka pušu tiesības un pienākumus un tajā iekļauj:

a) pakalpojumu aprakstu un attiecīgā gadījumā sniedzamās ieguldījumu konsultācijas būtības un apmēra aprakstu;

b) sniedzot portfeļa pārvaldības pakalpojumus – pirkšanai un pārdošanai pieejamos finanšu instrumentu veidus un darījumus, ko iespējams veikt klienta vārdā, kā arī visus aizliegtos instrumentus vai darījumus;

c) visu Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma B iedaļas 1. punktā minēto sniedzamo pakalpojumu iezīmju aprakstu, attiecīgā gadījumā atspoguļojot sabiedrības uzdevumu saistībā ar korporatīvām darbībām, kas attiecas uz klienta instrumentiem, kā arī norādot termiņus, kad vērtspapīru finansēšanas darbības, kur iesaistīti klienta vērtspapīri, klientam kļūs ienesīgas.

*4. IEDAĻA*

***Ziņošana klientiem***

*59. pants*

**Ziņošanas pienākumi saistībā ar citu rīkojumu izpildi, kas neattiecas uz portfeļa pārvaldību**

(Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 6. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras klienta vārdā izpildījušas rīkojumu, kas neattiecas uz portfeļa pārvaldību, attiecībā uz šo rīkojumu:

a) nekavējoties sniedz klientam būtisku informāciju par rīkojuma izpildi uz pastāvīga informācijas nesēja;

b) nosūta klientam paziņojumu uz pastāvīga informācijas nesēja, kurā apstiprina rīkojuma izpildi, ne vēlāk kā pirmajā darba dienā pēc izpildes vai, ja ieguldījumu brokeru sabiedrība šo apstiprinājumu saņem no trešās personas, ne vēlāk kā pirmajā darba dienā pēc apstiprinājuma saņemšanas no trešās personas.

Šā punkta b) apakšpunktu nepiemēro, ja apstiprinājumā ir tā pati informācija, kas ietverta apstiprinājumā, ko klientam nekavējoties nosūta cita persona.

▼B

Šā punkta a) un b) apakšpunktu nepiemēro, ja klientu vārdā izpildītie rīkojumi ir saistīti ar obligācijām, ar kurām finansē minēto klientu hipotekāro aizdevumu līgumus, un šādā gadījumā ziņojumu par darījumu sagatavo vienlaicīgi ar hipotekārā aizdevuma konsolidēto noteikumu paziņošanu, taču ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc rīkojuma izpildes.

2. Papildus 1. punktā noteiktajām prasībām ieguldījumu brokeru sabiedrības pēc pieprasījuma sniedz klientam informāciju par viņa rīkojuma statusu.

3. Gadījumos, kad klientu rīkojumi attiecas uz ieguldījumu apliecībām vai daļām kolektīvo ieguldījumu uzņēmumā un tiek izpildīti periodiski, ieguldījumu brokeru sabiedrība veic 1. punkta b) apakšpunktā norādītās darbības, vai vismaz reizi sešos mēnešos sniedz klientam 4. punktā prasīto informāciju attiecībā uz šiem darījumiem.

4. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā paziņojumā ietver šādu informāciju, kur tā ir piemērojama un vajadzīga atbilstīgi regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par ziņošanas pienākumiem, kas pieņemti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 600/2014 26. pantu:

a) pārskata sniedzējas sabiedrības kods;

b) klienta vārds un uzvārds vai cits nosaukums;

c) tirdzniecības diena;

d) tirdzniecības laiks;

e) rīkojuma veids;

f) izpildes vietas apzīmējums;

g) finanšu instrumenta identifikācija:

h) pirkšana/pārdošana;

i) rīkojuma specifika, ja tā nav pirkšana vai pārdošana;

j) daudzums;

k) vienības cena;

l) kopējā maksa;

▼B

m) uzliktās komisijas maksas un izmaksas un – pēc klienta pieprasījuma – iedalījums pa pozīcijām, kur attiecīgā gadījumā norāda uzcenojumus vai cenas samazinājumus, kas uzlikti, ja darījumu veikusi ieguldījumu brokeru sabiedrība, veicot darījumus savā vārdā, un ieguldījumu brokeru sabiedrība pilda labākās izpildes pienākumu attiecībā pret klientu;

n) valūtas kurss gadījumos, kad darījums saistīts ar valūtas konvertēšanu;

o) klienta atbildība saistībā ar norēķiniem par darījumu, ieskaitot maksājuma termiņu vai piegādes termiņu, kā arī atbilstoša informācija par bankas kontu, ja šāda informācija un atbildības apraksts nav iepriekš nosūtīts klientam;

p) ja klienta darījuma partneris bija pati ieguldījumu brokeru sabiedrība vai jebkura persona ieguldījumu brokeru sabiedrības grupā, vai cits ieguldījumu brokeru sabiedrības klients, apstiprinājums, ka tā ir bijis, ja vien rīkojums netika izpildīts, izmantojot tirdzniecības sistēmu, kas atvieglo anonīmu tirdzniecību.

Šā punkta k) apakšpunkta izpildei, ja rīkojums ir izpildīts pa daļām, ieguldījumu brokeru sabiedrība var sniegt klientam informāciju par katras atsevišķas daļas cenu vai par vidējo cenu. Ja norāda vidējo cenu, ieguldījumu brokeru sabiedrība pēc pieprasījuma sniedz klientam informāciju par katras atsevišķās daļas cenu.

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrība var sniegt klientam 4. punktā minēto informāciju, izmantojot standartizētus kodus, ja tā sniedz arī izmantoto kodu skaidrojumu.

*60. pants*

**Ziņošanas pienākumi saistībā ar portfeļa pārvaldību**

(Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 6. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas klientiem sniedz portfeļa pārvaldības pakalpojumu, katram šādam klientam periodiski sniedz paziņojumus uz pastāvīga informācijas nesēja par portfeļa pārvaldības darbībām, kas veiktas šā klienta vārdā, ja vien šādu ziņojumus nesniedz citas personas.

2. Periodiskajā ziņojumā, kas prasīts 1. punktā sniedz godīgu un samērīgu pārskatu par veiktajām darbībām un portfeļa rezultātiem pārskata periodā un tajā attiecīgā gadījumā iekļauj šādu informāciju:

a) ieguldījumu brokeru sabiedrības nosaukums;

b) klienta konta nosaukums vai cits apzīmējums;

▼B

c) ziņojums par portfeļa saturu un novērtējumu, ieskaitot sīku informāciju par katru tās turēto finanšu instrumentu, tā tirgus vērtību vai patieso vērtību, ja tirgus vērtība nav pieejama, un skaidrās naudas atlikumu perioda sākumā un beigās, kā arī portfeļa rezultātus attiecīgajā periodā;

d) kopējā maksu un izdevumu summa attiecīgajā periodā, uzskaitot vismaz kopējās pārvaldības maksas un kopējās maksas par izpildi, iekļaujot, ja vajadzīgs, apliecinājumu, ka detalizēts uzskaitījums tiks izsniegts pēc pieprasījuma;

e) salīdzinājums izpildei attiecīgā perioda laikā ar ieguldījumu izpildes etalonu (ja tāds ir), par kuru ieguldījumu brokeru sabiedrība ir vienojusies ar klientu;

f) kopējā summa par dividendēm, procentiem un citiem maksājumiem, kas saņemti pārskata periodā attiecībā uz klienta portfeli;

g) informācija par citām korporatīvām darbībām, kas dod tiesības attiecībā uz finanšu instrumentiem portfelī;

h) informācija, kas minēta attiecīgi 59. panta 4. punkta c) līdz l) apakšpunktā, par katru attiecīgā periodā veikto darījumu, ja vien klients nav vēlējies saņemt informāciju par veiktajiem darījumiem katrā gadījumā atsevišķi, šajā gadījumā piemēro šā panta 4. punktu.

3. Šā panta 1. punktā minēto periodisko ziņojumu sniedz reizi trijos mēnešos, izņemot šādus gadījumus:

a) ja ieguldījumu brokeru sabiedrība saviem klientiem nodrošinājusi piekļuvi tiešsaistes sistēmai, ko uzskata par pastāvīgu informācijas nesēju, kur var skatīt klienta portfeļa jaunāko vērtējumu un kur klients var viegli piekļūt informācijai, kas prasīta 63. panta 2. punktā, un sabiedrībai ir pierādījums, ka klients vismaz vienu reizi attiecīgajā ceturksnī ir skatījis sava portfeļa vērtējumu;

b) ja tiek piemērots 4. punkts, periodisko ziņojumu sniedz vismaz reizi 12 mēnešos;

c) ja ieguldījumu brokeru sabiedrības un klienta līgumā par portfeļa pārvaldību ir atļauti darījumi, izmantojot aizņemtus līdzekļus, tad periodiskais ziņojums jāsniedz vismaz reizi mēnesī.

Šā punkta b) apakšpunktā paredzēto izņēmumu nepiemēro finanšu instrumentu darījumiem, kas minēti Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 44) apakšpunkta c) punktā vai tās I pielikuma C iedaļas 4. līdz 11. punktā.

▼B

4. Gadījumos, kad klients ir vēlējies saņemt informāciju par veiktajiem darījumiem katrā gadījumā atsevišķi, ieguldījumu brokeru sabiedrības uzreiz pēc tam, kad portfeļa pārvaldītājs ir veicis darījumu, sniedz klientam būtisku informāciju par šo darījumu uz pastāvīga informācijas nesēja.

Ieguldījumu brokeru sabiedrība, nosūta klientam paziņojumu, kas apstiprina darījumu un satur 59. panta 4. punktā norādīto informāciju, ne vēlāk kā pirmajā darba dienā pēc uzdevuma izpildes vai, ja ieguldījumu brokeru sabiedrība šo apstiprinājumu saņem no trešās personas, ne vēlāk kā pirmajā darba dienā pēc apstiprinājuma saņemšanas no trešās personas.

Šā panta otro daļu nepiemēro, ja apstiprinājums satur to pašu informāciju, kas ietverta apstiprinājumā, ko klientam nekavējoties nosūta cita persona.

*61. pants*

**Ziņošanas pienākumi saistībā ar atbilstīgiem darījumu partneriem**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts un 25. panta 6. punkts)

Piemēro prasības, kas 49. un 59. pantā noteiktas privātiem un profesionāliem klientiem, izņemot gadījumus, kad ieguldījumu brokeru sabiedrība noslēdz līgumus ar atbilstīgiem darījumu partneriem, lai noteiktu ziņojumu saturu un termiņus.

*62. pants*

**Papildu ziņošanas pienākumi saistībā ar portfeļa pārvaldību vai iespējamo saistību darījumiem**

(Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 6. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas sniedz portfeļa pārvaldības pakalpojumus, gadījumos, kad portfeļa kopējā vērtība saskaņā ar novērtējumu katra pārskata perioda sākumā samazinās par 10 %, bet pēc tam vairākkārt par 10 %, informē klientus ne vēlāk kā tās darba dienas beigās, kurā šī robežvērtība ir pārsniegta, vai gadījumos, kad robežvērtība ir pārsniegta dienā, kas nav darba diena, nākamajā darba dienā pēc brīvdienas.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuru turējumā ir privāto klientu konti, kuros ir pozīcijas ar aizņemtiem finanšu instrumentiem vai iespējamo saistību darījumiem, informē klientus, ja katra instrumenta sākotnējā vērtība samazinās par 10 %, bet pēc tam vairākkārt par 10 %. Šajā punktā paredzēto ziņojumu sniedz par katru instrumentu, izņemot gadījumus, kad ar klientu ir notikusi citāda vienošanās, un ne vēlāk kā tās darba dienas beigās, kurā robežvērtība ir pārsniegta, vai gadījumos, kad robežvērtība ir pārsniegta dienā, kas nav darba diena, nākamajā darba dienā pēc brīvdienas.

▼B

*63. pants*

**Paziņojumi par klientu finanšu instrumentiem vai klientu līdzekļiem**

(Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 6. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas tur klientu finanšu instrumentus vai klientu līdzekļus, katram klientam, kura finanšu instrumentus vai līdzekļus tās tur, vismaz reizi ceturksnī nosūta paziņojumu uz pastāvīga informācijas nesēja par finanšu instrumentiem vai līdzekļiem, ja vien šāds paziņojums nav iekļauts citā periodiskā paziņojumā. Pēc klienta pieprasījuma sabiedrības par maksu sniedz šādus paziņojumus biežāk.

Pirmā daļa neattiecas uz kredītiestādi, kas ir saņēmusi atļauju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK ([1]) attiecībā uz noguldījumiem, kuri tiek glabāti šajā iestādē minētās direktīvas izpratnē.

2. Šā panta 1. punktā minētajā paziņojumā par klientu aktīviem iekļauj šādu informāciju:

a) sīka informācija par visiem finanšu instrumentiem, kurus ieguldījumu brokeru sabiedrība tur klientam, tā perioda beigās, par kuru ir sagatavots paziņojums;

b) tas, kādā apmērā ar klienta finanšu instrumentiem vai klienta līdzekļiem ir veikti vērtspapīru finansēšanas darījumi;

c) norāde par jebkuriem ienākumiem, kas ir uzkrājušies klientam, piedaloties vērtspapīru finansēšanas darījumos, un šo ienākumu veidošanās pamatojums;

d) skaidra norāde par aktīviem vai līdzekļiem, attiecībā uz kuriem piemēro Direktīvas 2014/65/ES noteikumus un tās īstenošanas pasākumus, kā arī attiecībā uz kuriem šos noteikumus nepiemēro, bet, piemēram, piemēro līgumu par finanšu nodrošinājumu īpašumtiesību nodošanu;

e) skaidra norāde, kuriem aktīviem ir dažas specifiskas iezīmes attiecībā uz īpašumtiesībām, piemēram, nodrošinājuma tiesību dēļ;

f) paziņojumā iekļauto finanšu instrumentu tirgus vērtība vai paredzamā vērtība, ja tirgus vērtība nav zināma, skaidri norādot, ka tirgus cenas neesība, iespējams, norāda uz nelikviditāti. Paredzamo vērtību sabiedrība aprēķina maksimāli izdevīgi.

Ja klienta portfelī ir iekļauti ieņēmumi no viena vai vairākiem nenokārtotiem darījumiem, a) apakšpunktā minētā informācija var būt pamatota ar darījuma vai arī norēķina datumu, nodrošinot, ka šādu pamatojumu izmanto, sagatavojot visu informāciju šajā ziņojumā.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīvu 2000/12/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu (OV L 126, 26.5.2000., 1. lpp.).

▼B

Periodisko paziņojumu par klientu aktīviem, kas minēts 1. punktā, nesniedz, ja ieguldījumu brokeru sabiedrība saviem klientiem nodrošinājusi piekļuvi tiešsaistes sistēmai, ko uzskata par pastāvīgu informācijas nesēju, kur viegli var piekļūt jaunākajam paziņojumam par klienta instrumentiem vai līdzekļiem, un sabiedrībai ir pierādījums, ka klients vismaz vienu reizi attiecīgajā ceturksnī ir skatījis šo paziņojumu.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras tur finanšu instrumentus vai naudas līdzekļus un sniedz klientam portfeļa pārvaldības pakalpojumus, var iekļaut 1. punktā prasīto paziņojumu par klienta aktīviem periodiskajā paziņojumā, ko tās sniedz klientam saskaņā ar 60. panta 1. punktu.

*5. IEDAĻA*

***Labākā izpilde***

*64. pants*

**Labākās izpildes kritēriji**

(Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 1. punkts un 24. panta 1. punkts)

1. Izpildot klienta uzdevumus, ieguldījumu brokeru sabiedrība ņem vērā šādus kritērijus, lai noteiktu Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 1. punktā uzskaitīto faktoru relatīvo nozīmi:

a) klienta raksturojums, ieskaitot klienta piederību privātu klientu vai profesionālu klientu kategorijai;

b) klienta rīkojuma raksturojums, tostarp ja rīkojums ir saistīts ar vērtspapīru finansēšanas darījumu (VFD);

c) finanšu instrumenta, kas ir rīkojuma priekšmets, raksturojums;

d) to izpildes vietu specifika, uz kurām var būt novirzīts šis rīkojums.

Šā panta un 65. un 66. panta īstenošanas nolūkā "izpildes vieta" ir regulēts tirgus, daudzpusēja tirdzniecības sistēma, organizēta tirdzniecības sistēma, sistemātisks internalizētājs, tirgus uzturētājs vai cits likviditātes nodrošinātājs, vai iestāde, kas trešā valstī veic funkcijas, kas ir pielīdzināmas minētajām.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrība ir izpildījusi savu Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 1. punktā noteikto pienākumu – veikt visus pasākumus, kas ir pietiekami, lai sasniegtu klientam vislabāko rezultātu, ja tā ir izpildījusi rīkojumu vai īpašu rīkojuma aspektu, ievērojot klienta īpašos norādījumus, kas attiecas uz rīkojumu vai rīkojuma īpašo aspektu.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrību komisijas maksu struktūra un iekasēšanas veids nerada nevienlīdzīgu attieksmi pret izpildes vietām.

▼B

4. Izpildot rīkojumus vai pieņemot lēmumus tirgot ārpusbiržas produktus, tostarp pasūtītus produktus, ieguldījumu brokeru sabiedrība pārbauda klientam ieteiktās cenas objektivitāti, apkopojot tirgus datus, kas izmantoti šāda produkta cenas aplēsē, un, ja iespējams, salīdzinot ar līdzīgiem vai salīdzināmiem produktiem.

*65. pants*

**Ieguldījumu brokeru sabiedrību, kuras veic portfeļa pārvaldību un rīkojumu pieņemšanu un nosūtīšanu, pienākums rīkoties savu klientu labākajās interesēs**

(Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 1. punkts un 24. panta 4. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, veicot portfeļa pārvaldību, izpilda Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 1. punktā noteikto prasību rīkoties atbilstīgi savu klientu interesēm, kad tās citās organizatoriskajās vienībās izpildei izvieto rīkojumus, kas izriet no ieguldījumu brokeru sabiedrības lēmuma slēgt darījumus ar finanšu instrumentiem klienta vārdā.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, sniedzot rīkojumu pieņemšanas un nodošanas pakalpojumus un nododot klientu rīkojumus citām organizatoriskām vienībām izpildei, izpilda Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 1. punktā noteikto prasību rīkoties savu klientu interesēs.

3. Lai izpildītu 1. vai 2. punkta prasības, ieguldījumu brokeru sabiedrības pilda šā panta 4. līdz 7. punktu un 64. panta 4. punktu.

4. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, ņemot vērā Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 1. punktā minētos faktorus, veic visus pasākumus, kas ir pietiekami, lai saviem klientiem gūtu iespējami labākos rezultātus. Minēto faktoru relatīvo nozīmību nosaka, atsaucoties uz kritērijiem, kas noteikti 64. panta 1. punktā, un attiecībā uz privātiem klientiem – Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 1. punkta prasību.

Ieguldījumu brokeru sabiedrība izpilda 1. vai 2. punktā noteiktās prasības, un tai nav jāpilda šajā punktā minētie pasākumi, ja tā ir izpildījusi īpašus klienta norādījumus attiecībā uz rīkojuma izvietošanu vai nodošanu citai organizatoriskai vienībai izpildei.

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido un īsteno politiku, kas nodrošina tām iespēju izpildīt 4. punktā noteikto prasību. Šajā politikā katram instrumentu veidam jānorāda organizatoriskās vienības, kurās ir izvietoti uzdevumi vai kurām ieguldījumu brokeru sabiedrības ir nodevušas rīkojumus izpildei. Norādītās organizatoriskās vienības īsteno izpildes kārtību, kas nodrošina ieguldījumu brokeru sabiedrībai iespēju izpildīt šā panta prasības, izvietojot vai nododot šai organizatoriskai vienībai rīkojumus izpildei.

▼B

6. Ieguldījumu brokeru sabiedrības informē klientus par politiku, kas izveidota saskaņā ar 5. punktu un 66. panta 2. līdz 9. punktu. Ieguldījumu brokeru sabiedrības sniedz klientiem atbilstīgu informāciju par sabiedrību, tās pakalpojumiem un rīkojumu izpildei izvēlētām organizatoriskām vienībām. Proti, ja ieguldījumu brokeru sabiedrība rīkojuma izpildes pakalpojumu sniegšanai izvēlas citas sabiedrības, tā reizi gadā par katru finanšu instrumentu kategoriju apkopo un publisko piecas tirdzniecības apjoma ziņā galvenās ieguldījumu brokeru sabiedrības, kurām tā iepriekšējā gadā nosūtījusi vai kurās izvietojusi rīkojumus izpildei, kā arī sniedz informāciju par izpildes kvalitāti. Šai informācijai jāatbilst informācijai, kas publicēta saskaņā ar tehniskajiem standartiem, kuri izstrādāti saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 10. punkta b) apakšpunktu.

Saņemot pamatotu pieprasījumu no klienta, ieguldījumu brokeru sabiedrības sniedz klientiem vai potenciālajiem klientiem informāciju par organizatoriskajām vienībām, kurām nosūtīti vai kurās izvietoti rīkojumi izpildei

7. Ieguldījumu brokeru sabiedrības regulāri uzrauga saskaņā ar 5. punktu izveidotās politikas efektivitāti un jo īpaši uzrauga šajā politikā norādīto organizatorisko vienību izpildes kvalitāti, vajadzības gadījumā novēršot visus trūkumus.

Ieguldījumu brokeru sabiedrības vismaz reizi gadā pārskata politiku un izpildes kārtību. Šāda pārskatīšana jāveic arī katru reizi, kad notiek būtiskas izmaiņas, kas spēj ietekmēt sabiedrības spēju gūt labākos iespējamos rezultātus saviem klientiem.

Ieguldījumu brokeru sabiedrības novērtē, vai ir notikušas būtiskas izmaiņas, un apsver iespēju mainīt izpildes vietas vai organizatoriskās vienības, no kurām noteikti sagaida, ka tās ievēros galveno prasību par labāko izpildi.

Būtiskas izmaiņas ir ievērojams notikums, kas varētu ietekmēt labākās izpildes parametrus, piemēram, izmaksas, cenu, ātrumu, izpildes un norēķinu iespējamību, apjomu, specifiku vai jebkādu citu apsvērumu attiecībā uz rīkojuma izpildi.

8. Šo pantu nepiemēro, ja ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas sniedz portfeļa pārvaldības pakalpojumus vai rīkojumu saņemšanu un nodošanu, izpilda arī saņemtos rīkojumus vai lēmumus rīkoties sava klienta portfeļa vārdā. Šādos gadījumos piemēro Direktīvas 2014/65/ES 27. pantu.

*66. pants*

**Izpildes politika**

(Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 5. punkts un 7. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības vismaz reizi gadā pārskata izpildes politiku, kas ir izstrādāta saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 4. punktu, un rīkojumu izpildes kārtību.

▼B

Šādu pārskatīšanu veic arī visos gadījumos, kad ir notikušas būtiskas izmaiņas, kā definēts 65. panta 7. punktā, kas ietekmē sabiedrības spēju pastāvīgi turpināt sasniegt labāko iespējamo rezultātu attiecībā uz klienta rīkojumu izpildi, izmantojot izpildes vietas, kas iekļautas tās izpildes politikā. Ieguldījumu brokeru sabiedrība novērtē, vai ir notikušas būtiskas izmaiņas, un apsver iespēju mainīt labākās izpildes faktoru salīdzinošo nozīmīgumu attiecībā uz galvenās prasības par labāko izpildi ievērošanu.

2. Informāciju par izpildes politiku pielāgo atbilstīgi finanšu instrumenta kategorijai un sniegtā pakalpojuma veidam, un tajā iekļauj 3. līdz 9. punktā prasīto informāciju.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības laikus pirms pakalpojumu sniegšanas sniedz klientiem šādu detalizētu informāciju par savu izpildes politiku:

a) pārskats par salīdzinošo nozīmīgumu, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība atbilstīgi kritērijiem, kas norādīti 59. panta 1. punktā, piešķir Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 1. punktā minētajiem faktoriem, vai procedūru, ar kuru sabiedrība nosaka šo faktoru salīdzinošo nozīmīgumu;

b) to izpildes vietu uzskaitījums, no kurām sabiedrība noteikti sagaida, ka tās pildīs savu pienākumu veikt visas darbības, kas ir pamatotas, lai pastāvīgi gūtu labāko iespējamo rezultātu klientu rīkojumu izpildē, norādot, kuras izpildes vietas izmanto katrai finanšu instrumentu kategorijai attiecībā uz privāto klientu rīkojumiem, profesionālo klientu rīkojumiem un VFD;

c) izpildes vietas izvēlei izmantoto faktoru saraksts, tostarp kvalitatīvie faktori, piemēram, tīrvērtes shēmas, bloķēšanas sistēmas, plānotās darbības vai jebkuri citi attiecīgi apsvērumi, kā arī katra faktora salīdzinošais nozīmīgums. Informācijai par faktoriem, kas izmantoti izpildes vietas izvēlei, jāatbilst kontroles pasākumiem, ko sabiedrība izmanto, lai klientiem pierādītu, ka, pārskatot politiku un izpildes kārtību, konsekventi tiek nodrošināta labākā izpilde;

d) kā visos pietiekamajos pasākumos, lai iegūtu klientam labāko iespējamo rezultātu, tiek ņemti vērā izpildes faktori – cena, izmaksas, ātrums, izpildes iespējamība un jebkādi citi būtiski faktori;

e) attiecīgā gadījumā – informācija par to, ka sabiedrība izpilda rīkojumus ārpus tirdzniecības vietas, sekas, piemēram, darījuma partnera risks, kas izriet no izpildes ārpus tirdzniecības vietas, un pēc klienta pieprasījuma – papildu informācija par šā izpildes līdzekļa izmantošanas sekām;

▼B

f) skaidrs un nepārprotams brīdinājums, ka klientu īpašie norādījumi var kavēt sabiedrību veikt darbības, kas ir izstrādātas un tiek īstenotas tās izpildes politikā, lai šo rīkojumu izpildē sasniegtu labāko iespējamo rezultātu attiecībā uz elementiem, kas ir iekļauti šajās norādēs;

g) izpildes vietu izvēles procesa apkopojums, izmantotās izpildes stratēģijas, procedūras un izpildes rezultāta kvalitātes analīzes process, uzraudzība un pārbaude, ko sabiedrības veic, lai pārliecinātos, ka klientiem ir iegūts labākais iespējamais rezultāts.

Šo informāciju sniedz uz pastāvīga informācijas nesēja vai tīmekļa vietnē (ko neuzskata par pastāvīgu informācijas nesēju), ja ir ievēroti 3. panta 2. apakšpunktā minētie nosacījumi.

4. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrības tirdzniecības vietām piemēro atšķirīgas maksas, sabiedrība pietiekami izsmeļoši paskaidro šīs atšķirības, lai klients varētu izprast konkrētas izpildes vietas izvēles priekšrocības un trūkumus.

5. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrības aicina klientus izvēlēties izpildes vietu, jāsniedz objektīva, precīza un nemaldinoša informācija, lai novērstu situāciju, kad klients izvēlas konkrētu vietu, tikai ņemot vērā sabiedrības piemēroto cenu politiku.

6. Ieguldījumu brokeru sabiedrības saņem tikai tādus trešo pušu maksājumus, kas atbilst Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 9. punktam, un informē klientus par atlīdzību, ko sabiedrība varētu saņemt no izpildes vietām. Šajā informācijā norāda maksas, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība uzliek visiem darījumā iesaistītajiem darījuma partneriem, un gadījumos, kad dažādiem klientiem noteiktas atšķirīgas maksas, šajā informācijā norāda maksimālo maksu vai maksājamo maksu iespējamo diapazonu.

7. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība atbilstīgi Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 9. punktam uzliek lielāku maksu nekā cits darījuma partneris, sabiedrība informē savus klientus par visiem sabiedrības saņemtajiem finansiālajiem vai nefinansiālajiem labumiem.

8. Ja klients ieguldījumu brokeru sabiedrībai iesniedz pamatotus un samērīgus informācijas pieprasījumus par sabiedrības politiku vai izpildes kārtību un to pārskatīšanas veidu, ieguldījumu brokeru sabiedrība pieņemamā laikposmā sniedz precīzu atbildi.

9. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība izpilda privātu klientu rīkojumus, tā šiem klientiem sniedz attiecīgās politikas kopsavilkumu, galveno uzmanību pievēršot klientu kopējām izmaksām. Kopsavilkumā jānorāda arī saite uz jaunākajiem izpildes kvalitātes datiem, kas publicēti saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 27. panta 3. punktu, katrai izpildes vietai, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība iekļāvusi savā izpildes politikā.

▼B

*6. IEDAĻA*

***Klientu rīkojumu apstrāde***

*67. pants*

**Vispārējie principi**

(Direktīvas 2014/65/ES 28. panta 1. punkts un 24. panta 1. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, izpildot klientu rīkojumus, ievēro šādus nosacījumus:

a) nodrošina, ka klientu vārdā veiktie rīkojumi tiek nekavējoties un pareizi reģistrēti un sadalīti;

b) izpilda salīdzināmus klienta rīkojumus secīgi un nekavējoties, ja vien rīkojuma īpatnības vai dominējošie tirgus nosacījumi nepadara to neizpildāmu vai klienta interešu dēļ tas jāpilda citādi;

c) informē privāto klientu par jebkurām nozīmīgām grūtībām attiecībā uz pienācīgu rīkojumu izpildi, tiklīdz ir kļuvis zināms par grūtībām.

2. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība ir atbildīga par izpildīta uzdevuma norēķinu pārzināšanu vai sagatavošanu, tā veic visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu, ka jebkuri klienta finanšu instrumenti vai klienta naudas līdzekļi, kas ir saņemti kā norēķini par izpildīto uzdevumu, tiek nekavējoties un precīzi nogādāti uz katra attiecīgā klienta kontu.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrība nedrīkst ļaunprātīgi izmantot informāciju par neizpildītiem klienta rīkojumiem, un tai jāveic visi pamatotie pasākumi, lai novērstu, ka tās attiecīgās personas ļaunprātīgi izmanto šādu informāciju.

*68. pants*

**Rīkojumu apvienošana un sadale**

(Direktīvas 2014/65/ES 28. panta 1. punkts un 24. panta 1. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nedrīkst pildīt klienta rīkojumu vai darījumu savā vārdā kopā ar cita klienta uzdevumu, ja vien nav izpildīti šādi nosacījumi:

a) nekas neliecina, ka rīkojumu un darījumu apvienošana kaitēs to klientu interesēm, kuru rīkojumus apvieno;

b) ieguldījumu brokeru sabiedrība ir informējusi katru klientu, kura rīkojums ir apvienots ar citiem, ka rīkojumu apvienošana var izraisīt zaudējumus attiecībā uz konkrēto rīkojumu;

▼B

c) ir izveidota un efektīvi īstenota rīkojumu sadales politika, kas nodrošina objektīvu apvienoto rīkojumu un darījumu sadali, tostarp rīkojumu apjoma un cenas ietekmi uz sadali un daļu izpildes kārtību.

2. Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība apvieno rīkojumu ar vienu vai vairākiem citu klientu rīkojumiem un šis apvienotais rīkojums tiek izpildīts daļēji, tā sadala attiecīgos darījumus saskaņā ar savu rīkojumu sadales politiku.

*69. pants*

**Savā vārdā veiktu darījumu apvienošana un sadale**

(Direktīvas 2014/65/ES 28. panta 1. punkts un 24. panta 1. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras ir apvienojušas darījumus savā vārdā ar vienu vai vairākiem klientu rīkojumiem, darījumu sadali veic tā, lai tas nekaitētu klienta interesēm.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, ja tās apvieno klienta rīkojumu ar darījumu savā vārdā un apvienotais rīkojums tiek izpildīts daļēji, tās attiecīgos darījumus sadala prioritārā kārtībā vispirms par labu klientam un tad sabiedrībai.

Ja ieguldījumu brokeru sabiedrība var pamatoti pierādīt, ka bez šādas apvienošanas tā nebūtu varējusi izpildīt rīkojumu ar tik izdevīgiem nosacījumiem vai nebūtu varējusi izpildīt to vispār, tā attiecībā uz darījumu savā vārdā var piemērot proporcionālu sadalījumu saskaņā ar 68. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto rīkojumu sadales politiku.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības kā daļu no 68. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētās rīkojumu sadales politikas ievieš procedūras, kas izstrādātas, lai novērstu klienta interesēm kaitējošu pārdali attiecībā uz tiem darījumiem savā vārdā, kas ir izpildīti kopā ar klienta rīkojumiem.

*70. pants*

**Godīga un ātra klientu rīkojumu izpilde un neizpildīto klienta limita rīkojumu attiecībā uz akciju tirdzniecību tirdzniecības vietā publicēšana**

(Direktīvas 2014/65/ES 28. pants)

1. Uzskata, ka klienta limita rīkojums, kas attiecas uz akcijām, kuru tirdzniecība regulētā tirgū ir atļauta vai kuras tiek tirgotas tirdzniecības vietās, un kas dominējošos tirgus apstākļos nav tūlīt izpildīts, kā minēts Direktīvas 2014/65/ES 28. panta 2. punktā, ir publiskojams, ja ieguldījumu brokeru sabiedrība ir iesniegusi rīkojumu izpildei regulētā tirgū vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, vai rīkojumu ir publicējis datu ziņošanas pakalpojumu sniedzējs, kas reģistrēts kādā dalībvalstī, un to var viegli izpildīt, tiklīdz tirgus apstākļos tas ir iespējams.

▼B

2. Regulētiem tirgiem un daudzpusējai tirdzniecības sistēmai saskaņā ar sabiedrības izpildes politiku piešķir prioritāti nodrošināt izpildi, tiklīdz tirgus apstākļos tas ir iespējams.

*7. IEDAĻA*

***Atbilstīgi darījumu partneri***

*71. pants*

**Atbilstīgi darījumu partneri**

(Direktīvas 2014/65/ES 30. pants)

1. Papildus kategorijām, kas skaidri noteiktas Direktīvas 2014/65/ES 30. panta 2. punktā, saskaņā ar minētās direktīvas 30. panta 3. punktu dalībvalstis par atbilstīgiem darījuma partneriem var arī atzīt citu uzņēmumu, kas atbilst klientu kategorijai, kurus uzskata par profesionāliem klientiem atbilstīgi minētās direktīvas II pielikuma I iedaļas 1., 2. un 3. punktam.

2. Ja saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 30. panta 2. punktu atbilstīgs darījumu partneris pieprasa tam piemērot režīmu, kādu piemēro klientiem, uz kuru darījumiem ar ieguldījuma sabiedrību attiecas minētās direktīvas 24., 25., 27. un 28. punkts, šo lūgumu iesniedz rakstiski un norāda, vai režīms, ko piemēro privātam klientam vai profesionālam klientam, attiecas uz vienu vai vairākiem ieguldījumu pakalpojumiem vai darījumiem, vai vienu vai vairākiem darījumu vai produktu veidiem.

3. Ja atbilstīgs darījumu partneris pieprasa tam piemērot režīmu, kādu piemēro klientiem, uz kuru darījumiem ar ieguldījumu brokeru sabiedrību attiecas Direktīvas 2014/65/ES 25., 27. un 28. punkts, tomēr nav īpaši pieprasījis tam piemērot režīmu, kādu piemēro privātiem klientiem, sabiedrība šo tiesīgo darījumu partneri uzskata par profesionālu klientu.

4. Ja šis atbilstīgais darījumu partneris īpaši pieprasa tam piemērot režīmu, kādu piemēro privātiem klientiem, piemēro noteikumus par pieprasījumiem piešķirt neprofesionālu statusu, kas paredzēti Direktīvas 2014/65/ES II pielikuma I iedaļas otrajā, trešajā un ceturtajā daļā.

5. Ja klients saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 30. panta 3. punktu pieprasa tam piemērot režīmu, kādu piemēro tiesīgam darījumu partnerim, ievēro šādu procedūru:

a) ieguldījumu brokeru sabiedrība klientu rakstiski skaidri brīdina par sekām, kādas klientam radīs šāds pieprasījums, tostarp iespējamo aizsardzības zaudējumu;

▼B

b) klients rakstiski apstiprina pieprasījumu par atbilstīga darījumu partnera režīma piemērošanu vispārīgi vai attiecībā uz vienu ieguldījumu pakalpojumu vai vairākiem ieguldījumu pakalpojumiem, vai darījumu vai darījuma vai produkta veidu, kā arī apstiprina, ka apzinās sekas, ko pēc šāda pieprasījuma izpildes var izraisīt aizsardzības zaudēšana.

*8. IEDAĻA*

***Uzskaite***

*72. pants*

**Uzskaites datu saglabāšana**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 6. punkts)

1. Uzskaites datus uzglabā informācijas nesējā, kas nodrošina informācijas uzglabāšanu tā, lai nākotnē to varētu izmantot kompetentā iestāde un tiktu ievēroti šādi nosacījumi:

a) kompetentā iestāde var viegli piekļūt šiem datiem un spēj rekonstruēt katru būtisko apstrādes posmu visiem darījumiem;

b) iespējams viegli atklāt visus labojumus vai citus grozījumus, kā arī uzskaites datu saturu pirms labojumiem vai grozījumiem;

c) uzskaites datus nav iespējams citādi pārveidot vai mainīt;

d) iespējams izmantot IT vai citas efektīvas metodes, ja datu apjoma un specifikas dēļ datu analīzi nav iespējams viegli izpildīt; un

e) neatkarīgi no izmantotās tehnoloģijas sabiedrības uzskaites kārtība atbilst uzskaites prasībām.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības, ņemot vērā savu darbību specifiku, uzglabā vismaz šīs regulas I pielikumā norādītos uzskaites datus.

Šīs regulas I pielikumā norādīto uzskaites datu saraksts neietekmē citus uzskaites pienākumus, kas noteikti citos tiesību aktos.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības veic rakstisku uzskaiti par politiku un procedūrām, kas tām jādokumentē saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES, Regulu (ES) Nr. 600/2014, Direktīvu 2014/57/ES un Regulu (ES) Nr. 596/2014 un saistītajiem īstenošanas pasākumiem.

▼B

Kompetentās iestādes var pieprasīt ieguldījumu brokeru sabiedrībām veikt uzskaiti papildus šīs regulas I pielikumā minētajiem uzskaites datiem.

*73. pants*

**Ieguldījumu brokeru sabiedrības un tās klientu tiesību un pienākumu uzskaite**

(Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 5. punkts)

Uzskaites datus, kuros izklāstītas ieguldījumu brokeru sabiedrības un klienta tiesības un pienākumi saskaņā ar līgumu par pakalpojumu sniegšanu vai noteikumi, saskaņā ar kuriem sabiedrība sniedz pakalpojumus klientam, uzglabā vismaz tik ilgi, kamēr ir spēkā darījumu attiecības ar klientu.

*74. pants*

**Klientu rīkojumu un tirdzniecības lēmumu uzskaite**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 6. punkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrība nekavējoties reģistrē katru sākotnējo rīkojumu, kas saņemts no klienta, un katru sākotnēji pieņemto tirdzniecības lēmumu un kompetentās iestādes vajadzībām ieraksta vismaz informāciju, kas prasīta šīs regulas IV pielikuma 1. iedaļā, tādā mērā, kādā tā piemērojama attiecīgajam rīkojumam vai tirdzniecības lēmumam.

Ja šīs regulas IV pielikuma 1. iedaļā prasītā informācija ir prasīta arī Regulas (ES) Nr. 600/2014 25. un 26. pantā, šī informācija jādokumentē atbilstīgi un saskaņā ar tiem pašiem standartiem, kas noteikti Regulas (ES) Nr. 600/2014 25. un 26. pantā.

*75. pants*

**Darījumu un rīkojumu apstrādes uzskaite**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 6. punkts)

Ieguldījumu brokeru sabiedrības tūlīt pēc klienta rīkojuma saņemšanas vai tirdzniecības lēmuma pieņemšanas reģistrē informāciju, kas prasīta IV pielikuma 2. iedaļā, tādā mērā, kādā tā piemērojama attiecīgajam rīkojumam vai tirdzniecības lēmumam, un uzglabā to kompetentās iestādes vajadzībām.

Ja IV pielikuma 2. iedaļā prasītā informācija ir prasīta arī Regulas (ES) Nr. 600/2014 25. un 26. pantā, tā jādokumentē atbilstīgi un saskaņā ar tiem pašiem standartiem, kas noteikti Regulas (ES) Nr. 600/2014 25. un 26. pantā.

▼B

*76. pants*

**Telefonsarunu vai elektroniskās saziņas ieraksti**

(Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 7. punkts)

1. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izveido, īsteno un uztur efektīvu politiku attiecībā uz telefonsarunu un elektroniskās saziņas ierakstīšanu, kas ir izklāstīta rakstiski un atbilst sabiedrības darījumu būtībai, apmēram un sarežģītībai. Minētajā politikā ir šādi elementi:

a) telefonsarunu un elektroniskās saziņas, tostarp attiecīgo iekšējo telefonsarunu un iekšējās elektroniskās saziņas, uz ko attiecas Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 7. punktā minētās prasības par ierakstīšanu, identifikācija; un

b) noteiktas procedūras, kas jāievēro un pasākumi, kas jāpieņem, lai nodrošinātu, ka sabiedrība izpilda Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 7. punkta trešās un astotās daļas prasības ārkārtas situācijās, kad sabiedrība nevar ierakstīt sarunas/saziņu, kas veikta, izmantojot sabiedrības nodrošinātās, apstiprinātās vai atļautās ierīces. Šādu situāciju pierādījumi jāsaglabā un tiem jābūt pieejamiem kompetentajām iestādēm.

2. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka vadības struktūra efektīvi pārrauga un pārbauda sabiedrības politiku un procedūras attiecībā uz telefonsarunu un elektroniskās saziņas ierakstīšanu.

3. Ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka ierakstīšanas prasību izpilde nav piesaistīta konkrētai tehnoloģijai. Sabiedrības periodiski izvērtē sabiedrības politikas un procedūru efektivitāti un vajadzības gadījumā pieņem piemērotus alternatīvus vai papildu pasākumus un procedūras. Šādus alternatīvus vai papildu pasākumus pieņem vismaz tādos gadījumos, kad sabiedrība ir apstiprinājusi vai atļāvusi jauna saziņas līdzekļa lietošanu.

4. Ieguldījumu brokeru sabiedrības saglabā un regulāri atjaunina to personu sarunu un saziņas ierakstus, kuras lieto sabiedrības izsniegtas ierīces vai privātas ierīces, kuru lietošanu sabiedrība ir apstiprinājusi.

5. Ieguldījumu brokeru sabiedrības izglīto un apmāca darbiniekus par procedūrām, kuras piemēro, lai izpildītu Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 7. punkta prasības.

6. Lai uzraudzītu Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 7. punktā noteikto ierakstīšanas un uzskaites prasību izpildi, ieguldījumu brokeru sabiedrības periodiski novēro darījumu un rīkojumu, kuriem piemēro šīs prasības, ierakstus, tostarp attiecīgās sarunas. Šādai novērošanai jābūt pamatotai ar risku un samērīgai.

▼B

7. Ieguldījumu brokeru sabiedrības pēc attiecīgās kompetentās iestādes pieprasījuma pierāda ierakstīšanas noteikumu politiku, procedūras un pārraudzību, ko veic vadība.

8. Pirms ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas un darbībām, kas saistītas ar rīkojumu saņemšanu, nodošanu un izpildi, ieguldījumu brokeru sabiedrības klientus informē:

a) ka sarunas un saziņa tiek ierakstītas; un

b) ka šādu ar klientu veiktu sarunu un saziņas kopija pēc pieprasījuma būs pieejama piecus gadus, bet pēc kompetentās iestādes pieprasījuma – līdz septiņiem gadiem.

Informāciju, kas minēta pirmajā daļā, sniedz tajās pašās valodās, kas tika lietotas, sniedzot klientam ieguldījumu pakalpojumus.

9. Ieguldījumu brokeru sabiedrības pastāvīgā informācijas nesējā ieraksta visu būtisko informāciju, kas attiecas uz attiecīgajām sarunām, kas notikušas ar klientu klātienē. Šajā ierakstītajā informācijā iekļauj vismaz norādītos elementus:

a) tikšanās datums un laiks;

b) tikšanās vieta;

c) dalībnieku identitāte;

d) tikšanās ierosinātājs; un

e) attiecīgā informācija par klienta rīkojumu, norādot rīkojuma cenu, apjomu, veidu un to, vai rīkojums jānodod vai jāizpilda.

10. Ierakstus glabā pastāvīgā informācijas nesējā, kas nodrošina iespēju tos atskaņot vai kopēt, un tie jāglabā tādā formātā, kurā sākotnējo ierakstu nav iespējams pārveidot vai dzēst.

Ierakstus informācijas nesējā glabā tā, lai tiem varētu ātri piekļūt un tie pēc pieprasījuma būtu pieejami klientiem.

Sabiedrības nodrošina visu telefonsarunu un elektroniskās saziņas ierakstu kvalitāti, precizitāti un pilnīgumu.

11. Ieraksta glabāšanas termiņš sākas datumā, kurā ieraksts ir izdarīts.

▼B

*9. IEDAĻA*

***MVU izaugsmes tirgi***

*77. pants*

**MVU kategorija**

(Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 13. apakšpunkts)

1. Lai izpildītu Direktīvas 2014/65/ES 33. panta 3. punkta a) apakšpunkta prasības, uzskata, ka emitents, kura akcijas atļauts tirgot ne ilgāk par trim gadiem, ir MVU, ja tā tirgus kapitāls ir mazāks par EUR 200 miljoniem, pamatojoties uz kādu no minētajiem elementiem:

a) akcijas cena biržas slēgšanas brīdī pirmajā tirdzniecības dienā, ja tā akcijas atļauts tirgot ne ilgāk par nepilnu gadu;

b) akcijas cena biržas slēgšanas brīdī pirmajā tirdzniecības dienā, ja tā akcijas atļauts tirgot ilgāk par gadu, bet ne ilgāk par diviem gadiem;

c) vidējā akcijas cena biržas slēgšanas brīdī katrā no pirmajiem diviem tirdzniecības gadiem, ja tā akcijas atļauts tirgot ilgāk par gadu, bet ne ilgāk par diviem gadiem.

▼M2

2. Emitentu, kas nevienā tirdzniecības vietā netirgo kapitāla vērtspapīru finanšu instrumentus, Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 13. apakšpunkta vajadzībām uzskata par MVU, ja tā parāda vērtspapīru emisiju nominālā vērtība iepriekšējā kalendārā gada laikā visās tirdzniecības vietās Savienībā nepārsniedz 50 miljonus EUR.

▼B

*78. pants*

**MVU izaugsmes tirgus reģistrācija**

(Direktīvas 2014/65/ES 33. panta 3. punkts)

1. Lai nolūkā veikt MVU izaugsmes tirgus reģistrāciju saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 33. panta 3. punkta a) apakšpunktu noteiktu, vai vismaz 50 % emitentu, kuriem atļauts veikt tirdzniecību daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, ir MVU, daudzpusējās tirdzniecības sistēmas operatora piederības dalībvalsts kompetentā iestāde aprēķina MVU vidējo attiecību pret emitentu, kuru finanšu instrumentus atļauts tirgot šajā tirgū, kopējo skaitu. Vidējo attiecību aprēķina iepriekšējā kalendārā gada 31. decembrī kā vidējo attiecību no mēneša beigu attiecības šā kalendārā gada divpadsmit mēnešos.

Neskarot citus reģistrācijas nosacījumus, kas minēti Direktīvas 2014/65/ES 33. panta 3. punkta b) līdz g) apakšpunktā, kompetentā iestāde kā MVU izaugsmes tirgu reģistrē pieteikuma iesniedzēju, kam nav iepriekšējas darbības pieredzes, un pēc trīs kalendārajiem gadiem pārbauda, vai tas ievēro prasību par MVU minimālo procentuālo daļu, kā noteikts saskaņā ar šā punkta pirmo daļu.

▼B

2. Ņemot vērā kritērijus, kas noteikti Direktīvas 2014/65/ES 33. panta 3. punkta b), c), d) un f) apakšpunktā, daudzpusējās tirdzniecības sistēmas operatora piederības dalībvalsts kompetentā iestāde nereģistrē daudzpusējo tirdzniecības sistēmu kā MVU izaugsmes tirgu, izņemot gadījumus, kad ir pierādīts, ka daudzpusējā tirdzniecības sistēma:

a) ir izveidojusi un piemēro noteikumus, kur paredzēti objektīvi un pārredzami kritēriji, ko piemēro, lai emitenti saņemtu sākotnēju un pastāvīgu atļauju tirgošanai savā tirdzniecības vietā;

b) ir ieviesusi savu funkciju izpildei piemērotu darbības modeli un nodrošina savā tirdzniecības vietā tirgošanai atļauto finanšu instrumentu godīgu un noteikumiem atbilstīgu tirdzniecību;

c) ir izveidojusi un piemēro noteikumus, kur prasīts, lai emitents, kas vēlas saņemt atļauju savu finanšu instrumentu tirdzniecībai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, gadījumos, kad nepiemēro Direktīvu 2003/71/EK, publicē atbilstīgu apstiprinājuma dokumentu, par kura sagatavošanu atbild emitents un kurā skaidri norādīts, vai tas ir vai nav šīs darbības ir veicis;

d) ir izveidojusi un piemēro noteikumus, kur definēts c) apakšpunktā minētā apstiprinājuma dokumenta obligātais saturs tādā veidā, lai ieguldītājiem sniegtu informāciju, kas ir pietiekama, lai viņi varētu objektīvi novērtēt emitenta finansiālo stāvokli un izredzes, un ar tā vērtspapīriem saistītās tiesības;

e) prasa emitentam c) apakšpunktā minētajā apstiprinājuma dokumentā norādīt, vai, viņaprāt, tā apgrozāmais kapitāls ir pietiekams tā pašreizējām prasībām vai, ja tā nav, kā tas ierosina papildus nodrošināt vajadzīgo apgrozāmo kapitālu;

f) ir izveidojusi kārtību, ko piemēro, lai pienācīgi izvērtētu c) apakšpunktā minētā apstiprinājuma dokumenta pilnīgumu, atbilstību un saprotamību;

g) prasa emitentiem, kuru vērtspapīrus tā tirgo savā tirdzniecības vietā, reizi gadā publicēt finanšu ziņojumus 6 mēnešos pēc katra finanšu gada beigām un reizi pusgadā publicēt finanšu ziņojumus 4 mēnešos pēc katra finanšu gada pirmo 6 mēnešu beigām;

h) nodrošina saskaņā ar Direktīvu 2003/71/EK sagatavoto prospektu, c) apakšpunktā minēto apstiprinājuma dokumentu, g) apakšpunktā minēto finanšu ziņojumu un Regulas (ES) Nr. 596/2014 7. panta 1. punktā noteiktās informācijas, ko publiski izpauduši emitenti, kuru vērtspapīri tiek tirgoti tās tirdzniecības vietā, izplatīšanu sabiedrībā, publicējot to savā tīmekļa vietnē vai norādot tajā tiešu saiti uz emitenta tīmekļa vietni, kur ir publicēti šādi dokumenti, ziņojumi un informācija;

i) nodrošina, ka h) apakšpunktā minētā informācija par regulējumu un tiešās saites vismaz piecus gadus ir pieejamas tās tīmekļa vietnē;

▼M2

j) pieprasa emitentiem, kas pirmo reizi lūdz atļauju tirgot savas akcijas tās tirdzniecības vietā, piešķirt minimālo summu no to emitētajām akcijām, kas ir pieejamas tirdzniecībai DTS, saskaņā ar robežvērtību, kas jānosaka šīs DTS operatoram un ko izsaka vai nu kā absolūto vērtību, vai kā procentuālo daļu no kopējā emitētā akciju kapitāla.

▼M2

DTS operators var atbrīvot emitentus, kuriem nav pašu kapitāla instrumentu, kurus tirgo DTS, no prasības publicēt pusgada finanšu ziņojumus, kas minēti šā punkta pirmās daļas g) apakšpunktā. Ja DTS operators izmanto tiesības saskaņā ar šīs daļas pirmo teikumu, kompetentā iestāde šā punkta pirmās daļas g) apakšpunkta nolūkos nepieprasa to, lai emitenti, kam nav pašu kapitāla instrumentu, kurus tirgo DTS, reizi pusgadā publicētu finanšu ziņojumus.

▼B

*79. pants*

**MVU izaugsmes tirgus reģistrācijas atcelšana**

(Direktīvas 2014/65/ES 33. panta 3. punkts)

1. Ņemot vērā MVU procentuālo daļu un neskarot citus nosacījumus, kas minēti Direktīvas 2014/65/ES 33. panta 3. punkta b) līdz g) apakšpunktā un šīs regulas 78. panta 2. punktā, MVU izaugsmes tirgus reģistrāciju atceļ tikai tā piederības dalībvalsts kompetentā iestāde, ja MVU procentuālā daļa, kā noteikts saskaņā ar šīs regulas 78. panta 1. punktu, trīs secīgos kalendārajos gados kļūst mazāka par 50 %.

2. Ņemot vērā nosacījumus, kas minēti Direktīvas 2014/65/ES 33. panta 3. punkta b) līdz g) apakšpunktā un šīs regulas 78. panta 2. punktā, MVU izaugsmes tirgus operatora reģistrāciju atceļ kompetentā iestāde tā piederības dalībvalstī, kurā šie noteikumi vairs netiek izpildīti.

IV NODAĻA

**PIENĀKUMI SAISTĪBĀ AR TIRDZNIECĪBAS VIETU DARBĪBU**

*80. pants*

**Apstākļi, kas uzskatāmi par būtisku kaitējumu ieguldītāju interesēm vai sakārtotai tirgus darbībai**

(Direktīvas 2014/65/ES 32. panta 1. punkts, 32. panta 2. punkts, 52. panta 1. punkts un 52. panta 2. punkts)

1. Lai izpildītu Direktīvas 2014/65/ES 32. panta 1. punkta, 32. panta 2. punkta, 52. panta 1. punkta un 52. panta 2. punkta prasības, uzskata, ka finanšu instrumentu tirgošanas pārtraukšana vai atcelšana varētu nodarīt būtisku kaitējumu ieguldītāju interesēm vai sakārtotai tirgus darbībai vismaz šādos apstākļos:

a) ja šāda rīcība izraisītu sistēmisku risku, kas mazinātu finanšu stabilitāti, piemēram, ja nepieciešams slēgt dominējošo pozīciju tirgū vai ievērojamā apmērā netiktu izpildītas maksājumu saistības;

b) ja tirgošanas turpināšana tirgū ir nepieciešama, lai pēc tirdzniecības pildītu būtiski svarīgas riska pārvaldības funkcijas, ja CDP saistību neizpildes procedūrā tīrvērtes veicēja saistību neizpildes dēļ ir nepieciešama finanšu instrumentu likvidēšana un, nespējot aprēķināt drošības rezerves prasības, CDP būtu pakļauts nepieņemamiem riskiem

▼B

c) ja tiktu apdraudēta emitenta finansiālā dzīvotspēja, piemēram, ja tas ir iesaistīts korporatīvā darījumā vai kapitāla piesaistīšanā.

2. Lai noteiktu, vai katrā konkrētajā gadījumā finanšu instrumentu tirgošanas pārtraukšana vai atcelšana varētu nodarīt būtisku kaitējumu ieguldītāju interesēm vai sakārtotai tirgus darbībai, valsts kompetentā iestāde, tirgus dalībnieks, kas uztur regulētu tirgu, vai ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kurš uztur DTS vai OTS, izvērtē visus attiecīgos faktorus, tostarp:

a) tirgus nozīme likviditātes ziņā, proti, minēto darbību sekas varētu būt ievērojamākas, ja šie tirgi likviditātes ziņā ir nozīmīgāki nekā citi tirgi;

b) paredzēto darbību specifika, ja darbības, piemēram, atcelšana, kas ilgstoši vai noturīgi ietekmē ieguldītāju spēju tirgot finanšu instrumentu tirdzniecības vietās, ieguldītājus varētu ietekmēt lielākā mērā nekā citas darbības;

c) pietiekami nozīmīgu atvasināto finanšu instrumentu tirgošanas pārtraukšanas vai atcelšanas viļņveidīga ietekme, indeksi vai etaloni, kuru pamatā vai kuru sastāvdaļa ir vairs netirgotais vai atceltais instruments;

d) finanšu instrumentu tirgošanas pārtraukšanas ietekme uz tirgus galalietotājiem, piemēram, vienībām, kas tirgo finanšu instrumentus, lai ierobežotu finanšu riskus.

3. Faktorus, kas minēti 2. punktā, ņem vērā arī tad, ja valsts kompetentā iestāde, tirgus dalībnieks, kas uztur regulētu tirgu, vai ieguldījumu brokeru sabiedrība vai tirgus dalībnieks, kurš uztur DTS vai OTS, nolemj nepārtraukt vai neatcelt kāda finanšu instrumentu tirdzniecību, pamatojoties uz apstākļiem, kas nav iekļauti 1. punkta sarakstā.

*81. pants*

**Apstākļi, kuros var uzskatīt, ka notikuši būtiski noteikumu pārkāpumi, nesakārtoti tirdzniecības nosacījumi vai sistēmas traucējumi attiecībā uz finanšu instrumentu**

(Direktīvas 2014/65/ES 31. panta 2. punkts un 54. panta 2. punkts)

1. Lai novērtētu, vai ir izpildīta prasība nekavējoties informēt savas kompetentās iestādes par būtiskiem noteikumu pārkāpumiem, nesakārtotiem tirdzniecības nosacījumiem vai sistēmas traucējumiem attiecībā uz finanšu instrumentu, tirdzniecības vietu operatori ņem vērā pazīmes, kas uzskaitītas šīs regulas III pielikuma A iedaļā.

▼B

2. Informācija jāsniedz tikai nozīmīgu notikumu gadījumos, kas var apdraudēt tirdzniecības vietu nozīmi un funkciju finanšu tirgus infrastruktūrā.

*82. pants*

**Apstākļi, kuros var uzskatīt, ka varētu būt notikusi rīcība, kas ir aizliegta ar Regulu (ES) Nr. 596/2014**

(Direktīvas 2014/65/ES 31. panta 2. punkts un 54. panta 2. punkts)

1. Lai novērtētu, vai ir izpildīta prasība nekavējoties informēt savas kompetentās iestādes, ka varētu būt notikusi rīcība, kas ir aizliegta ar Regulu (ES) Nr. 596/2014, tirdzniecības vietu operatori ņem vērā pazīmes, kas uzskaitītas šīs regulas III pielikuma B iedaļā.

2. Vienas vai vairāku tirdzniecības vietu, kur tirgo finanšu instrumentus un/vai saistītos finanšu instrumentus, operators pirms attiecīgās valsts kompetentās iestādes informēšanas piemēro samērīgu pieeju un novērtē pamanītās pazīmes, tostarp visas attiecīgās pazīmes, kas nav īpaši iekļautas šīs regulas III pielikuma B iedaļā, ņemot vērā:

a) novirzes no savā tirdzniecības vietā tirgošanai atļauto finanšu instrumentu parastā tirdzniecības modeļa un

b) operatoram pieejamo vai iegūstamo kā iekšējo, ar darbībām saistīto informāciju, tā publiski pieejamo informāciju.

3. Vienas vai vairāku tirdzniecības vietu operators ņem vērā rīcību, kas saistīta ar informācijas negodīgu izmantošanu, proti, tirgus loceklis vai dalībnieks veic tirdzniecību savā vārdā, apsteidzot savus klientus, un šim nolūkam izmanto rīkojumu reģistra datus, kas tirdzniecības vietai jāreģistrē saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 600/2014 25. pantu, jo īpaši tādu rīcību, kas attiecas uz tirgus locekļa vai dalībnieka tirdzniecības darbības veidu.

V NODAĻA

**ZIŅOŠANA PAR PREČU ATVASINĀTO INSTRUMENTU POZĪCIJĀM**

*83. pants*

**Ziņošana par pozīcijām**

(Direktīvas 2014/65/ES 58. panta 1. punkts)

1. Attiecībā uz Direktīvas 2014/65/ES 58. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem iknedēļas ziņojumiem tirdzniecības vieta pilda pienākumu publiskot šādu ziņojumu, ja ir sasniegtas abas norādītās robežvērtības:

▼B

a) attiecīgajā līgumā vai attiecīgajā tirdzniecības vietā ir 20 atvērto pozīciju turētāji; un

▼M3

b) kopējā bruto garo vai īso atvērto pozīciju apmēra absolūtā summa, izteikta kā attiecīgā preču atvasinātā instrumenta partiju skaits, ir vienāda ar vai lielāka par 10 000 partijām.

Attiecībā uz emisijas kvotām un to atvasinātajiem instrumentiem šā punkta b) apakšpunktu nepiemēro.

▼B

2. Robežvērtību, kas noteikta 1. punkta a) apakšpunktā piemēro, apkopojot visas personu kategorijas neatkarīgi no pozīciju turētāju skaita katrā atsevišķā personu kategorijā.

▼M3

3. Attiecībā uz līgumiem, kuros konkrētajā personu kategorijā ir mazāk par pieciem pozīciju turētājiem, kopējās garās un īsās pozīcijas, to izmaiņas kopš iepriekšējā ziņojuma, kopējo atvērto pozīciju procentuālo daļu attiecīgajā kategorijā un pozīciju turētāju skaitu attiecīgajā kategorijā nepublicē.

▼B

4. Attiecībā uz līgumiem, kuros pirmo reizi ir izpildīti 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētie nosacījumi, tirdzniecības vietas pirmos iknedēļas ziņojumus par līgumiem publicē, tiklīdz tas ir praktiski iespējams un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 3 nedēļas no datuma, kad robežvērtības sasniegtas pirmo reizi.

5. Ja 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētie nosacījumi vairs netiek izpildīti, tirdzniecības vietas trīs mēnešus turpina publicēt iknedēļas ziņojumus. Pienākums publicēt iknedēļas ziņojumus vairs nav jāpilda, ja 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētie nosacījumi pēc šā perioda beigām vairs netiek pastāvīgi izpildīti.

## VI NODAĻA

## DATU ZIŅOŠANAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU DATU SNIEGŠANAS PIENĀKUMS

### *84. pants*

### Pienākums sniegt tirgus datus atbilstīgi pamatotiem komerciāliem nosacījumiem

(Direktīvas 2014/65/ES 64. panta 1. punkts un 65. panta 1. punkts)

1. Lai publiskotu tirgus datus, kuros ir informācija, kas prasīta 6., 20. un 21. pantā Regulā (ES) Nr. 600/2014, atbilstīgi pamatotiem komerciāliem nosacījumiem saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 64. panta 1. punktu un 65. panta 1. punktu, apstiprinātas publicēšanas struktūras (APS) un konsolidētu datu lentes nodrošinātāji (KDLN) pilda pienākumus, kas noteikti 85. līdz 89. pantā.

▼B

2. Šīs regulas 85. pantu, 86. panta 2. punktu, 87. pantu, 88. panta 2. punktu un 89. pantu nepiemēro APS un KDLN, kas tirgus datus publisko bez maksas.

*85. pants*

**Tirgus datu sniegšana atbilstīgi izmaksām**

(Direktīvas 2014/65/ES 64. panta 1. punkts un 65. panta 1. punkts)

1. Tirgus datu cenu pamato ar šādu datu sagatavošanas un izplatīšanas izmaksām, un tajā var iekļaut pamatotu rezervi.

2. Tirgus datu sagatavošanas un izplatīšanas izmaksās var iekļaut citu APS un KDLN sniegto pakalpojumu kopējo izmaksu atbilstīgu daļu.

*86. pants*

**Pienākums sniegt tirgus datus nediskriminējoši**

(Direktīvas 2014/65/ES 64. panta 1. punkts un 65. panta 1. punkts)

1. APS un KDLN visiem vienas kategorijas klientiem nodrošina tirgus datu pieejamību par vienādu cenu un ar vienādiem nosacījumiem, ievērojot publicētus objektīvus kritērijus.

2. Visas dažādu kategoriju klientiem piemēroto cenu atšķirības ir samērīgas ar tirgus datu nozīmīgumu klientiem, ņemot vērā:

a) tirgus datu tvērumu un mērogu, tostarp aptverto finanšu instrumentu skaitu un tirdzniecības apjomu;

b) tirgus datu izmantošanas veidu, tostarp, vai klients tos izmanto savām tirdzniecības darbībām, tālākpārdošanai vai datu apkopošanai.

3. Šā panta 1. punkta īstenošanas nolūkā APS un KDLN jābūt ieviestām pielāgojamām iespējām, lai nodrošinātu, ka klienti tirgus datiem var piekļūt laikus jebkurā laikā un bez diskriminācijas.

*87. pants*

**Maksa vienam lietotājam**

(Direktīvas 2014/65/ES 64. panta 1. punkts un 65. panta 1. punkts)

1. APS un KDLN piemēro maksu par tirgus datu izmantošanu, pamatojoties uz lietojumu, ko veic atsevišķi galalietotāji (“maksa vienam lietotājam”). APS un KDLN ir ieviesuši kārtību, lai nodrošinātu, ka par katru atsevišķu tirgus datu lietošanas reizi maksu piemēro tikai vienreiz.

▼B

2. Atkāpjoties no 1. punkta, APS un KDLN var pieņemt lēmumu nenodrošināt tirgus datu pieejamību, pamatojoties uz vienu lietotāju, ja maksa vienam lietotājam ir nesamērīga attiecībā pret tirgus datu pieejamības nodrošināšanas izmaksām, ņemot vērā tirgus datu mērogu un tvērumu.

3. APS un KDLN pamato, kādēļ tirgus dati netiek nodrošināti, pamatojoties uz vienu lietotāju, uz publicē šos iemeslus savā tīmekļa vietnē.

*88. pants*

**Tirgus datu nodalīšana un sadalīšana**

(Direktīvas 2014/65/ES 64. panta 1. punkts un 65. panta 1. punkts)

1. APS un KDLN nodrošina tirgus datu pieejamību atsevišķi no citiem pakalpojumiem.

2. Tirgus datu cenas nosaka, pamatojoties uz tirgus datu sadalīšanu, kas noteikta Regulas (ES) Nr. 600/2014 12. panta 1. punktā un precizēta Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/572 ([1]) pantos.

*89. pants*

**Pārredzamības pienākums**

(Direktīvas 2014/65/ES 64. panta 1. punkts un 65. panta 1. punkts)

1. APS un KDLN izpauž informāciju par cenu un citiem nosacījumus, kas attiecas uz tirgus datu sniegšanu, un nodrošina, ka sabiedrība vienkārši pieejamā veidā var piekļūt šai informācijai.

2. Minētajā informācijā iekļauj:

a) pašreizējo cenu sarakstus, tostarp šādu informāciju:

   i) maksas vienam displeja lietotājam;

   ii) ar displeja lietošanu nesaistītas maksas;

   iii) atlaižu politika;

   iv) maksas, kas saistītas ar licences nosacījumiem;

   v) maksas par tirgus datiem pirms tirdzniecības un pēc tirdzniecības;

   vi) maksas par citām informācijas apakškopām, tostarp tās, kas prasītas saskaņā ar regulatīvajiem tehniskajiem standartiem atbilstīgi 12. panta 2. punktam Regulā (ES) Nr. 600/2014;

   vii) citi līguma nosacījumi;

([1]) Komisijas 2016. gada 2. jūnija Deleģētā regula (ES) 2017/572, ar ko attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par specifikāciju attiecībā uz pirmstirdzniecības un pēctirdzniecības datu piedāvājumu un līmeni, kādā dati sniegti neapkopotā veidā, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 600/2014 (skatīt šā *oficiālā Vēstneša* 142. lappusi).

▼B

b) iepriekšēju informāciju, vismaz 90 dienas iepriekš paziņojot par turpmākajām cenu izmaiņām;

c) informāciju par tirgus datu saturu, tostarp šādu informāciju:

i) aptverto finanšu instrumentu skaits;

ii) aptverto finanšu instrumentu kopējais apgrozījums;

iii) tirgus datu pirms tirdzniecības un tirgus datu pēc tirdzniecības attiecība;

iv) informācija par visiem datiem, ko sniedz papildus tirgus datiem;

v) datums, kad veikta pēdējā licences maksas pielāgošana sniegtajiem tirgus datiem;

d) ieņēmumiem no tirgus datu pieejamības nodrošināšanas un šo ieņēmumu procentuālo daļu attiecībā pret APS un KDLN kopējiem ieņēmumiem;

e) informāciju par cenas noteikšanas veidu, tostarp, izmantoto izmaksu uzskaites metodiku un informāciju par konkrētiem principiem, saskaņā ar kuriem ir iedalītas kopējās tiešās un mainīgās izmaksas un sadalītas fiksētās kopējās izmaksas atbilstīgi tirgus datu sagatavošanai un izplatīšanai un citiem APS un KDLN sniegtajiem pakalpojumiem.

## VII NODAĻA

## KOMPETENTĀS IESTĀDES UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

### *90. pants*

### Tirdzniecības vietas īpašā nozīmīguma noteikšana uzņēmējā dalībvalstī

(Direktīvas 2014/65/ES 79. panta 2. punkts)

1. Regulēta tirgus darbības uzņēmējā dalībvalstī uzskatāmas par īpaši nozīmīgām vērtspapīru tirgu darbībai un ieguldītāju aizsardzībai šajā uzņēmējā dalībvalstī, ja ir piemērojams vismaz viens no šādiem kritērijiem:

a) uzņēmēja dalībvalsts ir attiecīgā regulētā tirgus bijusī piederības dalībvalsts;

b) attiecīgais regulētais tirgus, apvienojot, pārņemot vai citādi saņemot, ir ieguvis uzņēmējdarbību vai tās daļu regulētā tirgū, ko iepriekš uzturēja tirgus operators, kura reģistrētais birojs vai galvenais birojs bija uzņēmējā dalībvalstī.

▼B

2. Uzskata, ka daudzpusējas tirdzniecības sistēmas vai organizētas tirdzniecības sistēmas darbības ir īpaši nozīmīgas vērtspapīru tirgu darbībai un ieguldītāju aizsardzībai šajā uzņēmējā dalībvalstī, ja attiecībā uz DTS un OTS ir izpildīts vismaz viens no 1. punkta kritērijiem un vismaz viens no papildu kritērijiem:

a) pirms attiecībā uz DTS un OTS ir iestājusies viena no 1. punktā noteiktajām situācijām, tirdzniecības vietas tirgus daļa bija vismaz 10 % tirdzniecības kopējā apgrozījuma ziņā monetārajā izteiksmē, uzņēmējā dalībvalstī tirdzniecības vietā un sistemātiskā internalizētājā tirgojot vismaz vienu aktīvu kategoriju, kurai piemēro Regulas (ES) Nr. 600/2014 noteikumus par pārredzamību;

b) DTS un OTS ir reģistrēti kā MVU izaugsmes tirgi.

VIII NODAĻA

**NOBEIGUMA NOTEIKUMI**

*91. pants*

**Stāšanās spēkā un piemērošana**

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

▼M1

To piemēro no 2018. gada 3. janvāra.

▼B

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

▼M5

*I PIELIKUMS*

**Uzskaite**

Minimālā uzskaite, ko veic ieguldījumu brokeru sabiedrības atkarībā no to veiktajām darbībām

| Pienākuma būtība | Ieraksta veids | Satura kopsavilkums | Likumdošanas atsauces |
|---|---|---|---|
| **Klienta izvērtējums** | | | |
| | Informācija klientiem | Saturs atbilstoši Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punktam un šīs regulas 44.–51. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts. Šīs regulas 44.–51. pants |
| | Līgumi ar klientiem | Ieraksti, kas paredzēti Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 5. punktā | Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 5. punkts. Šīs regulas 58. pants |
| | Piemērotības un atbilstības novērtēšana | Saturs atbilstoši Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 2. un 3. punktam un šīs regulas 54., 55. un 60. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 2. un 3. punkts. Šīs regulas 54., 55. un 56. pants |
| **Rīkojumu apstrāde** | | | |
| | Klientu rīkojumu apstrāde – Summētie darījumi | Ieraksti atbilstoši šīs regulas 67.–70. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 1. punkts un 28. panta 1. punkts. Šīs regulas 67.–70. pants |
| | Darījumu uz sava rēķina apvienošana un sadalīšana | Ieraksti atbilstoši šīs regulas 69. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 1. punkts un 28. panta 1. punkts. Šīs regulas 69. pants |
| **Klientu rīkojumi un darījumi** | | | |
| | Klientu rīkojumu vai darījumu veikšanas lēmumu uzskaite | Ieraksti atbilstoši šīs regulas 74. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 6. punkts. Šīs regulas 74. pants |
| | Darījumu un rīkojumu apstrādes uzskaite | Ieraksti atbilstoši šīs regulas 75. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 6. punkts. Šīs regulas 75. pants |
| **Klienta informēšana** | | | |
| | Saistības attiecībā uz klientiem sniegtajiem pakalpojumiem | Saturs atbilstoši šīs regulas 59. līdz 63. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 1. un 6. punkts un 25. panta 1. un 6. punkts. Šīs regulas 59.–63. pants |

▼M5

| Pienākuma būtība | Ieraksta veids | Satura kopsavilkums | Likumdošanas atsauces |
|---|---|---|---|
| | | **Klienta aktīvu aizsardzība** | |
| | Klienta finanšu instrumenti, kuru turētājs ir ieguldījumu brokeru sabiedrība | Ieraksti atbilstoši Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 8. punktam un Deleģētās direktīvas (ES) 2017/593 2. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 8. punkts. Deleģētās direktīvas (ES) 2017/593 2. pants |
| | Klienta naudas līdzekļi, kuru turētājs ir ieguldījumu brokeru sabiedrība | Ieraksti atbilstoši Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 9. punktam un Deleģētās direktīvas (ES) 2017/593 2. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 9. punkts. Deleģētās direktīvas (ES) 2017/593 2. pants |
| | Klientu finanšu instrumentu izmantošana | Ieraksti atbilstoši Deleģētās direktīvas (ES) 2017/593 5. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 8.,9. un 10. punkts. Deleģētās direktīvas (ES) 2017/593 5. pants |
| | | **Saziņa ar klientiem** | |
| | Informācija par izmaksām un saistītām maksām | Saturs atbilstoši šīs regulas 50. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkta c) apakšpunkts. Šīs regulas 50. pants |
| | Informācija par ieguldījumu brokeru sabiedrību un tās pakalpojumiem, finanšu instrumentiem un klientu aktīvu aizsardzību | Saturs atbilstoši šīs regulas 47., 48. un 49. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 4. punkts. Šīs regulas 47., 48. un 49. pants |
| | Informācija klientiem | Ieraksti par paziņojumiem | Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 3. punkts. Šīs regulas 46. pants |
| | Mārketinga paziņojumi (izņemot mutiskos) | Ikviens mārketinga paziņojums (izņemot mutiskos), ko izdod ieguldījumu brokeru sabiedrība, atbilstoši šīs regulas 44. un 46. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 3. punkts. Šīs regulas 44. un 46. pants |
| | Ieguldījumu konsultācijas privātajiem klientiem | i) ieguldījumu konsultācijas fakts, laiks un datums; ii) ieteiktais finanšu instruments; iii) klientam piedāvātais piemērotības ziņojums | Direktīvas 2014/65/ES 25. panta 6. punkts. Šīs regulas 54. pants |
| | Ieguldījumu izpēte | Ikviens ieguldījumu izpētes objekts, ko ieguldījumu brokeru sabiedrība izdevusi uz pastāvīga informācijas nesēja | Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 3. punkts. Šīs regulas 36. un 37. pants |

▼M5

| Pienākuma būtība | Ieraksta veids | Satura kopsavilkums | Likumdošanas atsauces |
|---|---|---|---|
| **Organizatoriskas prasības** | | | |
| | Uzņēmuma komercdarbības un iekšējā organizācija | Ieraksti atbilstoši šīs regulas 21. panta 1. punkta f) apakšpunktam | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. līdz 10. punkts. Šīs regulas 21. panta 1. punkta f) apakšpunkts |
| | Atbilstības ziņojumi | Ikviens atbilstības ziņojums vadības struktūrai | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts. Šīs regulas 22. panta 2. punkta c) apakšpunkts un 25. panta 2. punkts |
| | Interešu konflikta ieraksti | Ieraksti atbilstoši šīs regulas 35. pantam | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 3. punkts. Šīs regulas 35. pants |
| | Pamudinājumi | Klientiem izpaustā informācija atbilstoši Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 9. punktam | Direktīvas 2014/65/ES 24. panta 9. punkts. Direktīvas (ES) 2017/593 11., 12. un 13. pants |
| | Riska pārvaldības ziņojumi | Ikviens riska pārvaldības ziņojums augstākā līmeņa vadībai | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 5. punkts. Šīs regulas 23. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 25. panta 2. punkts |
| | Iekšējās revīzijas ziņojumi | Ikviens iekšējās revīzijas ziņojums augstākā līmeņa vadībai | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 5. punkts. Šīs regulas 24. pants un 25. panta 2. punkts |
| | Sūdzību izskatīšanas ieraksti | Ikviena sūdzība un sūdzības izskatīšanas pasākumi, kas veikti, lai novērstu sūdzību | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts. Šīs regulas 26. pants |
| | Personīgo darījumu ieraksti | Ieraksti atbilstoši šīs regulas 29. panta 5. punkta c) apakšpunktam | Direktīvas 2014/65/ES 16. panta 2. punkts. Šīs regulas 29. panta 5. punkta c) apakšpunkts |

▼B

*II PIELIKUMS*

**Izmaksas un maksas**

**Identificētās izmaksas, kam jābūt daļai no klientiem izpaužamajām izmaksām** ([1])

*1. tabula* – Visas izmaksas un saistītās maksas, ko iekasē par ieguldījumu pakalpojuma(-u) un/vai palīgpakalpojumu sniegšanu klientam, un kas veido daļu no izpaužamās summas

| Izpaužamās izmaksu pozīcijas | | Piemēri |
|---|---|---|
| **Vienreizēja maksa par ieguldījumu pakalpojuma sniegšanu** | Visas izmaksas un maksas, ko maksā ieguldījumu brokeru sabiedrībai, sākot vai beidzot sniegt ieguldījumu pakalpojumu(-us). | Depozīta maksas, izbeigšanas maksas, pārejas izmaksas ([1]). |
| **Pastāvīgas maksas par ieguldījumu pakalpojuma sniegšanu** | Visas pastāvīgās izmaksas un maksas, ko maksā ieguldījumu brokeru sabiedrībai par pakalpojumiem, ko tā sniedz klientam. | Pārvaldīšanas maksas, konsultāciju maksas, depozitāra maksas. |
| **Visas izmaksas, kas saistītas ar ieguldījumu pakalpojuma sniegšanas gaitā sāktajiem darījumiem** | Visas izmaksas un maksas, kas ir saistītas ar ieguldījumu brokeru sabiedrības vai citu personu veiktajiem darījumiem. | Brokera komisijas nauda ([2]), fonda pārvaldniekam samaksātā iestāšanās un izstāšanās maksa, platformas maksas, darījuma cenā iekļautais uzcenojums, zīmognodeva, darījumu nodoklis un ārvalstu valūtas darījumu izmaksas. |
| **Jebkādas ar palīgpakalpojumiem saistītās maksas** | Visas izmaksas un maksas, kas ir saistītas ar palīgpakalpojumiem un neietilpst iepriekš minētajās izmaksās. | Pētniecības izmaksas.<br>Glabāšanas izmaksas. |
| **Saistītās izmaksas** | | Maksa par rezultātiem |

([1]) Pārejas izmaksas ir izmaksas (ja tādas ir), kas ieguldītājam rodas, pārejot no vienas ieguldījumu brokeru sabiedrības pie citas ieguldījumu brokeru sabiedrības.
([2]) Ar brokera komisijas naudu saprot izmaksas, ko iekasē ieguldījumu brokeru sabiedrība par rīkojumu izpildīšanu.

*2. tabula* – Visas izmaksas un saistītās maksas, kas attiecas uz finanšu instrumentu un kas veido daļu no izpaužamās summas

| Izpaužamās izmaksu pozīcijas | | Piemēri |
|---|---|---|
| **Vienreizējas maksas** | Visas izmaksas un maksas (iekļautas finanšu instrumenta cenā vai pievienotas tā cenai), ko maksā produktu piegādātājiem, sākot vai beidzot ieguldīt finanšu instrumentā. | Pārvaldīšanas maksa ar priekšapmaksu, strukturēšanas maksa ([1]), izplatīšanas maksa. |
| **Pastāvīgas maksas** | Visas pastāvīgās maksas un izmaksas, kas saistītas ar finanšu produkta pārvaldīšanu, ko atrēķina no finanšu instrumenta vērtības, kad tiek ieguldīts finanšu instrumentā. | Pārvaldīšanas maksas, apkalpošanas izmaksas, mijmaiņas maksas, vērtspapīru aizdošanas izmaksas un nodokļi, finansēšanas izmaksas. |

([1]) Jāievēro, ka noteiktas izmaksu pozīcijas parādās abās tabulās, bet viena otru nedublē, jo nozīmē attiecīgi produkta un pakalpojuma izmaksas. Piemēri – pārvaldīšanas maksa (1. tabulā tā attiecas uz pārvaldīšanas maksu, ko iekasē ieguldījumu brokeru sabiedrība, kura sniedz portfeļa pārvaldīšanas pakalpojumus klientiem, bet 2. tabulā tā attiecas uz pārvaldīšanas maksu, ko ieguldījumu fonda pārvaldnieks iekasē no ieguldītāja) un brokera komisijas nauda (1. tabulā tā attiecas uz komisijas maksu, kas jāmaksā ieguldījumu brokeru sabiedrībai par tirdzniecību savu klientu vārdā, bet 2. tabulā tā attiecas uz komisijas maksu, ko maksā ieguldījumu fondi par tirdzniecību fonda vārdā).

▼B

| Izpaužamās izmaksu pozīcijas | | Piemēri |
|---|---|---|
| **Visas ar darījumiem saistītās izmaksas** | Visas izmaksas un maksas, kas rodas ieguldījumu iegūšanas un atsavināšanas rezultātā. | Brokeru komisijas nauda, fonda samaksātā iestāšanās un izstāšanās maksa, darījuma cenā iekļautais uzcenojums, zīmognodeva, darījumu nodoklis un ārvalstu valūtas darījumu izmaksas. |
| **Saistītās izmaksas** | | Maksa par rezultātiem |

([1]) Strukturēšanas maksas ir maksas, ko strukturētā ieguldījuma produktu izstrādātāji iekasē par produktu strukturēšanu. Tās var attiekties uz plašāku izstrādātāja piedāvāto pakalpojumu klāstu.

▼B

*III PIELIKUMS*

**Tirdzniecības vietu operatoru pienākums nekavējoties ziņot savas valsts kompetentajai iestādei**

*A IEDAĻA*

***Pazīmes, kas var liecināt par būtiskiem tirdzniecības vietas noteikumu pārkāpumiem vai nepienācīgiem tirdzniecības apstākļiem, vai sistēmas traucējumiem attiecībā uz finanšu instrumentu***

*Būtiski tirdzniecības vietas noteikumu pārkāpumi*

1. Tirgus dalībnieki pārkāpj tirdzniecības vietas noteikumus, kuru mērķis ir aizsargāt tirgus integritāti, tirgus pienācīgu darbību vai būtiskas citu tirgus dalībnieku intereses.

2. Tirdzniecības vieta uzskata, ka pārkāpums ir pietiekami nopietns vai rada sekas, un tādēļ ir pamatoti apsvērt disciplināratbildības piemērošanu.

*Nepienācīgi tirdzniecības apstākļi*

3. Cenu atklāšanas process ievērojamu laika periodu tiek būtiski traucēts.

4. Tiek sasniegta vai pārsniegta tirdzniecības sistēmas jauda.

5. Tirgus uzturētāji/likviditātes nodrošinātāji atkārtoti ziņo par nenotikušiem darījumiem; vai

6. Saskaņā ar Direktīvas 2014/65/ES 48. pantu un tās īstenošanas pasākumiem, kuri ir izveidoti, lai aizsargātu tirdzniecības vietu pret algoritmiskās tirdzniecības riskiem, kritisku mehānismu apstāšanās vai kļūda.

*Sistēmas traucējumi*

7. Jebkuri tirgus piekļuves sistēmas būtiski traucējumi vai apstāšanās, kā rezultātā dalībniekiem zūd iespēja ievadīt, precizēt vai atcelt to rīkojumus.

8. Jebkuri darījumu savietošanas sistēmas būtiski traucējumi vai apstāšanās, kā rezultātā dalībniekiem zūd noteiktība par izpildīto darījumu vai aktuālo rīkojumu statusu, kā arī nav pieejama informācija, kas ir neaizstājama tirdzniecībā (piemēram, netiek izplatīta indeksa vērtība, lai tirgotu noteiktus šā indeksa atvasinātos instrumentus).

9. Jebkuri pirmstirdzniecības un pēctirdzniecības darbību pārredzamības un citu attiecīgo datu, kurus tirdzniecības vietas publisko atbilstoši to Direktīvā 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 600/2014 noteiktajiem pienākumiem, izplatīšanas sistēmu traucējumi vai apstāšanās.

10. Jebkuri tirdzniecības vietas sistēmu, ar kurām uzrauga un kontrolē tirgus dalībnieku tirdzniecības darbības, traucējumi vai apstāšanās, un jebkuri citu saistīto pakalpojumu sniedzēju, īpaši centrālo darījumu partneru un centrālo vērtspapīru depozitāriju, traucējumi vai apstāšanās, kas ietekmē tirdzniecības sistēmu.

▼B

*B SADAĻA*

***Pazīmes, kas var liecināt par ļaunprātīgu uzvedību Regulas (ES) Nr. 596/2014 izpratnē***

*Iespējamas iekšējās informācijas izmantošanas vai tirgus manipulācijas pazīmes*

1. Neparasta darījumu un/vai tirdzniecības rīkojumu ar konkrētu finanšu instrumentu koncentrācija ar vienu biedru/dalībnieku vai starp noteiktiem biedriem/dalībniekiem.

2. Neparasta darījuma atkārtošanās neliela skaita biedru/dalībnieku starpā noteiktā laika periodā.

*Iespējamas iekšējās informācijas izmantošanas pazīmes*

3. Neparasta un ievērojama tirdzniecība vai tirdzniecības rīkojumu iesniegšana attiecībā uz uzņēmuma finanšu instrumentiem, ko veic noteikti biedri/dalībnieki pirms nozīmīgu ar uzņēmumu saistītu korporatīvu notikumu vai informācijas, kas var ietekmēt cenas, paziņošanas; tirdzniecības rīkojumi/darījumi, kuru rezultāts ir pēkšņas un neparastas tirdzniecības rīkojumu/darījumu skaita un/vai cenu izmaiņas, pirms publiskiem paziņojumiem, kas attiecas uz konkrēto finanšu instrumentu.

4. Ja tirgus biedrs/dalībnieks iesniedz tirdzniecības rīkojumus vai veic darījumus pirms vai nekavējoties pēc tam, kad konkrētais biedrs/dalībnieks vai personas, par kurām ir publiski zināms, ka tās ir saistītas ar šo biedru/dalībnieku, sagatavo vai izplata izpēti vai ieguldījumu rekomendācijas, kas tiek darītas publiski pieejamas.

*Iespējamas tirgus manipulācijas pazīmes*

Turpmāk 18.–23. punktā aprakstītās pazīmes ir īpaši nozīmīgas automatizētā tirdzniecības vidē.

5. Tādu tirdzniecības rīkojumu iesniegšana vai darījumu veikšana, kas veido būtisku ar attiecīgo finanšu instrumentu konkrētajā tirdzniecības vietā veikto dienas darījumu apjoma daļu, īpaši, ja ar šādām darbībām izraisa būtiskas finanšu instrumentu cenas izmaiņas.

6. Biedra/dalībnieka ar būtiskām finanšu instrumenta pirkšanas vai pārdošanas interesēm iesniegti tirdzniecības rīkojumi vai veikti darījumi, kas izraisa būtiskas tirdzniecības vietā tirdzniecībai pieņemta finanšu instrumenta cenas izmaiņas.

7. Tādu tirdzniecības rīkojumu iesniegšana vai darījumu veikšana, kas notiek īsā tirgus sesijas laika periodā un izraisa cenas izmaiņas, kas vēlāk tiek novērstas.

8. Tādu tirdzniecības rīkojumu iesniegšana, kas maina tirdzniecības vietā tirdzniecībai pieņemta vai tirgota finanšu instrumenta cenas labākā pieprasījuma vai piedāvājuma atspoguļojumu, vai, vispārīgi, tirgus dalībniekiem pieejamā rīkojumu reģistra atspoguļojumu, un tiek dzēsti pirms to izpildes.

9. Tirgus dalībnieka darījumi vai tirdzniecības rīkojumi, kam šķietami nav cita iemesla kā vien palielināt/samazināt finanšu instrumenta cenu vai vērtību, vai būtiski ietekmēt tā piedāvājumu vai pieprasījumu, proti, tuvu tirdzniecības dienas atskaites punktam, piemēram, tās sākumam vai beigām.

▼B

10. Finanšu instrumenta pirkšana vai pārdošana tirdzniecības sesijas atskaites brīdī (piemēram, atvēršana, slēgšana, norēķini), lai palielinātu, samazinātu vai saglabātu atskaites cenu (piemēram, sākotnējo cenu, noslēguma cenu, norēķina cenu) noteiktā līmenī (to parasti dēvē par "ietekmi uz slēgšanas cenu").

11. Darījumi vai tirdzniecības rīkojumi, kas izraisa vai varētu izraisīt dienas vai sesijas perioda vidējās svērtās cenas palielināšanos vai samazināšanos.

12. Darījumi vai tirdzniecības rīkojumi, kas izraisa vai var izraisīt ietekmi, kuras rezultātā tiek noteikta tirgus cena, kad finanšu instrumenta likviditāte vai rīkojumu reģistra dziļums nav pietiekams, lai sesijas ietvaros fiksētu cenu.

13. Darījuma izpilde, mainot pirkšanas un pārdošanas cenas, ja to starpība ir faktors, kas ietekmē cita darījuma cenas noteikšanu tajā pašā vai citā tirdzniecības vietā.

14. Liela apmēra tirdzniecības rīkojumu reģistrācija tirdzniecības sistēmas centrālajā rīkojumu reģistrā dažas minūtes pirms izsoles cenu noteikšanas posma un šo rīkojumu atcelšana dažas sekundes pirms rīkojumu reģistra iesaldēšanas izsoles cenas aprēķināšanai, lai teorētiskā sākotnējā cena varētu izskatīties augstāka/zemāka, nekā tas būtu parasti.

15. Iesaistīšanās darījumā vai darījumu sērijā, kas parādās publisko tablo ekrānos, lai sniegtu iespaidu par aktivitāti vai cenu svārstībām saistībā ar finanšu instrumentu (to parasti dēvē par *painting the tape*);

16. Darījumi, ko veic viens vai pēc savstarpējas vienošanās dažādi biedri/dalībnieki, izdodot pirkšanas un pārdošanas rīkojumus, lai veiktu tirdzniecību vienlaicīgi vai gandrīz vienlaicīgi ļoti līdzīgā apjomā un par līdzīgām cenām (parasti dēvē par "neatbilstoši saskaņotiem rīkojumiem").

17. Darījumi vai tirdzniecības rīkojumi, kuru sekas vai ticamās sekas ir tirdzniecības drošības mehānismu apiešana tirgū (piemēram, attiecībā uz daudzuma ierobežojumiem, cenu ierobežojumiem, pieprasījuma/piedāvājuma cenas parametriem utt.).

18. Tirdzniecības rīkojumu vai tirdzniecības rīkojumu sērijas izdošana vai darījumu vai darījumu sērijas veikšana, kas varētu sākt vai pastiprināt tendenci un mudināt citus dalībniekus paātrināt vai paplašināt šo tendenci, lai sniegtu iespēju slēgt/atvērt pozīciju par labvēlīgu cenu (parasti dēvē par kustības sākšanas jeb *momentum ignition* praksi).

19. Vairāku vai liela apmēra nereālu tirdzniecības rīkojumu izdošana vienā rīkojumu reģistra daļā, lai veiktu darījumu rīkojumu reģistra otrā daļā. Tiklīdz tirdzniecība ir notikusi, manipulatīvie rīkojumi tiks dzēsti (to parasti dēvē par *layering* un *spoofing* – manipulācijas un izlikšanās praksi).

20. Neliela mēroga tirdzniecības rīkojumu (tā dēvētie "izpētes rīkojumi") izdošana, lai noteiktu slēpto rīkojumu līmeni un jo īpaši novērtētu situāciju saistībā ar "tumšajā platformā" notiekošo.

▼B

21. Daudzu tirdzniecības rīkojumu un/vai tirdzniecības atcelšanas rīkojumu un/vai tirdzniecības rīkojumu atjauninājumu ievadīšana, lai izraisītu neskaidrību citiem dalībniekiem, palēninot to darbību, un maskētu savu stratēģiju (parasti dēvē par "kotējumu pārslodzi" jeb *quote stuffing*).

22. Tirdzniecības rīkojumu publiskošana, lai piesaistītu citus tirgus biedrus/dalībniekus, kuri izmanto tradicionālās tirdzniecības metodes ("lēnie tirgotāji"), pēc tam ātri mainot šos tirdzniecības rīkojumus un paredzot nelabvēlīgākus nosacījumus, cerībā noslēgt izdevīgus darījumus uz ienākošo "lēno tirgotāju" tirdzniecības rīkojumu plūsmas fona (parasti dēvē par "dūmu radīšanu" jeb *smoking*).

23. Tirdzniecības rīkojumu vai secīgu tirdzniecības rīkojumu izpilde, lai uzzinātu citu dalībnieku rīkojumus, un vēlāka tirdzniecības rīkojuma ievadīšana, izmantojot iegūto informāciju (parasti dēvē par "izlikšanos" jeb *phishing*).

24. Ciktāl zināms tirdzniecības vietas operatoram, iesniegtie tirdzniecības rīkojumi vai veiktie darījumi pierāda pozīcijas maiņu īsā laika periodā un veido būtisku daļu no dienas darījumiem ar attiecīgo finanšu instrumentu konkrētajā tirdzniecības vietā, un var būt saistīti ar būtiskām tirdzniecības vietā tirdzniecībai pieņemta vai tirgota finanšu instrumenta cenas izmaiņām.

*Starppakalpojumu tirgus manipulācijas pazīmes, tostarp dažādās tirdzniecības vietās*

Turpmāk minētās pazīmes tirdzniecības vietas operatoram īpaši jāņem vērā, ja gan finanšu instruments, gan saistītais finanšu instruments tiek pieņemti tirdzniecībai vai tiek tirgoti, vai, ja minētie instrumenti tiek tirgoti vairākās viena operatora tirdzniecības vietās.

25. Darījumi vai tirdzniecības rīkojumi, kas izraisa vai varētu izraisīt ietekmi, kuras rezultātā dienās pirms saistīta atvasinātā instrumenta vai konvertējamā vērtspapīra emitēšanas, brīvprātīgas dzēšanas vai derīguma termiņa beigām cena pazeminās, paaugstinās vai saglabājas nemainīga.

26. Darījumi vai tirdzniecības rīkojumi, kas izraisa vai varētu izraisīt ietekmi, kuras rezultātā pamatā esošā finanšu instrumenta cena saglabājas virs vai zem norunas cenas vai cita elementa, kas tiek izmantots, lai noteiktu saistītā atvasinātā instrumenta izmaksu (piemēram, barjeru) termiņa beigu dienā.

27. Darījumi vai tirdzniecības rīkojumi, kas izraisa vai varētu izraisīt ietekmi, kuras rezultātā pamatā esošā finanšu instrumenta cena mainās tā, ka tiek pārsniegta/nesasniegta norunas cena vai cits elements, kas tiek izmantots, lai noteiktu saistītā atvasinātā instrumenta izmaksu (piemēram, barjeru) termiņa beigu dienā.

28. Darījumi, kas izraisa vai varētu izraisīt ietekmi, kuras rezultātā finanšu instrumenta cena tiek mainīta, ja šī cena tiek izmantota kā atsauce vai noteicošais kritērijs, proti, drošības rezerves noteikšanas prasību aprēķināšanā.

29. Biedra/dalībnieka ar būtiskām finanšu instrumenta pirkšanas vai pārdošanas interesēm iesniegti tirdzniecības rīkojumi vai veikti darījumi, kas izraisa būtiskas tirdzniecības vietā tirdzniecībai pieņemta saistīta atvasinātā instrumenta vai pamatā esoša aktīva cenas izmaiņas.

▼B

30. Tirdzniecības veikšana vai rīkojumu izdošana vienā tirdzniecības vietā vai ārpus tirdzniecības vietas (tostarp norāžu par interesi sniegšana), lai neatbilstoši ietekmētu tā paša finanšu instrumenta cenu citā tirdzniecības vietā vai ārpus tirdzniecības vietas (parasti zināma kā "manipulācija starp tirdzniecības vietām" (tirdzniecība vienā tirdzniecības vietā vai ārpus tirdzniecības vietas, lai neatbilstoši noteiktu finanšu instrumenta cenu citā tirdzniecības vietā vai ārpus tirdzniecības vietas)).

31. Arbitrāžas iespēju radīšana vai veicināšana starp finanšu instrumentu un citu, saistītu finanšu instrumentu, ietekmējot viena finanšu instrumenta standarta cenu, var tikt veikta ar dažādiem finanšu instrumentiem (piemēram, tiesībām/akcijām, naudas tirgiem/atvasināto instrumentu tirgiem, garantijām/akcijām, …). Attiecībā uz tiesību emisiju to ir iespējams īstenot, ietekmējot tiesību (teorētisko) sākumcenu vai (teorētisko) noslēguma cenu.

▼B

*IV PIELIKUMS*

*1. IEDAĻA*

***Klientu rīkojumu un darījumu veikšanas lēmumu uzskaite***

1. Klienta vārds un nosaukums.

2. Attiecīgās personas, kas darbojas klienta vārdā, vārds un nosaukums.

3. Apzīmējums, ar ko identificē tirgotāju (tirgotāja ID), kurš ieguldījumu brokeru sabiedrībā pieņem lēmumu ieguldīt.

4. Apzīmējums, ar ko identificē algoritmu (algoritma ID), kas ieguldījumu brokeru sabiedrībā pieņem lēmumu ieguldīt.

5. B/S indikators.

6. Instrumenta identifikācija.

7. Cena par vienību un cenas pieraksts.

8. Cena.

9. Cenas reizinātājs.

10. 1. valūta.

11. 2. valūta.

12. Sākotnējais daudzums un daudzuma pieraksts.

13. Derīguma termiņš.

14. Rīkojuma veids.

15. Jebkuras citas ziņas, nosacījumi un īpaši klienta norādījumi.

16. Datums un precīzs laiks, kad saņemts rīkojums, vai datums un precīzs laiks, kad pieņemts lēmums veikt darījumu. Konkrēto laiku mēra saskaņā ar metodoloģiju, kas noteikta Direktīvas 2014/65/ES 50. panta 2. punktā paredzētajā pulksteņu sinhronizācijas standartā.

*2. IEDAĻA*

***Darījumu un rīkojumu apstrādes uzskaite***

1. Klienta vārds un nosaukums.

2. Attiecīgās personas, kas darbojas klienta vārdā, vārds un nosaukums.

3. Apzīmējums, ar ko identificē tirgotāju (tirgotāja ID), kurš ieguldījumu brokeru sabiedrībā pieņem lēmumu ieguldīt.

4. Apzīmējums, ar ko identificē algoritmu (algoritma ID), kas ieguldījumu brokeru sabiedrībā pieņem lēmumu ieguldīt.

5. Darījuma uzskaites numurs.

6. Apzīmējums rīkojuma identificēšanai (rīkojuma ID).

▼B

7. Rīkojuma identifikācijas kods, ko piešķir tirdzniecības vieta, saņemot rīkojumu.

8. Unikāls identifikators katrai summēto klientu rīkojumu grupai (kas tirdzniecības vietā vēlāk tiks iesniegti kā viens kopējais rīkojums). Šim identifikatoram jābūt formā "aggregated_X", kur X apzīmē klientu skaitu, kuru rīkojumi ir tikuši summēti.

9. Tirdzniecības vietas segmenta MIC kods, kurai iesniegts rīkojums.

10. Personas, kam nosūtīts rīkojums, vārds un cits apzīmējums.

11. Apzīmējums, ar ko identificē pircēju un pārdevēju.

12. Tirdzniecības jauda.

13. Apzīmējums, ar ko identificē tirgotāju (tirgotāja ID), kurš veic izpildi.

14. Apzīmējums, ar ko identificē algoritmu (algoritma ID), kurš veic izpildi.

15. B/S indikators.

16. Instrumenta identifikācija.

17. Galīgais pamatā esošais aktīvs.

18. Pārdošanas/pirkšanas iespējas identifikators.

19. Izpildes cena.

20. Priekšapmaksa.

21. Piegādes veids.

22. Iespējas līguma veids.

23. Dzēšanas termiņš.

24. Cena par vienību un cenas pieraksts.

25. Cena.

26. Cenas reizinātājs.

27. 1. valūta.

28. 2. valūta.

29. Atlikušais daudzums.

30. Grozītais daudzums.

31. Izpildītais daudzums.

32. Rīkojuma vai darījumu veikšanas lēmuma iesniegšanas datums un precīzs laiks. Konkrēto laiku mēra saskaņā ar metodoloģiju, kas noteikta Direktīvas 2014/65/ES 50. panta 2. punktā paredzētajā pulksteņu sinhronizācijas standartā.

▼B

33. Jebkura ziņojuma, kas tiek nosūtīts tirdzniecības vietai vai saņemts no tās saistībā ar jebkādu notikumu, kas ietekmē kādu rīkojumu, datums un precīzs laiks. Precīzu laiku mēra saskaņā ar metodoloģiju, kas noteikta Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2017/574 ([1]).

34. Jebkura ziņojuma, kas tiek nosūtīts citai ieguldījumu brokeru sabiedrībai vai saņemts no tās saistībā ar jebkādu notikumu, kas ietekmē kādu rīkojumu, datums un precīzs laiks. Konkrēto laiku mēra saskaņā ar metodoloģiju, kas noteikta Direktīvas 2014/65/ES 50. panta 2. punktā paredzētajā pulksteņu sinhronizācijas standartā.

35. Jebkurš ziņojums, kas tiek nosūtīts tirdzniecības vietai vai saņemts no tās, attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrības iesniegtajiem rīkojumiem.

36. Jebkuras citas ziņas un nosacījumi, kas tikuši nosūtīti un saņemti no citas ieguldījumu brokeru sabiedrības saistībā ar rīkojumu.

37. Katra iesniegtā ziņojuma secība, lai hronoloģiski atspoguļotu katru notikumu, kas to skar, tostarp arī grozījumus, atcelšanu un izpildi.

38. Atzīme par īso pārdošanu.

39. Atzīme par ĪPR izņēmumu.

40. Atzīme par atteikšanos.

([1]) Komisijas 2016. gada 7. jūnija Deleģētā regula (ES) 2017/574, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par uzņēmumu pulksteņu precizitātes līmeni (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 148. lappusi).